

**Komunitný plán sociálnych a súvisiacich služieb
Mesta Ružomberok
na obdobie rokov 2010 - 2012**

Publikácia bola finančne podporená Mestom Ružomberok ako súčasť projektu
č. 5/2011/sociálne - Komunitné plánovanie sociálnych služieb Mesta Ružomberok.

Ružomberok

Komunitný plán sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na obdobie rokov 2010 - 2012

Editori: © PhDr. Oľga Okálová
© doc. PhDr. Irena Kamanová, PhD.
© PhDr. Angela Almášiová, PhD.
© Ing. Zuzana Gejdošová, PhD.
manažéri a členovia pracovných skupín

Odborný recenzent: PaedDr. Miroslav Pilát, Ph.D.

DTP, prepress: VERBUM, 2012

Grafická úprava, kresby, obálka: Mgr. Anna Paločková, 2012

Za jazykovú úpravu zodpovedajú autorky

VERBUM – vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku,

Námestie Andreja Hlinku 60, 034 01 Ružomberok.

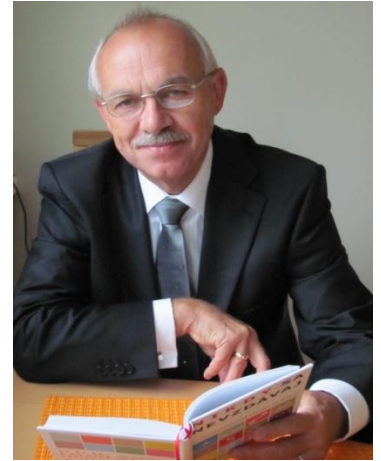
<http://ku.sk>, verbum@ku.sk, tel. +421444304693 kl. 308

Náklad_ 200 výtlačkov,

Počet strán 126 strán.

ISBN 978-80-8084-864-4

Vážení spoluobčania,

Mesto Ružomberok od roku 2010 využíva modernú metódu komunitného plánovania sociálnych služieb. Dnes môžeme s radosťou konštatovať, že je novou súčasťou života organizácií poskytujúcich sociálne a súvisiace služby v našom meste.

Predkladáme vám významný dokument, ktorý nevznikol „od zeleného stola“, ale je výsledkom mnohých diskusií, vzájomných konzultácií, kompromisov, želaní a možností. Na jeho tvorbe sa podieľalo viac než sto občanov a odborníkov z úrovne poskytovateľov a užívateľov sociálnych služieb, verejnosti a zástupcov Mestského úradu v Ružomberku. Ďakujem všetkým, ktorí svojou ochotou a láskavým prístupom prispeli k veľkému spoločnému dielu.

Už veľmi dávno napísal Konfucius o knihách, že „...slová kníh nás vždy vzrušia, dôležité však je, aby nás aj zmenili...“ Budem rád, keď tieto slová budeme mať na pamäti aj pri realizovaní tohto dokumentu v praxi.

Nie je dôležité formálne plnenie cieľov a opatrení, ale vytváranie čínorodého ducha a konkrétnych náležitostí potrebných a pomáhajúcich občanom, pre ktorých bola táto kniha tvorená.

Najlepším potešením a najväčšou radosťou v živote je cítiť sa potrebný a blízky ľuďom.

PaedDr. Stanislav Bella
Viceprimátor Mesta Ružomberok

Vážení spoluobčania,

V ruke držíte Komunitný plán sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na obdobie 2010 – 2012, ktorý je výsledkom viac ako ročnej usilovnej práce občanov v jednotlivých pracovných skupinách ako aj v realizačne manažérskom tíme komunitného plánovania v Ružomberku. Rada by som touto cestou poďakovala všetkým, ktorí sa na jeho príprave a schválení podieľali. Verím, že sa nám spoločnými silami podarí vďaka procesu komunitného plánovania v meste vytvoriť sieť dostupných, kvalifikovaných a kvalitných služieb pre občanov nášho mesta, ktoré budú mať skromný podiel na tom, že v našom krásnom meste stojí za to sa narodiť a dá sa tu prežiť plnohodnotný život bez obáv zo starnutia a samoty.

Ing. Dagmar Majeríková
Vedúca Oddelenia sociálnych služieb a zdravotníctva
Mesta Ružomberok

Pod'akovanie:

Rady by sme poďakovali všetkým ľuďom, bez ktorých by tento komunitný plán sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok nikdy nevznikol. Sú to občania nášho mesta, jedni z Vás, ktorí tento dokument čítajú. Ich odvaha, dôvera, pracovitosť, potreby a spolupatričnosť sa pretavili do týchto riadkov, a sú zahrnuté v tabuľkách cieľov a opatrení, určujúcich nielen smer, ale aj nástroje, ktoré treba používať pri ich dosahovaní, v procese rozvoja sociálnych služieb na území nášho mesta. Za aktívnu činnosť a jedinečné rady, ktoré nezazneli od stola ale z reálneho života. Ďakujeme všetkým členom pracovných skupín, všetkým občanom, ktorí pripomienkovali návrh komunitného plánu, alebo sa zapojili do diskusie o budúcnosti sociálnych služieb v Ružomberku.

Za realizačne – manažérsky tím komunitného plánovania sociálnych služieb v Ružomberku

doc. PhDr. Irena Kamanová, PhD.
odborný garant KPSS

a

PhDr. Oľga Okálová
koordinátorka procesu KPSS

OBSAH

1	ÚVOD	10
1.1	O komunitnom plánovaní sociálnych a súvisiacich služieb obecne	10
1.2	Komunitné plánovanie sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku	11
2	TVORBA 1. KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH A SÚVISIACICH SLUŽIEB MESTA RUŽOMBEROK NA OBDOBIE ROKOV 2010 – 2012	14
2.1	Od Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Ružomberok ku komunitnému plánu sociálnych a súvisiacich služieb	14
2.2	Fázy a aktivity komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku	16
2.3	Proces konzultácií návrhu plánu	19
2.4	Proces schvaľovania návrhu plánu	19
2.5	Potrebné zdroje pre financovanie 1. Komunitného plánu sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na obdobie rokov 2010 - 2012	20
2.6	Monitoring a vyhodnocovanie 1. Komunitného plánu sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na obdobie rokov 2010 – 2012	23
3	VÝSTUPY ZA JEDNOTLIVÉ CIELOVÉ SKUPINY	25
3.1	Pracovná skupina - Deti, mládež a rodina	26
3.2	Pracovná skupina - Občania v prechodnej kríze	40
3.3	Pracovná skupina - Občania so zdravotným znevýhodnením	46
3.4	Pracovná skupina - Občania ohrození závislosťami	56
3.5	Pracovná skupina - Etnické menšiny a osoby bez prístrešia	68
3.6	Pracovná skupina – Seniori	75
3.7	Spoločné ciele a opatrenia pre všetky cieľové skupiny	87
4	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O MESTE RUŽOMBEROK A O SOCIÁLNYCH A SÚVISIACICH SLUŽBÁCH NA JEHO ÚZEMÍ	90
4.1	Obyvateľstvo	91
4.2	Nezamestnanosť	97

4.3 Sociálne zabezpečenie v pôsobnosti ÚPSVaR v Ružomberku	98
4.4 Sociálne a súvisiace služby v meste Ružomberok v rokoch 2010 – 2011	106
4.5 Analýza potrieb užívateľov a poskytovateľov sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku	110
4.5.1 Analýza potrieb užívateľov sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku	110
4.5.2 Analýza potrieb poskytovateľov sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku	121

PROCES PLÁNOVANIA

1 ÚVOD

Táto kapitola obsahuje stručné informácie o komunitnom plánovaní sociálnych a súvisiacich služieb obecne a o procese komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb v meste Ružomberok.

1.1 O komunitnom plánovaní sociálnych a súvisiacich služieb obecne

Komunitné plánovanie sociálnych služieb (KPSS) je **spôsob plánovania sociálnych služieb v určitej komunite**, t.j. na presne vymedzenom území (väčšinou ide o obec, alebo kraj), ktorý umožňuje sociálne služby plánovať tak, aby:

- odpovedali miestnym potrebám;
- boli poskytované efektívne, teda aby a) boli podporované iba skutočne užitočné služby, b) prostriedky (finančné, materiálne a ľudské zdroje) boli využívané účelovo a cielene a c) aby boli hľadané nové zdroje pre zaistenie potrebných sociálnych služieb;
- na plánovaní sociálnych služieb participovali (alebo mali možnosť participovať) všetci, ktorých sa to týka, t.j. tí, ktorí sú za zaistenie sociálnych služieb v danej obci (komunite) zodpovední (zadávatel', t.j. mesto), tí, ktorí sociálne služby v danej obci poskytujú (poskytovatelia sociálnych služieb), tí, ktorí ich konzumujú (užívatelia-prijímatelia sociálnych služieb), ale aj tí, ktorí sú ich potencionálnymi konzumentmi (čo sú vlastne všetci občania).

Komunitné plánovanie sociálnych služieb (KPSS), je pojem používaný v SR bežne pre "plánovanie rozvoja sociálnych služieb", ktoré je zakotvené v Zákone NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v § 82, kde ho predchádzajú pojmy komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Bod 2) § 82 **ukladá obciam povinnosť vypracovať a schvaľovať komunitný plán sociálnych služieb** na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom obec zohľadňuje miestne špecifikám a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie. V SR je v Zákone NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách je definovaný dokument, ktorý čítate ako koncepčný dokument, ktorý v zmysle § 83, bodu 5 obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby;
- analýzu požiadaviek užívateľov - prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín;
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku;
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode mesta alebo vyššieho územného celku;

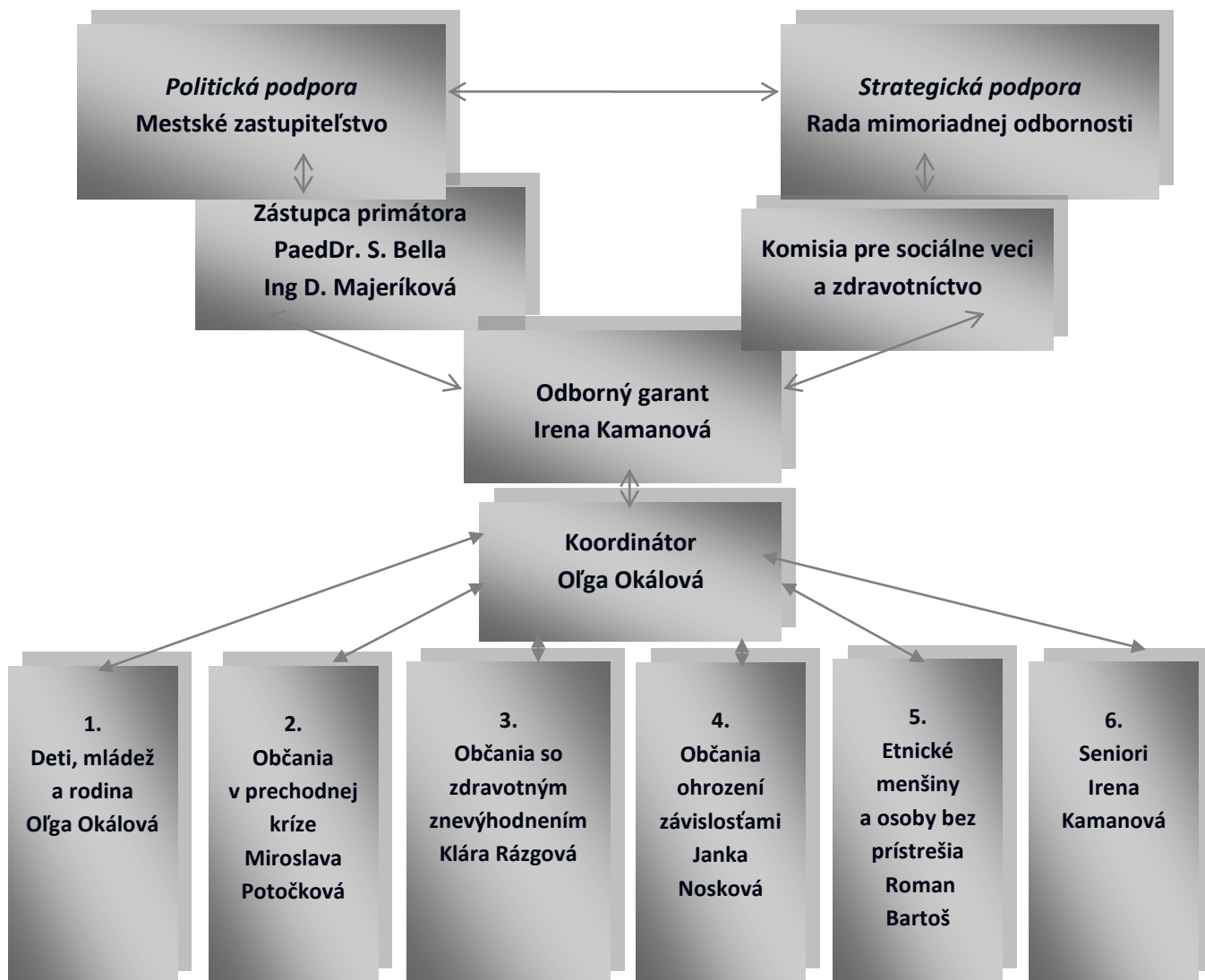
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu;
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Podľa platnej legislatívy je obec povinná predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb na verejnú diskusiu a finálny dokument predstaviť širokej verejnosti a zabezpečiť tak dostupnosť informácií o možnostiach a spôsoboch poskytovania sociálnych služieb na svojom území.

1.2 Komunitné plánovanie sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku

Uznesením č. 713 zo dňa 22. 9. 2010 Mestské zastupiteľstvo schválilo plánovanie sociálnych služieb na území mesta Ružomberok metódou komunitného plánovania v súlade s predpísanou metodikou MPSVaR SR. Metodika komunitného plánovania bola predstavená poslancom Mestského zastupiteľstva odborným garantom. Komunitné plánovanie sociálnych a súvisiacich služieb bolo smerom k verejnosti oficiálne zahájené dňa 5. októbra 2010 konferenciou pre poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Ružomberok. Následne došlo k vytvoreniu organizačnej štruktúry riadenia procesu plánovania k 1. Komunitnému plánu sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na roky 2010 – 2012.

Graf 1: Organizačná štruktúra a základné dokumenty procesu plánovania sociálnych služieb v Ružomberku

Interné usmernenia, ktoré manažéri procesu a členovia pracovných skupín využívajú sú zverejnené na webovej stránke www.ruzomberok.eu.

Od začiatku procesu komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku fungujú tieto **pracovné skupiny**, ktoré sú ustanovené podľa jednotlivých **cieľových skupín** obyvateľstva:

- 1. Deti, mládež a rodina;
- 2. Občania v prechodnej kríze;
- 3. Občania so zdravotným znevýhodnením;
- 4. Občania ohrození závislosťami;
- 5. Etnické menšiny a osoby bez prístrešia;
- 6. Seniori.

Pracovné skupiny sú zložené zo zástupcov poskytovateľov sociálnych služieb v Ružomberku, užívateľov sociálnych služieb, zadávateľov sociálnych služieb a zástupcov úradov a organizácií, ktoré poskytujú súvisiace služby (Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, MVO a pod.)

Realizačne manažérsky tím komunitného plánovania je zložený z manažérov pracovných skupín, manažéra procesu plánovania - teda koordinátora komunitného plánovania. Vedúcim realizačne manažérskeho tímu je vedúca Oddelenia sociálnych služieb a zdravotníctva, Mestského úradu a odborný garant komunitného plánovania v Ružomberku. Organizačná štruktúra je napojená na príslušnú Komisiu sociálnych služieb a zdravotníctva ako aj na iné, dotknuté komisie Rady mesta Ružomberok.

Všetky orgány a ich členovia pracujú v procese plánovania bezplatne ako dobrovoľníci.

2 Tvorba 1. Komunitného plánu sociálnych a súvisiacich služieb mesta Ružomberok na obdobie rokov 2010 – 2012

2.1 Od Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Ružomberok ku komunitnému plánu sociálnych a súvisiacich služieb

---

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) Mesta Ružomberok bol schválený Mestským Zastupiteľstvom 19. decembra 2008. Je to dokument, ktorý Mesto vypracovalo spolu s odborníkmi Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2007 až 2010, s výhľadom do roku 2015. Prioritami programu sú tri oblasti – hospodársky rozvoj a základná infraštruktúra, sociálny rozvoj a kvalita života a samospráva a verejné služby. Celkovo rieši 83 opatrení, z ktorých má každé vypracovaný projektový formulár. Po schválení ustanovilo mesto monitorovací výbor, ktorý spracuje monitorovaciu správu, následne ju bude prezentovať pred MsZ a verejnosťou. Program nájdú občania na internetovej stránke mesta alebo na požiadanie ho dostanú na Mestskom úrade. (www.sme.sk) Viac: <http://www.sme.sk/c/3644121/ruzomberok-ma-program-hospodarskeho-a-socialneho-rozvoja.html#ixzz1iiBnxQLp>

Podľa PHSR sa opierame v komunitnom plánovaní o jeho časť 4.6. Školstvo, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť, kultúra, šport, kde boli uvedené teoretické výstupy a zároveň nové východiská k téme sociálnych služieb. Súvzťažnosť PHSR a KPSS je podrobne popísaná v Monitorovacej správe k prípravnej fáze KPSS, ktorá bola spracovaná RMT KPSS a je občanom prístupná na www.ruzomberok.eu, pod banerom komunitného plánovania.

Komunita je spoločenstvo – spoločenské nažívanie ľudí. Mesto so svojimi občanmi je takýmto spoločenstvom. Vedenie mesta 22. septembra 2010 v Mestskom zastupiteľstve schválilo plánovanie sociálnych služieb metódou komunitného plánovania v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a v súlade s metodikou pre komunitné plánovanie sociálnych služieb z ČR, ktoré je Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny SR odporúčaná.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov, pomocou ktorej je možné plánovať sociálne služby v meste tak, aby zodpovedali požiadavkám a potrebám našich občanov. Ide o metódu plánovania, ktorej sa priamo zúčastňuje samotná verejnosť, teda tí, ktorých sa to bezprostredne dotýka. Úlohou procesu je posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta a predchádzať sociálnemu vylúčeniu, či izolácii ohrozených jednotlivcov alebo niektorých sociálnych skupín.

Na základe dohody vedenia Mesta Ružomberok a Katedry verejnej správy a práva, Ústavu sociálnych vied, Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku o realizácii komunitného plánu sociálnych služieb sa dňa 5.10. 2010 konala konferencia, ktorej cieľom bolo informovať odbornú i laickú verejnosť o spustení procesu plánovania v Ružomberku. Príprava a tvorba komunitného plánu (KP), ako aj samotný komunitný rozvoj mesta, je zdĺhavý a náročný proces. Keďže legislatíva ukladá mestám vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti sociálnych služieb za účelom predchádzania vzniku alebo zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií, ako aj riešiť miestne sociálne problémy, pristúpilo mesto Ružomberok k vypracovaniu komunitného plánu sociálnych služieb za pomoci odborníkov ako z akademickej

tak i odbornej oblasti. Komunitný plán, ktorý nadväzuje na plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, má za úlohu zmapovať miestne špecifiká a potreby občanov v oblasti sociálnych služieb a taktiež stanoviť krátkodobé ciele mesta. Plán určuje priority rozvoja tak, aby celkový výsledok dosiahol dlhodobé vízie rozvoja sociálnych služieb mesta, ktoré postupne napomôžu rôznym oblastiam verejného života.

Aby sa stanovené ciele mohli stať realitou, je potrebné vytvoriť primerané nástroje. Predovšetkým je potrebné vypracovať takýto dokument, ktorý predstaví verejnosti naplánované ciele a opatrenia, ktoré sa budú v priebehu roka 2012 naplňovať.

KPSS je dokument, ktorý vznikol procesom zdola - stretávaním sa pracovních skupín - používateľov a poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý sami povedali, kde treba nové služby vytvoriť a kde by existujúce služby potrebovali pomôcť.

2.2 Fázy a aktivity komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku

Stručný harmonogram fáz a aktivít komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku je podrobne popísaný v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 1 Priebeh fáz a aktivít procesu KPSS v Ružomberku

Časové rozmedzie	Fáza	Aktivita
August 2010	prípravná	Stretnutie vedenia mesta s iniciačnou skupinou k tvorbe KPSS.
September 2010	prípravná	Mestské zastupiteľstvo sa uznieslo, že pre zlepšenie sociálnych služieb na území mesta je potrebné vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Na základe uznesenia č. 713/2010 začala svoju činnosť iniciačná skupina komunitného plánovania sociálnych služieb. Pracovná cesta manažérov pracovných skupín a RMT v Olomouci za účelom zaškolenia k procesu plánovania v Ružomberku. Distribúcia dotazníkov a realizovanie kvalitatívneho výskumu. Vytvorenie databázy členov PS.
Október 2010	prípravná	5.10. 2010 sa konala konferencia, ktorej cieľom bolo informovať odbornú i laickú verejnosť o spustení procesu plánovania v Ružomberku a predstaviť organizačnú štruktúru KPSS. Formovanie pracovných skupín KPSS.
December 2010	prípravná	Kompletizovanie a tvorba vnútorných predpisov k plánovaniu sociálnych služieb.
Január 2011	prípravná	Spustenie pracovných skupín.
Február 2011	prípravná	Členovia PS a RMT sa zúčastnili vzdelávania k KPSS a supervízie procesu plánovania.
Marec 2011	plánovacia	Ukončenie výskumného šetrenia. Vypracovanie monitorovacej správy k prípravnej fáze KPSS.
Apríl 2011	plánovacia	Predstavenie výstupov pracovných skupín v sociálnej komisii.
Máj 2011	plánovacia	Účasť členov KPSS a organizovanie medzinárodnej vedeckej konferencie Inovácie, plánovanie a kvalita sociálnych služieb v komunite.
Jún 2011	plánovacia	Vypracovanie swot analýz, cieľov a opatrení jednotlivých pracovných skupín v sociálnej komisii, Rade mesta.
Júl 2011	plánovacia	Vypracovanie podkladov ku schváleniu KPSS do Mestského zastupiteľstva (MsZ).

September 2011	plánovacia	Prijatie naplánovaných cieľov a opatrení 6. 9. 2011 v Rade mesta a 22. 9. 2011 v MsZ.
Október 2011	plánovacia	Predstavenie finančnej podpory pri naplánovaných cieľoch a opatreniach podporených v MsZ a naviazaných na rozpočet mesta.
December 2011	plánovacia	Prijatie definitívnej verzie financovania cieľov a opatrení KPSS priamo z rozpočtu mesta na rok 2012.
Január 2012	plánovacia	Predloženie verzie do tlače na schválenie do pracovných skupín, Komisie sociálnych služieb a zdravotníctva, Rady mesta a MsZ. Grafické úpravy a tlač komunitného plánu. Príprava implementácie plánu.
Február 2012	implementačná	Implementácia plánu a príprava tvorby nového plánu.

Zdroj: Vlastné spracovanie

1. Podanie a prijatie uznesenia: september 2010

Mestské zastupiteľstvo sa dňa 22. 9. 2010 uznieslo, že pre zlepšenie sociálnych služieb na území mesta je potrebné vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Na základe uznesenia č. 713/2010 začala svoju činnosť iniciačná skupina komunitného plánovania sociálnych služieb. Mesto Ružomberok bude v procese tvorby komunitného plánu reprezentovať druhý zástupca primátora PaedDr. Stanislav Bella a vedúca oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva Ing. Dagmar Majeríková. Odborným garantom sa stala doc. PhDr. Irena Kamanová, PhD. z Katedry verejnej správy a práva Katolíckej univerzity. Činnosť iniciačnej skupiny sa rozdelila do šiestich pracovných skupín podľa typu klientov, ich koordinátorkou je PhDr. Oľga Okálová z Ústavu sociálnych vied Katolíckej univerzity. Úlohou pracovnej skupiny bude v spolupráci s verejnosťou, odborníkmi a organizáciami vypracovať verejne dostupný dokument pod názvom Komunitný plán sociálnych a súvisiacich služieb mesta Ružomberok na obdobie 2010 - 2012.

Zloženie pracovných skupín je otvorené, k spolupráci sa môže prihlásiť každý poskytovateľ aj prijímateľ sociálnych služieb - občan mesta.

2. Organizačná štruktúra: september 2010 – október 2010

Štruktúra bola vytvorená na základe metodických podkladov MPSV ČR a MPSVaR SR, odbornej a vedeckej literatúry s dôrazom na samosprávnú organizačnú štruktúru a sociodemografickú analýzu zverejnenú v Programe sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Ružomberka naplánovaný na roky 2008 – 2010 s opatreniami do roku 2013.

3. Tvorba, distribúcia a zber dotazníkov: september 2010 - marec 2011

Dotazníky boli tvorené výskumným tímom KPSS. K distribúcii a zberu dotazníkov boli prizvaní študenti sociálnej práce na Katolíckej univerzite v Ružomberku, Katedry verejnej správy a práva. Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva slúžilo ako jedno z inštitucionálne stálych zberných miest.

4. Vytvorenie databázy: september 2010 - február 2011

Základná databáza kontaktov na občanov a inštitúcie, ktoré v komunite pôsobia, bola vytvorená iniciačným tímom v septembri 2010. Postupne sa rozširovala podľa PS k cieľovým skupinám. Vstup občanov do pracovnej skupiny je možný kedykoľvek, a v ktorejkoľvek fáze plánovania. K dnešku je v procese zapojených približne 85 účastníkov KPSS, z toho 60 aktívne a 25 je do skupiny prizývaných.

5. Supervízia prípravnej fázy: október 2010 - február 2011

Hlavným supervízorom procesu plánovania sa stal PaedDr. Miroslav Pilát, PhD., ktorý je krajským metodikom komunitného plánovania sociálnych služieb v olomouckom kraji, koordinátorom KPSS v meste Olomouc a členom pracovnej skupiny MPSV ČR k zavádzaniu štandardov sociálnych služieb. Jeho skúsenosti s procesom plánovania sociálnych služieb sú niekoľkoročné a v cykle plánovania (komunitný plán je cyklický proces) trojnásobné. Druhým supervízorom je Mgr. Monika Zbožínková, spoluautorka kritérií kvality komunitného plánovania sociálnych služieb v ČR, ktorej úlohou je konzultovať úroveň kvality plánovania sociálnych služieb v Ružomberku. V októbri sa manažéri pracovných skupín (PS) KPSS mesta Ružomberok zúčastnili stretnutia s manažermi PS komunitného plánovania sociálnych služieb v Olomouci. Od 24 – 26. 2. 2011 boli manažéri a členovia PS KPSS mesta Ružomberok ako aj odborní a politickí garanti preškolení supervízormi a nastavení na ďalšiu plánovaciu fázu procesu.

6. Popis plánovacej fázy: január 2011 - január 2012

Pracovné skupiny sa nad návrhom 1. Komunitného plánu sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na roky 2010 – 2012 prebiehala od marca 2011 do januára 2012 a predchádzala jej analytická časť, t.j. zber a vyhodnocovanie dát potrebných pre plánovanie:

- **SWOT analýzy za jednotlivé cieľové skupiny;**
- **Analýza potrieb užívateľov sociálnych služieb;**
- **Analýza potrieb poskytovateľov sociálnych služieb;**
- **Demografické údaje o komunite.**

Tieto informácie poslúžili na tvorbu 14 cieľov ich 39 opatrení, ktoré naplánovali jednotlivé pracovné skupiny. V tejto fáze bolo úlohou RMT a PS nastaviť také ciele, ktoré na seba naviažu reálne finančné zdroje, aktuálne pre rok 2012. **Na rozpočet mesta v roku 2012 je priamo naviazaných 7 cieľov podľa priorít naliehavosti.**

2.3 Proces konzultácií návrhu plánu

Od 17. 8. 2011 do 17. 9. 2011 prebiehal proces pripomienkovania verzie KPSS na roky 2010 – 2012. Po jeho ukončení boli pripomienky (v počte 5) zapracované do dokumentu a vyjadrené sú nasledovne:

1. *Pracovná skupina Deti, mládež a rodina*
  - 1 pripomienka
2. *Pracovná skupina Občania v prechodnej kríze*
  - 2 pripomienka
3. *Pracovná skupina Občania so zdravotným znevýhodnením*
  - 1 pripomienka
4. *Pracovná skupina Občania ohrození závislosťami*
  - 1 pripomienka
5. *Pracovná skupina Etnické menšiny a osoby bez prístrešia*
  - bez pripomienky
6. *Seniori*
  - bez pripomienky

2.4 Proces schvaľovania návrhu plánu

Po ukončení procesu konzultácií a po zapracovaní pripomienok bol následne finálny návrh KPSS predložený k prejednaniu dňa 19. 1. 2012 v RMT a ku schvaľovaniu v Komisii sociálnych služieb a zdravotníctva, 27. 1. 2012 vo všetkých pracovných skupinách a komunitný plán bol prejednaný v Rade mesta Ružomberok dňa 8. 2. 2012 a dňa 22. 2. 2012 prijatý v Mestskom zastupiteľstve.

2.5 Potrebné zdroje pre financovanie 1. Komunitného plánu sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na obdobie rokov 2010 - 2012

Podľa priorít boli ciele a opatrenia KPSS Mesta Ružomberok naviazané na viaczdrojové financovanie.

- Priorita č. 1 Financovanie nevyhnutné na rok 2012 – naviazané priamo na rozpočet Mesta Ružomberok;
- Priorita č. 2 Financovanie na rok 2012 – viaczdrojové financovanie (dotácia na zamestnanie z ÚPSVaR v Ružomberku), ktoré dopĺňa sumu poskytnutú z rozpočtu Mesta Ružomberok;
- Priorita č. 3 Financovanie na rok 2012 - mimo rozpočet Mesta Ružomberok (financovanie cez projekty podávané na konkrétny cieľ či opatrenie).

Tabuľka 2 Ciele a opatrenia KPSS Mesta Ružomberok - sumár

Cieľ /opatrenie	Popis
1.1.	Zriadenie zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
1.1.1.	Tvorba Koncepcie bytovej politiky mesta Ružomberok pre nízkopříjmové skupiny obyvateľstva do roku 2014.
1.1.2.	Realizácia prevádzkového auditu bytovej jednotky a bytovej správy v mestskej ubytovni na ulici Scota Viatora, Mesta Ružomberok.
1.1.3.	Tvorba legislatívnych, metodických, odborných a projektových podkladov k zriadeniu zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29, Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
1.2.	Zriadenie centra pre rodinu – nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu.
1.2.1.	Transformovať existujúce súvisiace služby zariadenia sociálnych služieb Trojlístok, a vytvoriť novú sociálnu službu podľa § 33, Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
1.2.2.	Vytvoriť špecializované praxové zariadenie sociálnych služieb pre študentov Katolíckej univerzity, Pedagogickej fakulty v odbore sociálna práca a predškolská a špeciálna pedagogika.
1.2.3.	Vytvoriť koncepciu terénnej sociálnej práce na území Mesta Ružomberok.
1.2.4.	Vytvoriť a sfunkčnit' miestne občianske združenie, ktoré bude realizovať opatrenia UPSVaR, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a kurately.
1.2.5.	Vytvoriť databázu dysfunkčných rodín – Integrovaný systém sociálnoprávnej ochrany mesta Ružomberok.
1.3.	Podpora a vznik súvisiacich služieb vo vzdelávacom procese detí a mládeže zo zlyhávajúcej rodiny.
1.3.1.	Vytvoriť pracovné miesto školského sociálneho pracovníka.
2.1.	Transformácia a vznik sociálnych a súvisiacich služieb pre občanov v prechodnej kríze.
2.1.1.	Zriadenie nízkoprahového denného centra podľa § 28 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

2.1.2.	Zriadenie nocľahárne podľa § 23 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
2.1.3.	Podpora činnosti výdajne Potravinovej banky.
3.1.	Bezbariérovosť - dlhodobá koncepcia skvalitňovania života zdravotne znevýhodnených osôb v meste Ružomberok.
3.1.1.	Vypracovanie a uplatňovanie pravidiel pre vytvorenie podmienok, ktoré sa viažu na odstraňovanie sociálnych, architektonických, komunikačných a vzdelávacích bariér.
3.1.2.	Vypracovanie bezbariérových máp mesta podľa jednotlivých cieľových skupín.
3.1.3.	Zavedenie a sfunkčnenie zariadenia zvukovej a svetelnej signalizácie v oblasti dopravy a na kľúčových budovách v meste.
3.2.	Zvýšenie zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím a jej systematická podpora.
3.2.1.	Zriadenie Strediska pracovnej terapie a zamestnávania osôb ŤZP, kde sa budú vykonávať odborné činnosti podľa § 21 a § 23 Zákona NRSR č. 448/2008 o sociálnych službách zameraného na zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím.
3.3.	Krízová pomoc prostredníctvom telekomunikačných technológií.
3.3.1.	Zriadenie SOS linky v zmysle § 53, Zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách.
4.1.	Realizácia prevencie drogových závislostí v systéme školského a voľnočasového vzdelávania detí a mládeže na území Mesta Ružomberok.
4.1.1.	Tvorba, implementácia a prepojenie existujúcich vzdelávacích programov prevencie závislostí pre predškolákov na úrovni MŠ.
4.1.2.	Tvorba, implementácia a prepojenie existujúcich vzdelávacích programov prevencie závislostí pre I. ZŠ.
4.1.3.	Tvorba a realizácia výcvikových a vzdelávacích aktivít pre pedagógov na MŠ a ZŠ pre dysfunkčné rodiny.
4.1.4.	Realizovanie letných protidrogových aktivít.
4.2.	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie.
4.2.1.	Podporovať Ružomerský abstinčný klub.
4.2.2.	Udržať svojpomocnú skupinu pre rodinných príslušníkov a priateľov trpiacich závislosťou.
4.2.3.	Vytvoriť svojpomocnú skupinu pre deti a dospelých z rodín trpiacich závislosťou.
4.2.4.	Vytvoriť otvorenú svojpomocnú skupinu občanov ohrozených závislosťou alkoholom mimo pôdy UVN SNP Ružomberok.
4.2.5.	Vytvoriť svojpomocnú skupinu občanov ohrozených nelátkovými závislosťami.
4.2.6.	Vytvoriť systém včasnej intervencie.
4.2.7.	Vytvoriť Protialkoholickú Záchytnú Izbu.
5.1.	Realizácia terénnej sociálnej práce v rómskej komunite a monitoringu osôb bez prístrešia.
5.1.1.	Vypracovanie a uplatňovanie pravidiel terénnej sociálnej práce pre vytvorenie podmienok, ktoré sa viažu na odstraňovanie sociálnych, komunikačných a vzdelávacích bariér s rómskym etnikom.
5.1.2.	Vypracovanie a realizovanie stratégie monitoringu osôb bez prístrešia.

5.2.	Tvorba strategických partnerstiev významných pre prácu s rómskym etnikom a osobami bez prístrešia.
5.2.1.	Vytvorenie partnerstva podľa § 4, Zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách.
6.1.	Zriadenie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb v zmysle zákonov č. 448/2008, č. 305/2005, č. 578/2004 Z.z.
6.1.1.	Zabezpečiť záväznú politickú podporu samosprávy k zriadeniu komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb Mesta Ružomberok.
6.1.2.	Vypracovanie projektovej dokumentácie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb.
6.1.3.	Realizácia etapových projektov.
6.2.	Transformácia existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pre seniorov.
6.2.1.	Rozšírenie sociálnych služieb poskytovateľom DSS Likava pre klientov Mesta Ružomberok - špecializované zariadenie podľa § 39.
6.2.2.	Rozšírenie sociálnych služieb poskytovateľom DSS Likava pre klientov Mesta Ružomberok - odľahčovacia služba podľa § 54.
6.2.3.	Rozšírenie súvisiacich služieb poskytovateľom DSS Likava pre klientov Mesta Ružomberok - denné centrum podľa § 56.
6.2.4.	Zvyšovanie odborných a kvalifikačných predpokladov opatrovateliek Mesta Ružomberok v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. a zákona o celoživotnom vzdelávaní.
6.3.	Tvorba mapy sociálnych a súvisiacich služieb na území okresu Ružomberok s výhľadom do roku 2015.
6.3.1.	Spracovanie analýzy a prognózy sociálnych a súvisiacich služieb do publikačných materiálov pre laickú a odbornú verejnosť.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 3 Financovanie priorít KPSS Mesta Ružomberok

Priorita č. 1	
Financovanie nevyhnutné na rok 2012 – naviazané priamo na rozpočet Mesta Ružomberok	34 040 EUR
Priorita č. 2	
Financovanie na rok 2012 – viaczdrojové financovanie	11 200 EUR
Priorita č. 3	
Financovanie na rok 2012 - mimo rozpočet Mesta Ružomberok	1 200 EUR
spolu vyčísliteľné	46 440 eur

Zdroj: Vlastné spracovanie

2.6 Monitoring a vyhodnocovanie 1. Komunitného plánu sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na obdobie rokov 2010 – 2012

V priebehu roka 2012 budú v úzkej spolupráci s pracovnými skupinami komunitného plánovania vytvorené postupy a metodika pre vyhodnocovanie plnenia a efektivity, ktoré budú na základe týchto podkladov za tento rok vyhodnotené. Hodnotenie naplňovania plánu bude prebiehať v dvoch rovinách:

- **vyhodnotenie jednotlivých cieľov a opatrení;**
- **vyhodnotenie efektivity celého procesu komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb na území mesta Ružomberok.**

Vyhodnocovanie naplňovania cieľov a opatrení bude prebiehať jeden krát ročne prostredníctvom zberu dát od poskytovateľov sociálnych a súvisiacich služieb s následným vyhodnotením a vypracovaním záverečnej správy. So správou bude oboznámená Rada mesta a Mestské Zastupiteľstvo a členovia pracovných skupín.

Vyhodnotenie efektivity procesu komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb na území mesta Ružomberok prebehne pomocou modelu výnimočnosti - CAF, ktorý prezentuje jednu z metód manažérstva kvality u verejnej správy a sociálnych služieb, využívanú v krajinách EU. Samohodnotiaci správa a Správa externého posudzovateľa bude zapracovaná do záverečnej správy naplňania 1. KPSS Mesta Ružomberok na roky 2010 – 2012. Záverečná správa bude obsahovať odporúčania externého posudzovateľa k zefektívneniu procesu komunitného plánovania v meste Ružomberok na ďalšie obdobie 2013 - 2018. Všetky správy budú umiestňované na webovej stránke mesta, pod banerom komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb v Meste Ružomberok.

NAPLÁNOVANÉ CIELE A OPATRENIA

3 Výstupy za jednotlivé cieľové skupiny

Nasledujúca kapitola obsahuje ciele a opatrenia 1. Komunitného plánovania sociálnych a súvisiacich služieb Mesta Ružomberok na roky 2010 – 2012. Kapitola je rozdelená do siedmich kapitol. Prvých šesť korešponduje s jednotlivými cieľovými skupinami a oblasťami poskytovania sociálnych a súvisiacich služieb, siedma kapitola zahŕňa ciele a opatrenia, ktoré sú spoločné pre všetky cieľové skupiny. SWOT analýzy jednotlivých PS boli zo strategických dôvodov zlúčené do jednej spoločnej SWOT analýzy, ktorá nám napomohla k systematizácii a prepájaniu cieľov a opatrení nielen v každej PS, ale predovšetkým v celom kompaktnom celku - uceleného plánu sociálnych a súvisiacich služieb.

Všetky kapitoly (s výnimkou poslednej) majú rovnakú štruktúru:

- SWOT analýzu;
- zoznam členov pracovnej skupiny k dňu 1. 12. 2011;
- zoznam všetkých cieľov a opatrení v danej kapitole;
- jednotlivé ciele a opatrenia v prehľadných tabuľkách.

Tabuľka 4 Celkový počet stanovených cieľov a opatrení

PS	Názov pracovnej skupiny	Počet cieľov	Počet opatrení	Z toho nových služieb/aktivít
1	<i>Deti, mládež a rodina</i>	3	9	9
2	<i>Občania v prechodnej kríze</i>	1	3	2
3	<i>Občania so zdravotným znevýhodnením</i>	3	5	5
4	<i>Občania ohrození závislosťami</i>	2	11	8
5	<i>Etnické menšiny a osoby bez prístrešia</i>	2	3	3
6	<i>Seniori</i>	3	8	4
	celkom všetky skupiny	14	39	31

Zdroj: Vlastné spracovanie

3.1 Pracovná skupina - Deti, mládež a rodina

Manažér pracovnej skupiny PhDr. Oľga Okálová

Prehľad členov pracovnej skupiny Deti, mládež a rodina

1.	PaedDr.	Viktor	Blaho	Detské centrum
2.	PhDr.	Silvia	Pančiová	Detské centrum
3.	Bc.	Miroslav	Borák	Detské centrum
4.	doc.	Helena	Kadučáková	Katolícka univerzita
5.		Gabriela	Fričová	DeD Ružomberok
6.	Mgr.	Alica	Holevová	UPSVaR Rk
7.	Mgr.	Jana	Jarottová	UPSVaR Rk
8.	Mgr.	Adela	Kudličková	Špeciálna základná škola
9.	MUDr.	Monika	Horváthová	Ambulancia pre deti a dor.
10.	PaedDr.	Janka	Lokajová	Mestský úrad
11.	MUDr.	Janka	Nosková	Sociálna komisia
12.	Mgr.	Jozef	Novák	CPPPAP Ružomberok
13.	PaedDr.	Janka	Baranová	Špeciálna základná škola
14.	doc. PhDr. PhD.	Markéta	Rusnáková	Katolícka univerzita

Charakteristika pracovnej skupiny:

V roku 2010 bol zaznamenaný nárast počtu dysfunkčných rodín, približne o 31,45% oproti roku 2009, čo súvisí s pretrvávajúcou nepriaznivou sociálno-ekonomickou situáciou v spoločnosti. Jedná sa približne o 950 rodín a 1300 detí, ktoré sprevádza ÚPSVaR a sociálne oddelenie MsÚ Ružomberok. Nepriaznivú sociálnu situáciu nedokážu občania riešiť vlastnými silami, z tohto dôvodu je potrebná intervencia zo strany kompetentných (Zdroj: UPSVaR v Ružomberku). V meste Ružomberok pribúdajú rodiny, kde rodičia maloletých detí v nadmernej miere požívajú alkoholické nápoje. Tento jav sa odzrkadľuje na sociálnej adaptácii detí a mládeže. Stretnutia pracovnej skupiny sa preto orientujú na krízu rodiny, terénnu sociálnu prácu, sociálne - patologické javy a ich prevenciu ako aj posilňovanie rodičovských rolí.

Poslanie do roku 2012:

- 1. Zaistenie prevencie krízy a sociálne žiaducej adaptability u dysfunkčných rodín v ich prirodzenom prostredí.*
- 2. Zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie detí a mládeže z ústavnej starostlivosti.*
- 3. Posilňovanie schopností rodiny viesť a riešiť samostatne svoj nepriaznivý stav.*

Vízie do roku 2015:

- 1. Zvyšovanie sociálnych zručností rodičov a ohrozených detí a mládeže.*
- 2. Prevencia sociálneho vylúčenia detí, mládeže a rodiny.*

SWOT ANALÝZA CIELOVEJ SKUPINY

SILNÉ STRÁNKY	<p>Kompetencie mesta v práci s rodinou, pri koordinácii, vzniku, realizácii a výkone sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku; V komunite existujú inštitúcie a ubytovne, ktoré čiastočne zabezpečujú základné sociálne a súvisiace služby na pomoc dieťaťu, mládeži a rodine;</p> <p>Farské spoločenstvá vytvárajú edukáciu a voľno časové aktivity pre deti, mládež a rodinu; Na území mesta sa realizujú projekty na prípravu profesionálnych rodín pre deti v ústavnej starostlivosti;</p> <p>Prepojenie študentskej praxe na zariadenia a inštitúcie sociálnych a súvisiacich služieb;</p>
SLABÉ STRÁNKY	<p>Neexistuje previazanosť činností s cieľovými skupinami u existujúcich inštitúcií v meste; Sanácia a terénna sociálna práca s rodinou je na území komunity nedostatočná, administratívne náročná a personálne poddimenzovaná;</p> <p>Činnosti inštitúcií sú ovplyvnené a limitované finančnými zdrojmi;</p> <p>Málo podporných služieb pre ohrozenú mládež (neexistuje zariadenie sociálnych služieb, ktoré pracuje s týmto typom klienta);</p> <p>Inštitucionalizovaná a akreditovaná terénna sociálna práca - streetwork s užívateľmi návykových látok a spoluzávislými rodinnými príslušníkmi na území mesta neexistuje;</p> <p>Absencia nízkoprahového a komunitného centra.</p>
PRÍLEŽITOSTI	<p>Obnova a sfunkčnenie Domova pre osamelých rodičov – zriadeného ŽSK; Napĺňanie § 10 a § 11 v zmysle Zákona NR SR č. 305/2005 o sociálno - právnej ochrane a kuratele, prostredníctvom akreditovaného subjektu vzriadovateľskej pôsobnosti mesta;</p> <p>Budovanie komunikačného súladu, vyjasnenie rolí a kompetencií všetkých zainteresovaných strán a inštitúcií zmluvnou i inak záväznou formou medzi Okresným súdom a Mestom Ružomberok v sanácii rodiny;</p> <p>Tvorba VZN, ktoré budú reagovať na bytovú politiku, § 65 - § 75, v zmysle Zákona NR SR č. 305/2005 o sociálno - právnej ochrane a kuratele, bezbariérovosť a témy súvisiace s cieľmi a prioritami v pracovných skupinách;</p> <p>Vytvoriť a podporovať akreditované služby a činnosti, ktoré obec poskytuje, za účelom profesionalizácie a nových možností financovania;</p> <p>Posilniť existujúce mechanizmy rodinnej politiky v meste a nadviazať na inovatívne prístupy v sociálnych službách (na starostlivosť o dieťa a pod.);</p> <p>Prepojenie edukácie sociálnych pracovníkov KU PF, v odbore sociálna práca s terénom a poskytovaním sociálnych služieb na území mesta;</p> <p>Priestor pre nové služby (zriadenie komunitného, nízkoprahového a krízového centra pre deti, mládež a rodinu, zariadenie podporovaného bývania, špecializované zariadenie, služby s použitím telekomunikačných technológií, prepravná služba);</p> <p>Rozvoj inštitúcií pokrývajúcich sociálne problémy cieľovej skupiny (akreditovaný subjekt na terénnu sociálnu prácu s ohrozenou rodinou; protialkoholická záchytka;</p> <p>Vytvorenie podporných skupín Alateen a socioterapeutického G-klubu (patologickí hráči);</p> <p>Vytvorenie vzdelávacích aktivít, ktoré súvisia s diagnostikou a depistážou ohrozených - potreba vytvorenia koncepčného školenia pre učiteľov a pediatrov.</p>
OHROZENIA	<p>Nedostatok finančných a personálnych prostriedkov na zriadenie nových foriem a druhov sociálnych služieb;</p> <p>Nedostatočná koordinácia účelovosti, nadväznosti a udržateľnosti súvisiacich projektov v rámci mesta;</p>

CIELE A OPATRENIA PRACOVNEJ SKUPINY DETI, MLÁDEŽ A RODINA

Cieľ /opatrenie	Popis
1.1.	Zriadenie zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
1.1.1.	Tvorba Koncepcie bytovej politiky mesta Ružomberok pre nízkopríjmové skupiny obyvateľstva do roku 2014.
1.1.2.	Realizácia prevádzkového auditu bytovej jednotky a bytovej správy v mestskej ubytovni na ulici Scota Viatora, Mesta Ružomberok.
1.1.3.	Tvorba legislatívnych, metodických, odborných a projektových podkladov k zriadeniu zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29, Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
1.2.	Zriadenie centra pre rodinu – nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
1.2.1.	Transformovať existujúce súvisiace služby zariadenia sociálnych služieb Trojlístok, a vytvoriť novú sociálnu službu podľa § 33, Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
1.2.2.	Vytvoriť špecializované praxové zariadenie sociálnych služieb pre študentov Katolíckej univerzity, Pedagogickej fakulty v odbore sociálna práca a predškolská a špeciálna pedagogika.
1.2.3.	Vytvoriť koncepciu terénnej sociálnej práce na území Mesta Ružomberok.
1.2.4.	Vytvoriť a sfunkčnit' miestne občianske združenie, ktoré bude realizovať opatrenia UPSVaR, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a kurately.
1.2.5.	Vytvoriť databázu dysfunkčných rodín – Integrovaný systém sociálnoprávnej ochrany mesta Ružomberok.
1.3.	Podpora a vznik súvisiacich služieb vo vzdelávacom procese detí a mládeže zo zlyhávajúcej rodiny
1.3.1.	Vytvoriť pracovné miesto školského sociálneho pracovníka.

Cieľ 1.1-PRVÁ ETAPA	Zriadenie zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
opatrenie 1.1.1	Tvorba Koncepcie bytovej politiky mesta Ružomberok pre nízkopríjmové skupiny obyvateľstva do roku 2014
opatrenie 1.1.2	Realizácia prevádzkového auditu bytovej jednotky a bytovej správy v mestskej ubytovni na ulici Scota Viatora, Mesta Ružomberok.
opatrenie 1.1.3	Tvorba legislatívnych, metodických, odborných a projektových podkladov k zriadeniu zariadenia podporovaného bývania podľa § 34 a § 29, Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

Ciel' 1.1	Zriadenie zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Personálne podmienky	Zamestnanci Mesta Ružomberok (útulku) s rozšírenými kompetenciami
Finančné podmienky	400 EUR - Kryté rozpočtom OSVaZ Mesta Ružomberok
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Zabezpečované koordináciou OSVaZ Mesta Ružomberok
Prevádzkové podmienky	BYPO, a.s. a OSVAZ Mesto Ružomberok
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring – 2 x ročne – Mesto Ružomberok

Ciel' 1.1	Zriadenie zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Opatrenie 1.1.1	Tvorba Koncepcie bytovej politiky mesta Ružomberok pre nízkopríjmové skupiny obyvateľstva do roku 2014.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na podporu: <ul style="list-style-type: none"> - koncepčných zmien bytovej politiky, ktorá sa zameria na cenovú dostupnosť pre ohrozené rodiny v cieľovej skupine; - nastavenia adekvátneho financovania obytných priestorov, ktoré budú cenovo dostupné pre viacdenné nízkopríjmové rodiny; - vytvárania systému objektívneho prerozdelenia ubytovacích priestorov v správe mesta, ktoré sa bude odvíjať od sociálnej adaptability a sebestačnosti viacdenných nízkopríjmových rodín.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zníženie rizika zadlžovania nízkopríjmových rodín Eliminácia nevymožiteľnej a legislatívne náročnej exekúty Mesta Ružomberok
Riziká a ohrozenia:	Časová náročnosť, nespolupráca dotknutých partnerov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie zabezpečovanej Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Oddelenie bude iniciovať vznik expertného tímu, ktorého úlohou bude vypracovať strategický dokument pod názvom Koncepcia bytovej politiky mesta Ružomberok pre nízkopríjmové skupiny obyvateľstva do roku 2014.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – Apríl 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.
Predpokladané finančné zdroje	Nevyžaduje sa.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac,rok)	Nedá sa vyjadriť. Opatrenie má strategický charakter.

Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita v Ružomberku
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Zverejnenie a pripomienkovanie dokumentu verejnosťou. Prijatie „Konceptie bytovej politiky Mesta Ružomberok“ Mestským zastupiteľstvom.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 1.1	Zriadenie zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Opatrenie 1.1.2	Realizácia prevádzkového auditu bytovej jednotky a bytovej správy v mestskej ubytovni na ulici Scota Viatora, Mesta Ružomberok.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - dohľad, pod ktorým je schopná viesť riziková rodina samostatný život; - zabezpečenie dostupnosti krízovej intervencie, kurately a sociálnoprávnej ochrany pri práci s dysfunkčnou rodinou;
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečenie dohľadu nad výkonom rodičovských povinností. Prevencia vzniku nepriaznivých sociálnych udalostí v rizikovej rodine. Geografická lokalizácia rizikových rodín. Zefektívnenie terénnej sociálnej práce na území Mesta Ružomberok.
Riziká a ohrozenia:	Nespolupráca partnerov, nefunkčná koordinácia opatrenia.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie zabezpečovanej Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Oddelenie bude iniciovať vznik expertného tímu, ktorého úlohou bude vypracovať audit a postupnosť krokov transformácie pôvodnej ubytovne na ubytovňu so zvýšeným dohľadom a špecifickým prevádzkovým režimom, ktorý má znaky zariadenia podporovaného a núdzového bývania a postupne naplní charakter zariadenia podporovaného a núdzového bývania v zmysle obsahu § 29 a 34, uvedeného zákona. Režim ubytovne bude vypracovaný tak, aby efektívne prepájal služby poskytované v zariadeniach sociálnych služieb a potravinovej banky, ktorá sa nachádza v suterénnej časti budovy.
Časový harmonogram plnenia opatrenia:	Október 2011 – Apríl 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.

Predpokladané finančné zdroje	Nevyžaduje sa.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	70/ročne
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a kurately UPSVaR v Ružomberku BYPO, a.s.
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita, Pedagogická fakulta
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí expertného tímu. Vypracovanie kritérií k obsadzovaniu a ubytovaciemu režimu v ubytovni Scota Viatora. Vypracovanie špecifického prevádzkového poriadku v ubytovni Scota Viatora. Počet ubytovaných klientov evidovaných Oddelením sociálnoprávnej ochrany a kurately, UPSVaR v Ružomberku
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 1.1	Zriadenie zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Opatrenie 1.1.3	Tvorba legislatívnych, metodických, odborných a projektových podkladov k zriadeniu zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29, Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na administratívne, právne a projektové zázemie vzniku zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29 Zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Ide predovšetkým o: <ul style="list-style-type: none"> - prípravu interných a externých dokumentov, ktoré sú v súlade s platnou legislatívou; - komplexné zdokumentovanie plánovania a predpokladu výkonu sociálnej služby, ktorá opatrením vzniká; - zadefinovanie finančných predpokladov a spoločenského dopadu vo forme projektovej dokumentácie, ktorá bude slúžiť k čerpaniu finančných zdrojov z EÚ a pod.
Predpokladané dopady opatrenia:	Ucelená dokumentácia k zriadeniu a výkonu sociálnej služby. Podklady k tematicky zhodným grantovým výzvam.
Riziká a ohrozenia:	Nespolupráca partnerov, nefunkčná koordinácia opatrenia.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie zabezpečovanej Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Oddelenie bude iniciovať vznik expertného tímu, ktorého úlohou bude vypracovať legislatívne, metodické, odborné a projektové podklady k zriadeniu zariadenia podporovaného a núdzového bývania .

Časový harmonogram plnenia opatrení:	Apríl 2012 – August 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	400 EUR z bežných výdavkov z rozpočtu OSSaZ.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	Ide o opatrenie administratívneho charakteru. Nevyžaduje sa číselne vyjadrenie.
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	ÚPSVaR v Ružomberku
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Podanie akreditácie a registrácie zriadenia sociálnej služby.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 1.2	Zriadenie centra pre rodinu – nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
Opatrenie 1.2.1	Transformovať existujúce súvisiace služby zariadenia sociálnych služieb Trojlístok, a vytvoriť novú sociálnu službu podľa§ 33, Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
Opatrenie 1.2.2	Vytvoriť špecializované praxové zariadenie sociálnych služieb pre študentov Katolíckej univerzity, Pedagogickej fakulty v odbore sociálna práca a predškolská a špeciálna pedagogika.
Opatrenie 1.2.3	Vytvoriť koncepciu terénnej sociálnej práce na území Mesta Ružomberok.
Opatrenie 1.2.4	Vytvoriť a sfunkčnit' miestne občianske združenie, ktoré bude realizovať opatrenia UPSVaR, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a kurately.
Opatrenie 1.2.5	Vytvoriť databázu dysfunkčných rodín – Integrovaný systém sociálnoprávnej ochrany mesta Ružomberok.

Cieľ 1.2	Zriadenie centra pre rodinu – nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
Personálne podmienky	2 x pracovná pozícia sociálneho pracovníka
Finančné podmienky	35 200 EUR - Mesto Ružomberok
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Zabezpečované Mestom Ružomberok – vznik novej sociálnej služby – denná forma
Prevádzkové podmienky	Priestory v I. ZŠ na ulici Dončova
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring – 2 x ročne – Mesto Ružomberok

Ciel' 1.2	Zriadenie centra pre rodinu – nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
Opatrenie 1.2.1	Transformovať existujúce súvisiace služby zariadenia sociálnych služieb Trojlístok, a vytvoriť novú sociálnu službu podľa § 33, Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Charakteristika opatrenia:	<p>Cieľom opatrenia je udržať aktivity realizované pôvodným alokovaným pracoviskom Pálkovho centra v Ružomberku, podľa § 11, § 12 a § 62 Zákona NR SR č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane a kuratele, ktoré sú dočasne vykonávané prostredníctvom zariadenia sociálnych služieb Trojlístok a transformovať ich do nového subjektu, ktorý bude vykonávať aj sociálne služby podľa § 33, Zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Zariadenie bude zriaďované mestom a jeho aktivity budú podporovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zastabilizovanie primárnej a sekundárnej prevencie vykonávanej pôvodným Pálkovým centrom podľa § 11, § 12 a § 62 Zákona NR SR č. 305/2005 o SPO a SK; - realizovanie vzniku, akreditácie, registrácie a výkonu sociálnej služby v zmysle § 33, Zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách; - centralizovanie sociálnych a súvisiacich služieb pre rodinu s prepojením na výkon terénnej sociálnej práce realizovanej Mestom Ružomberok.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zníženie rizika vzniku dysfunkčnej rodiny
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov, nespolupráca partnerov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie Oddelenia sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok v spolupráci s VUC, Trojlístkom a PF, KU v Ružomberku. Opatrením vznikne nové zariadenie sociálnych služieb.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	34 000 EUR
Predpokladané finančné zdroje	26 840 EUR OSSaZ Mesto Ružomberok a 7160 EUR projektové zdroje.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	1200 klientov/ROK
Zodpovedné organizácie za opatrenie	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	Trojlistok VÚC Pedagogická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku

Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí v MŠ, ZŠ Počet riešených klientov Počet živých spisov
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO
Cieľ 1.2	Zriadenie centra pre rodinu – nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
Opatrenie 1.2.2	Vytvoriť špecializované praxové zariadenie sociálnych služieb pre študentov Katolíckej univerzity, Pedagogickej fakulty v odbore sociálna práca a predškolská a špeciálna pedagogika
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na podporu: <ul style="list-style-type: none"> - vzniku partnerstva medzi Pedagogickou fakultou a Mestom Ružomberok pri zabezpečovaní odbornej praxe študentov v uvedených odboroch; - realizácie a výkonu odbornej praxe študentov v Centre pre rodinu.
Predpokladané dopady opatrenia:	Prepojenie edukácie s praxou.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov, nespolupráca partnerov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom manažmentu odborných praxí na PF KU a Centre pre rodinu. Zmluvné vzťahy budú koordinované a regulované Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok a dekanátom PF KU.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa
Predpokladané finančné zdroje	Nevyžaduje sa
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	1200/ROK
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok, Katolícka univerzita Pedagogická fakulta
Spolupracujúce organizácie	Mestská polícia Ružomberok, ÚVN - psychiatrická klinika, CPPPaP Ružomberok
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených odborných praxí
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 1.2	Zriadenie centra pre rodinu – nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
Opatrenie 1.2.3	Vytvoriť koncepciu terénnej sociálnej práce na území Mesta Ružomberok
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - zastabilizovanie výkonu terénnej sociálnej práce vykonávanej samosprávou na území Mesta Ružomberok v súčinnosti s ÚPSVaR v Ružomberku; - komplexnej depistáže a následnej distribúcie klienta do nízkoprahového denného centra.
Predpokladané dopady opatrenia:	<ul style="list-style-type: none"> - včasné a efektívne zachytenie a distribúcia klienta; - zníženie recidívy u mladistvých; - zvyšovanie sociálnej adaptability a stability klientov; - zefektívnenie terénnej sociálnej práce a komunikácie medzi spolupracujúcimi subjektmi.
Riziká a ohrozenia:	Nespolupráca partnerov a klientov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom manažmentu Centra pre rodinu. Zmluvné vzťahy budú koordinované a regulované Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok a dekanátom PF KU.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	1200 Eur, projektové zdroje
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	70/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	ÚPSVaR Ružomberok
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí, vytvorenie Koncepcie terénnej sociálnej práce Mesta Ružomberok a partnerských zmlúv.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Opatrenie 1.2.4	Vytvoriť a sfunkčnit' miestne Občianske združenie, ktoré bude realizovať opatrenia UPSVaR, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a kurately
Charakteristika opatrenia:	<ul style="list-style-type: none"> - Cieľom opatrenia je udržať aktivity orientované na podporu: - vytvorenie občianskeho združenia, ktoré bude akreditované na § 11, § 12 a iné Zákona NR SR č. 305/2005 Z.z., - realizácie akreditovaných programov, ktoré budú vyfinancované UPSVaR Ružomberok.
Predpokladané dopady opatrenia:	Komplexné služby a distribúcia klienta Centra pre rodinu.
Riziká a ohrozenia:	Časová a odborná náročnosť, občianska pasivita a nezáujem o spoluprácu, konkurencia na trhu v rámci žiadateľov
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom Centra pre rodinu. Jeho jednotlivé aktivity zabezpečia zriadenie občianskeho združenia, jeho akreditáciu a následnú činnosť v rámci opatrení SPOaSK na UPSVaR v Ružomberku.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – Október 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	20/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	ÚPSVaR Ružomberok
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Schválené stanovky OZ Akreditácia OZ na Zákon NR SR č. 305/2005 Z.z.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO
Cieľ 1.2	Zriadenie centra pre rodinu – nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
Opatrenie 1.2.5	Vytvoriť databázu dysfunkčných rodín – Integrovaný systém sociálnoprávnej ochrany Mesta Ružomberok
Charakteristika opatrenia:	<p>Cieľom opatrenia je udržať aktivity orientované na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik evidenčného softvéru pod názvom Integrovaný systém sociálnoprávnej ochrany mesta Ružomberok, ktorý bude centralizovať pohyb dlhodobo sledovaných neprispôsobivých občanov mesta Ružomberok; - vznik metodickéj príručky pre užívateľov evidenčného softvéru - Integrovaný systém sociálnoprávnej ochrany Mesta Ružomberok.

Predpokladané dopady opatrenia:	Zníženie rizika recidívy a kvalitnejší monitoring.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov, ne spolupráca partnerov
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie Oddelenia sociálnych služieb a zdravotníctva mesta Ružomberok, ktoré pripraví pre IT pracovníka podklady k tvorbe softvéru a zabezpečí jeho sfunkčnenie do praxe. Oddelenie v spolupráci s Katedrou verejnej správy a práva PF KU vytvorí metodickú príručku pre užívateľov softvéru.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Jún 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Projektové zdroje podľa príslušnej ponuky v zmysle verejného obstarávania. Nedá sa vyčíslit'.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	Nevyžaduje sa. Opatrenie má strategický charakter.
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	PF KU v Ružomberku UPSVaR v Ružomberku. Tretí sektor.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí, vytvorený softvér, počet klientov v databáze.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 1.3	Podpora a vznik súvisiacich služieb vo vzdelávacom procese detí a mládeže zo zlyhávajúcej rodiny
Opatrenie 1.3.1	Vytvoriť pracovné miesto školského sociálneho pracovníka

Cieľ 1.3	Podpora a vznik súvisiacich služieb vo vzdelávacom procese detí a mládeže zo zlyhávajúcej rodiny
Personálne podmienky	1 x školský sociálny pracovník
Finančné podmienky	Nevyžaduje sa
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Budú zabezpečované riaditeľmi základných škôl na území Mesta Ružomberok
Prevádzkové podmienky	Zabezpečené konkrétnou základnou školou
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring – 1 x ročne

Ciel' 1.3	Podpora a vznik súvisiacich služieb vo vzdelávacom procese detí a mládeže zo zlyhávajúcej rodiny
Opatrenie 1.3.1	Vytvoriť pracovné miesto školského sociálneho pracovníka
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je vytvoriť aktivity orientované na podporu : <ul style="list-style-type: none"> - zriadenia pracovnej pozície školského sociálneho pracovníka na ZŠ na území Mesta Ružomberok.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zníženie skrytého záškoláctva a zanedbávania rodičovskej starostlivosti o deti a mládež.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom Oddelenia školstva Mesta Ružomberok, ktoré v spolupráci s MŠ SR a Krajským školským úradom v Žiline zabezpečí analýzu finančných zdrojov, ktoré by mali byť účelovo viazané na personálne náklady spojené s výkonom funkcie školského sociálneho pracovníka. Oddelenie vypracuje koncepciu relevantnosti a organizačnej jednotky školského sociálneho pracovníka v ZŠ na území Mesta Ružomberok.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – Jún 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Opatrenie má administratívny charakter. Nevyžaduje financovanie.
Predpokladané finančné zdroje	Nevyžaduje sa
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	200/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	ZŠ na území Mesta Ružomberok CPPPaP v Ružomberku
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí s klientmi, 1 pracovné miesto školského sociálneho pracovníka.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

3.2 Pracovná skupina - Občania v prechodnej kríze

Manažér pracovnej skupiny Mgr. Miroslava Potočková

Prehľad členov pracovnej skupiny Občania v prechodnej kríze

1.	Mgr.	Janka	Bodorová	UPSVaR
2.	Ing.	Dagmar	Majeríková	Mestský úrad
3.	Mgr.	Mária	Drobuliaková	UPSVaR
4.	Ing.	Zuzana	Gejdošová, PhD.	PF KU v Ružomberku
5.	Mgr.	Anna	Rajská	O. Z. Integra

Charakteristika pracovnej skupiny:

V priebehu roka 2009 nezamestnanosť v Ružomberku prudko stúpla z 7,82 % až na 11,12 % k 31.12.2009. Uvedený nárast bol spôsobený globálnou finančnou krízou, ktorej dôsledky sa prelínajú a súvisia so životnou úrovňou obyvateľstva, dotknutého nezamestnanosťou. V štruktúre občanov poberajúcich pomoc v hmotnej núdzi, tvorili evidovaní ako uchádzači o zamestnanie 52 %, z poberateľov pomoci v hmotnej núdzi. (Zdroj: UPSVaR v Ružomberku) Dávka v hmotnej núdzi sa dotýka približne 2768 osôb v okrese Ružomberok. Členovia pracovnej skupiny sa snažia zosúladiť také priority a potreby občanov, ktoré sa dotýkajú viacerých cieľových skupín v komunitnom plánovaní sociálnych služieb, a pomáhajú riešiť ich nepriaznivú sociálnu situáciu komplexne, s dôrazom na prepojenie trhu práce s trhom sociálnych služieb. Úlohou pracovnej skupiny je orientácia aktívnej politiky trhu práce na sociálne služby a jej využitie v systéme sociálnej pomoci.

Poslanie do roku 2012:

- 1. Zvyšovanie miestnych príležitostí zamestnávania občanov v prechodnej kríze.*
- 2. Zavádzanie inovatívnych nástrojov sociálnej pomoci u nezamestnaných.*

Vízie do roku 2015:

- 1. Zvyšovanie zamestnatel'nosti občanov v prechodnej kríze.*
- 2. Vytváranie alternatívnych klientskych centier a inštitúcií zameraných na prácu s občanmi v prechodnej kríze.*

SWOT ANALÝZA CIEĽOVEJ SKUPINY

SILNÉ STRÁNKY	<p>Mesto ako zadávateľ komunitného plánu sociálnych služieb má snahu podporovať vznik nových sociálnych služieb na miestnej úrovni a politickú vôľu zriadiť v meste Potravinovú banku pre nízkopríjmové rodiny;</p> <p>Na Mestskom úrade existujú sociálne a súvisiace služby na pomoc občanom v prechodnej kríze (útulok);</p> <p>UPSVaR v Ružomberku ponúka viacero nástrojov aktívnej politiky trhu práce;</p> <p>V meste pôsobia verejné a súkromné organizácie, ktoré pracujú s nezamestnanými;</p>
SLABÉ STRÁNKY	<p>Mesto nemá vypracovanú zľavovú koncepciu programov pre znevýhodnené skupiny (nap. poplatky za cestovné, technické služby...), bytovú politiku, vrátane prerozdelenia kľúča;</p> <p>Nevyhovujúce personálne pokrytie v rámci existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pri práci so závislými, bezdomovcami, minoritou, nezamestnanými a dysfunkčnou rodinou;</p> <p>Neuspokojovanie životných potrieb mladých dospelých, ktorí sa vracajú z detského domova (bytové podmienky, integrácia na trh práce a pod.), osôb po výkone trestu a resocializovaných klientov;</p> <p>Proces začleňovania občanov v prechodnej kríze je pre občanov administratívne náročný, prevažne pre osoby s nízkym príjmom (v hmotnej núdzi);</p> <p>Aktívna politika trhu práce UPSVaRu je ovplyvnená a limitovaná finančnými zdrojmi;</p>
PRÍLEŽITOSTI	<p>Tvorba VZN, ktoré budú reagovať na bytovú politiku, § 65 - § 75, v zmysle Zákona NR SR č. 305/2005 o sociálno - právnej ochrane a kuratele, bezbariérovosť a témy súvisiace s cieľmi a prioritami v pracovných skupinách;</p> <p>Transformácia útulku na nocľaháreň;</p> <p>Rozšíriť pôsobnosť ubytovní v režime so správcom o terapeutickú skupinu a vytvoriť účinný kľúč k umiestňovaniu občanov na ubytovniach;</p> <p>Priestor pre nové služby (zriadenie komunitného, nízkoprahového a krízového centra pre deti, mládež a rodinu, zariadenie podporovaného bývania, špecializované zariadenie, služby s použitím telekomunikačných technológií, prepravná služba);</p> <p>Vytvoriť a podporovať agentúru podporovaného zamestnania, pracovnú agentúru a pod;</p> <p>Využiť finančné zdroje poskytované UPSVaR pri vytváraní pracovného miesta (SOS linka, kam. systém, Potravinová banka).</p>
OHROZENIA	<p>Neochota a bagatelizovanie potrieb cieľových skupín politickou reprezentáciou vo volebných obvodoch a v zastupiteľstve mesta; Vysoké úhrady za sociálnu službu vzhľadom k príjmu užívateľov;</p>

CIELE A OPATRENIA PRACOVNEJ SKUPINY OBČANIA V PRECHODNEJ KRÍZE

CIEĽ /Opatrenie	Popis
2.1	Transformácia a vznik sociálnych a súvisiacich služieb pre občanov v prechodnej kríze
2.1.1	Zriadenie nízkoprahového denného centra podľa § 28 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
2.1.2	Zriadenie nocľahárne podľa § 23 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.
2.1.3	Podpora činnosti výdajne Potravinovej banky.

Cieľ 2.1	Transformácia a vznik sociálnych a súvisiacich služieb pre občanov v prechodnej kríze
Opatrenie 2.1.1	Zriadenie nízkoprahového denného centra podľa § 28 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Opatrenie 2.1.2	Zriadenie nocľahárne podľa § 23 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Opatrenie 2.1.3	Podpora činnosti výdajne Potravinovej banky

Cieľ 2.1	Transformácia a vznik sociálnych a súvisiacich služieb pre občanov v prechodnej kríze
Personálne podmienky	Zamestnanci Mesta Ružomberok s rozšírenými kompetenciami. 1 pracovná pozícia vytvorená cez §49, Zákona NR SR č. 5/2004 v znení neskorších predpisov
Finančné podmienky	Nevyžaduje sa
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Zabezpečené OSVaZ Mesta Ružomberok
Prevádzkové podmienky	Priestory ubytovne BYPO, a.s. na ulici Scota Viatora
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring – 2 x ročne

Cieľ 2.1	Transformácia a vznik sociálnych a súvisiacich služieb pre občanov v prechodnej kríze
Opatrenie 2.1.1	Zriadenie nízkoprahového denného centra podľa § 28 Zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na podporu: <ul style="list-style-type: none"> - koncepčných zmien v poskytovaní sociálnych služieb danej cieľovej skupine; - nastavenia komplexnej sociálnej starostlivosti o občanov, ktorí sa dočasne ocitli v nepriaznivej životnej situácii; - vytvárania systému účinnej sociálnej práce, ktorý sa bude odvíjať od sociálnej adaptability a sebastačnosti občanov v prechodnej kríze;

	- tvorby nástrojov, ktoré pomôžu občanom v dočasnej kríze zaradiť sa na trh práce a do spoločnosti.
Predpokladané dopady opatrenia:	Získanie sociálnych návykov a požadovanej samostatnosti klienta, eliminácia sociálnej intervencie a prevencia krízy.
Riziká a ohrozenia:	Časová náročnosť, nespolupráca dotknutých partnerov a občanov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie zabezpečovanej Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Oddelenie bude iniciovať vznik expertného tímu, ktorého úlohou bude vypracovať dokument ku akreditácii nízkoprahového denného centra pre občanov v prechodnej kríze a zriadiť zariadenie sociálnej služby.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – Máj 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Projektové zdroje podľa príslušnej ponuky v zmysle verejného obstarávania. Nedá sa vyčíslit'.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	20 klientov/mesačne
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita v Ružomberku
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Vytvorenie akreditačného dokumentu. Zriadenie zariadenia, v ktorom sa služba poskytuje.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 2.1	Transformácia a vznik sociálnych a súvisiacich služieb pre občanov v prechodnej kríze
Opatrenie 2.1.2	Zriadenie nočľahárne podľa § 23 Zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - zmenu poskytovania pôvodnej sociálnej služby útulku na novú sociálnu službu nočľaháreň; - prepojenie sociálnej služby poskytovanej v nočľahárni so službami poskytovanými v nízkoprahovom centre.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečenie cielenej, tematicky i odborne prepojenej sociálnej práce s občanmi v prechodnej kríze, ktorá bude včleňovaná do systému sociálnej pomoci. Prevencia vzniku nepriaznivých sociálnych udalostí. Prepájanie nástrojov v systéme sociálnej pomoci. Zefektívnenie terénnej sociálnej práce na území Mesta Ružomberok.

Riziká a ohrozenia:	Nespolupráca partnerov a občanov, nefunkčná koordinácia opatrenia.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie zabezpečovanej Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Oddelenie bude iniciovať vznik expertného tímu, ktorého úlohou bude vypracovať nový štatút nocľahárne a pripraviť ho na schválenie do MsZ v Ružomberku na prijatie ako aj do registra VUC ŽSK. Postupnosť krokov transformácie pôvodného útulku na nocľaháreň so zvýšeným dohľadom a špecifickým prevádzkovým režimom, ktorý má aj aktivity nízkoprahového centra sa zrealizujú v spolupráci s Katedrou verejnej správy a práva KU PF v Ružomberku. Režim nocľahárne bude vypracovaný tak, aby efektívne prepájal služby poskytované v nízkoprahovom centre a výdajni Potravinovej banky, ktoré sa nachádzajú v suterénnej časti budovy.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – Jún 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Projektové zdroje podľa príslušnej ponuky v zmysle verejného obstarávania. Nedá sa vyčíslieť.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	70/ročne
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita, Pedagogická fakulta, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a kurately, UPSVaR Ružomberok.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí expertného tímu. Počet a záväznosť dokumentov. Počet ubytovaných klientov evidovaných Oddelením sociálnoprávnej ochrany a kurately, UPSVaR Ružomberok
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 2.1	Transformácia a vznik sociálnych a súvisiacich služieb pre občanov v prechodnej kríze
Opatrenie 2.1.3	Podpora činnosti výdajne Potravinovej banky
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - prepojenie aktivít prevádzok nízkoprahového centra, nocľahárne a ubytovne, umiestnených na ulici Scota Viatora; - podporu pracovnej a sociálnej integrácie občanov, ktorí navštevujú zariadenia nízkoprahového centra a nocľahárne, do pracovného a prevádzkového

	<p>procesu výdajne Potravinovej banky;</p> <ul style="list-style-type: none"> - posilnenie služieb poskytovaných výdajňou Potravinovej banky; - rozšírenie sortimentu potravín.
Predpokladané dopady opatrenia:	Prepojenie nástrojov sociálnej pomoci, ktoré v meste existujú a vzniknú.
Riziká a ohrozenia:	Nespolupráca partnerov a občanov, nefunkčná koordinácia opatrenia.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie zabezpečovanej Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Oddelenie bude iniciovať vznik expertného tímu, ktorého úlohou bude vypracovať legislatívne, metodické a odborné podklady k prepojeniu zariadení sociálnych služieb (nocľaháreň a nízkoprahové denné centrum) so službami súvisiacimi – výdajňa Potravinovej banky a distribúcií občana po týchto službách.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Apríl 2012 – August 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	400 EUR naviazaných priamo na rozpočet OSSaZ.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	40/ ročne
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	ÚPSVaR, Ružomberok, Katolícka univerzita v Ružomberku
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Vytvorenie dokumentov a ich funkčnosť. Počet občanov, ktorí sa integrovali a zastabilizovali v komunite. Počet občanov, úspešných na trhu práce prostredníctvom aktivačných programov (APTP) nástrojov.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

3.3 Pracovná skupina - Občania so zdravotným znevýhodnením

Manažér pracovnej skupiny **Mgr. Klára Rázgová**

Prehľad členov pracovnej skupiny Občania so zdravotným znevýhodnením

1.	Mgr.	Beáta	Seemannová	Trojlistok CSS
2.	Bc.	Martina	Mojšová	UPSVaR Rk
3.	Mgr.	Anna	Kollárová	ÚVN SNP RK
4.	Ing.	Martin	Krajčí	užívateľ
5.		Aleš	Rauš	užívateľ
6.		Miroslav	Kardoš	užívateľ
7.	Ing.	Roman	Martinkovič	Stopka n.o.
8.	Mgr.	Lenka	Završanová	Stopka n.o.
9.	Bc.	Mária	Magálová	ÚVN SNP RK
10.	Mgr.	Mária	Púchovská	Klub Sm
11.		Jozef	Nemčík	Mini Relax
12.	MUDr.	Anna	Šaffová	ÚVN SNP RK

Charakteristika pracovnej skupiny:

Pracovná skupina pre občanov so zdravotným znevýhodnením je zameraná na cieľové skupiny osôb s telesným, zrakovým, sluchovým a mentálnym postihnutím, ako aj s kombinovaným postihnutím, ďalej osôb s civilizačnými chorobami a dlhodobým duševným ochorením. Veľkosť cieľovej skupiny sa podľa evidencie UPSVaR v Ružomberku pohybuje od 4143 – 4300 obyvateľov v okrese Ružomberok. Týmto občanom ich znevýhodnenie prináša nielen rozličné subjektívne fyzické a psychické ťažkosti, problémy v oblasti mobility, orientácie, komunikácie a sebaobsluhy, ale hlavne nepriaznivé sociálne dôsledky, ako je odkázanosť na najbližších rodinných príslušníkov, izolácia od priateľov a známych, zníženie výkonnosti a strata zamestnania. Očakávaným cieľom činnosti pracovnej skupiny v rámci komunitného plánovania sociálnych služieb je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia občanov so zdravotným znevýhodnením a podpora ich nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, voľnočasových, pracovných a vzdelávacích aktivít za aktívnej účasti ich samých a ich rodín.

Poslanie do roku 2012:

- 1. Podpora sociálneho začlenenia občanov so zdravotným znevýhodnením do spoločnosti za ich aktívnej účasti.*
- 2. Zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie občanov so zdravotným znevýhodnením, zavedením bezbariérových systémov v meste Ružomberok.*
- 3. Rozvoj schopností viesť samostatný život občanov so zdravotným znevýhodnením.*

Vízie do roku 2015:

- 1. Zvýšenie kvality života občanov so zdravotným znevýhodnením.*
- 2. Prevencia sociálneho vylúčenia občanov so zdravotným znevýhodnením.*

SWOT ANALÝZA CIEĽOVEJ SKUPINY

SILNÉ STRÁNKY	<p>Začína sa zvyšovať angažovanosť zdravotne znevýhodnených občanov; V meste existujú niektoré sociálne služby – napr.: DSS pre deti a dospelých /s mentálnym postihnutím/ambulantná a pobytová forma;</p> <p>Na území samosprávy je zavedený integrovaný proces vyučovania zdravotne postihnutých detí v školách;</p>
SLABÉ STRÁNKY	<p>Nekoncepčne riešená bezbariérovosť verejných priestranstiev, úradov, zariadení, služieb /telesne, duševne a zrakovo postihnutých/;Absencia podporného združenia pre mentálne postihnutých v regióne;</p> <p>Nízky záujem zamestnávateľov zamestnávať zdravotne znevýhodnených, nedostatok pracovných príležitostí pre zdravotne znevýhodnených;</p> <p>Legislatívna a byrokratická náročnosť vytvorenia chránených pracovísk;</p> <p>Neexistuje linka dôvery /SOS/, komplexné poradenstvo /právne, finančné, profesijné/;</p>
PRÍLEŽITOSTI	<p>Ústavná starostlivosť mentálne postihnutých detí a všetkých detí po dovŕšení 18 roka, ktorá bude zabezpečená ŽSK;</p> <p>Tvorba VZN, ktoré budú reagovať na bytovú politiku, § 65 - § 75, v zmysle Zákona NR SR č. 305/2005 o sociálno - právnej ochrane a kuratele, bezbariérovosť a témy súvisiace s cieľmi a prioritami v pracovných skupinách;</p> <p>Dodržiavanie noriem bezbariérovosti vo výstavbe a spoločenskom dianí, vytvorenie pracovnej skupiny pre riešenie bezbariérovosti;</p> <p>Priestor pre nové služby (zriadenie komunitného, nízkoprahového a krízového centra pre deti, mládež a rodinu, zariadenie podporovaného bývania, špecializované zariadenie, služby s použitím telekomunikačných technológií, prepravná služba);</p> <p>Vytvorenie chránených dielní;</p>
OHROZENIA	<p>Legislatíva a jej opakovaná novelizácia;</p> <p>Minimálna osвета;</p> <p>Absencia vzájomnej spolupráce;</p> <p>Nedodržiavanie strategického prístupu, programových cieľov a partnerstiev potrebných na uskutočnenie zmien;</p>

CIELE A OPATRENIA PRACOVNEJ SKUPINY OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

CIEĽ /Opatrenie	Popis
3.1	Bezbariérovosť - dlhodobá koncepcia skvalitňovania života zdravotne znevýhodnených osôb v meste Ružomberok
3.1.1	Vypracovanie a uplatňovanie pravidiel pre vytvorenie podmienok, ktoré sa viažu na odstraňovanie sociálnych, architektonických, komunikačných a vzdelávacích bariér.
3.1.2	Vypracovanie bezbariérových máp mesta podľa jednotlivých cieľových skupín.
3.1.3	Zavedenie a sfunkčnenie zariadenia zvukovej a svetelnej signalizácie v oblasti dopravy a na kľúčových budovách v meste.
3.2.	Zvýšenie zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím a jej systematická podpora.
3.2.1	Zriadenie Strediska pracovnej terapie a zamestnávania osôb ŤZP, kde sa budú vykonávať odborné činnosti podľa § 21 a § 23 Zákona NRSR č. 448/2008 o sociálnych službách zameraného na zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím.
3.3	Krízová pomoc prostredníctvom telekomunikačných technológií
3.3.1	Zriadenie SOS linky v zmysle § 53, Zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách.

Cieľ 3.1	Bezbariérovosť - dlhodobá koncepcia skvalitňovania života zdravotne znevýhodnených osôb v meste Ružomberok
Personálne podmienky	Expertný tím
Finančné podmienky	Projektové zdroje podľa príslušnej ponuky v zmysle verejného obstarávania. Nedá sa vyčíslieť.
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Zabezpečené Mestom Ružomberok, STOPKA,n.o., PF KU.
Prevádzkové podmienky	PF KU v Ružomberku a Mesto Ružomberok.
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring 2x ročne.

Cieľ 3.1	Bezbariérovosť - dlhodobá koncepcia skvalitňovania života zdravotne znevýhodnených osôb v meste Ružomberok
Opatrenie 3.1.1	Vypracovanie a uplatňovanie pravidiel pre vytvorenie podmienok, ktoré sa viažu na odstraňovanie sociálnych, architektonických, komunikačných a vzdelávacích bariér.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na podporu: <ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie pracovnej skupiny pre bezbariérovosť zloženú z odborníkov v oblasti stavebníctva, architektúry, projektovania, zdravotne

	<p>znevýhodnených občanov, zástupcov inštitúcií a členov MsZ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabezpečenie a realizáciu kontroly dodržiavania vyhlášky č. 532/2002MŽP SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie a súvisiacich slovenských technických noriem.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zníženie sociálnej izolácie osôb so zdravotným hendikepom. Eliminácia bariér v Meste Ružomberok.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov dotknutých subjektov. Nezaujem o spoluprácu. Zmena legislatívy
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Zabezpečenie dôstojnej formy bezbariérovosti na základe technických požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v starších nebytových budovách v častiach určených na užívanie verejnosťou. Vzdelávanie odborníkov pre zúčastnené subjekty /pracovníci príslušných odborov MÚ – výstavby, životného prostredia/. Zakreslenie existujúceho stavu územnotechnickej, stavebnotechnickej a účelovej situácie bezbariérovosti v meste. Vytvorenie a distribúcia informačných materiálov o tvorbe bezbariérovosti pre obyvateľov mesta. Zmluva o partnerstve s tlačiarňou.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Projektové zdroje podľa príslušnej ponuky v zmysle verejného obstarávania. Nedá sa vyčíslieť.
Predpokladané finančné zdroje	Dotknuté subjekty /verejní poskytovatelia služieb, obchodu, zamestnávateľia osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, projekty podané MÚ.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	5 000/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Dotknuté subjekty /verejní poskytovatelia služieb, obchodu, zamestnávateľia osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, štátne, samosprávne inštitúcie. Stavebný úrad.
Spolupracujúce organizácie	Projektové organizácie, Stopka, n.o.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Informácie od obyvateľov získané formou ankety.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Ciel' 3.1	Bezbariérovosť - dlhodobá koncepcia skvalitňovania života zdravotne znevýhodnených osôb v meste Ružomberok
Opatrenie 3.1.2	Vypracovanie bezbariérových máp mesta podľa jednotlivých cieľových skupín.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - zistenie stavu bezbariérovosti podľa cieľových skupín zdravotne znevýhodnených občanov; - zakreslenie existujúceho stavu územnotechnickej, stavebnotechnickej a účelovej situácie bezbariérovosti v meste; - zmluva o partnerstve s vydavateľstvom.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zvýšenie informačnej dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím. Zefektívnenie informovanosti pre turistov, občanov so zdravotným a sociálnym hendikepom.
Riziká a ohrozenia:	Nezáujem o spoluprácu zúčastnených subjektov. Nedostatočné finančné zdroje.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie zabezpečovanej Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok a Katedrou verejnej správy a práva. Oddelenie bude iniciovať vznik expertného tímu, ktorého úlohou bude vypracovať sériu dokumentov pod názvom „bezbariérové mapy“. Následne zabezpečiť ich tlač a distribúciu.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – Apríl 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa
Predpokladané finančné zdroje	Projekt PF KU v Ružomberku
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	5000/ročne
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok Informačné centrum mesta
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita, Pedagogická fakulta
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Vytlačené a distribuované mapy bezbariérovosti. Počet uskutočnených stretnutí expertného tímu.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Ciel' 3.1	Bezbariérovosť - dlhodobá koncepcia skvalitňovania života zdravotne znevýhodnených osôb v meste Ružomberok
Opatrenie 3.1.3	Zavedenie a sfunkčnenie zariadenia zvukovej a svetelnej signalizácie v oblasti dopravy a na kľúčových budovách v meste.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - ozvučenie existujúcich verejných miest zvukovými indikátormi pre slabozrakých a nevidiacich občanov /mestský úrad, poliklinika, vojenská nemocnica 2x, kultúrny dom, polícia, daňový úrad, železničná stanica/.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečenie bezpečnej mobility osobám so zdravotným postihnutím.
Riziká a ohrozenia:	Nezáujem o spoluprácu zúčastnených subjektov. Prekážky v prijatí dokumentov. Nedostatočné finančné zdroje.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom koordinácie zabezpečovanej Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Ide o: <ul style="list-style-type: none"> - schválenie novej verejnej stavby stavebným úradom podmieňovať ozvučením budovy; - zaviesť hlásiče staníc v autobusoch MHD; - ozvučiť autobusové linky MHD; - zapracovať jednotlivé opatrenia do licenčnej zmluvy so SAD Liorbus Ružomberok; - vzdelávanie odborníkov pre cieľovú skupinu slabozrakých a nevidiacich občanov; - priebežné nahrávanie zvukových informačných materiálov do signalizačných a oznamovacích zariadení.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Projektové zdroje podľa príslušnej ponuky v zmysle verejného obstarávania. Nedá sa vyčíslit'.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok, SAD Liorbus Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	50 osôb so zrakovým postihnutím, nevyčíslený počet cestujúcich MHD, turistov;
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok SAD Liorbus,
Spolupracujúce organizácie	Stopka n.o., SAD Liorbus Ružomberok
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Zakúpené a sfunkčnené zvukové indikátory na verejných budovách a v autobusoch mestskej dopravy.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Ciel' 3.2	Zvýšenie zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím a jej systematická podpora.
Opatrenie 3.2.1	Zriadenie Strediska pracovnej terapie a zamestnávania osôb ŤZP, kde sa budú vykonávať odborné činnosti podľa § 21 a § 23 Zákona NRSR č. 448/2008 o sociálnych službách zameraného na zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím.

Ciel' 3.2	Zvýšenie zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím a jej systematická podpora
Personálne podmienky	Zabezpečené Stopka n.o.,
Finančné podmienky	2000 EUR Mesto Ružomberok
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Zabezpečené Stopka n.o.,
Prevádzkové podmienky	Stopka n.o.,
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring – 2 x ročne

Ciel' 3.2	Zvýšenie zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím a jej systematická podpora
Opatrenie 3.2.1	Zriadenie Strediska pracovnej terapie a zamestnávania osôb ŤZP, kde sa budú vykonávať odborné činnosti podľa § 21 a § 23 Zákona NRSR č. 448/2008 o sociálnych službách zameraného na zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím.
Charakteristika opatrenia:	V rámci realizácie tohto opatrenia dôjde k zriadeniu Strediska pracovnej terapie a zamestnávania osôb ŤZP, kde sa budú vykonávať odborné činnosti podľa § 21 a § 23 Zákona NRSR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách zameraných na zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím. Stredisko bude zriadené podľa Zákona NRSR č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a využívať nástroje APTP ako sú chránené dielne. Špecifikom opatrenia bude vysoká miera integrácie zdravotne postihnutých na trhu práce.
Predpokladané dopady opatrenia:	Rozvoj kompetencií a pracovných návykov u občanov so zdravotným postihnutím. Zvýšenie zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v regióne. Príklad dobrej praxe. Zvýšenie integrácie občanov so zdravotným postihnutím do spoločnosti: Ďalšie dopady: turistická atrakcia prezentujúca zvyky a tradície regiónu; rozšírenie možností trávenia voľného času; vytvorenie ďalších pracovných miest pre občanov bez zdravotného postihnutia – na pozícii pracovný asistent zamestnanca so zdravotným postihnutím.
Riziká a ohrozenia:	Vysoká finančná náročnosť realizácie opatrenia. Vysoké nároky na získanie / prenájom vhodnej nehnuteľnosti. Nepriaznivá zmena legislatívy ovplyvňujúca získavanie dotácií a príspevkov. Špecifiká práca s klientmi so zdravotným postihnutím.

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Dopracovanie projektového zámeru, získavanie ďalších partnerov, donorov a podporovateľov, spustenie služby pracovnej rehabilitácie - terapie, vytvorenie chránených pracovísk, medializácia a propagácia: <ul style="list-style-type: none"> - služby pracovnej rehabilitácie (u klientov so zdravotným postihnutím); - možnosti získania zamestnania (u potenciálnych záujemcov so zdravotným postihnutím i bez neho), - tovarov a služieb, ktoré pre širokú verejnosť bude zariadenie poskytovať.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	November 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	2000 EUR – priamo naviazané na rozpočet OSSaZ Mesta Ružomberok, ostatné zdroje sú mimo rozpočet KPSS, nakoľko sú zahrnuté v rozpočte Stopky, n.o.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok, UPSVaR Ružomberok, ŽSK, ESF
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	Predpokladaný počet klientov pracovnej rehabilitácie = cca. 5 dlhodobých klientov do troch rokov . V roku 2012 plánujeme vytvoriť podmienky na spustenie služby (materiálovo technické a personálne zabezpečenie, prípadné akreditácie a p.). Preto s dlhodobými klientmi v tomto roku neuvažujeme. Predpokladaný počet zamestnancov zamestnaných v rámci chránenej dielne zariadenia = cca. 15 zamestnancov, z toho cca. 10 zamestnancov so zdravotným postihnutím a to do troch rokov . Od novembra 2011 do novembra 2012 navýši Stopka n.o. celkový počet zamestnancov svojej chránenej dielne na 7 - 9.
Zodpovedné organizácie za opatrenie	Stopka n.o.
Spolupracujúce organizácie	ÚPSVaR SR , Mesto Ružomberok.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet zamestnaných občanov s ŤZP.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Ciel' 3.3	Krízová pomoc prostredníctvom telekomunikačných technológií
Opatrenie 3.3.1	Zriadenie SOS linky v zmysle § 53, Zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
Ciel' 3.3	Krízová pomoc prostredníctvom telekomunikačných technológií
Personálne podmienky	PF Ku v Ružomberku
Finančné podmienky	Nevyžaduje sa
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Zabezpečené FF KU a PF KU.
Prevádzkové podmienky	FF KU v Ružomberku.
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring – 2 x ročne

Ciel' 3.3	Krízová pomoc prostredníctvom telekomunikačných technológií
Opatrenie 3.3.1	Zriadenie SOS linky v zmysle § 53, Zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách
Charakteristika opatrenia:	Opatrením sa zabezpečí vytvorenie dennej linky dôvery pre deti a dospelých.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zlepšenie informovanosti o možnosti riešenia krízových situácií. Distribúcia klienta. Zníženie rizika a prevencia samovraždy. Zmiernenie následkov, ktoré plynú z ochorenia, poradenská služba.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov. Nedostatok odborníkov. Nízky záujem odborníkov o vykonávanie služby. Zneužívanie linky.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Zabezpečenie odborného personálu pre poskytnutie služby. Reklama v cieľových skupinách.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	November 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa
Predpokladané finančné zdroje	Filozofická fakulta KU v Ružomberku.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	700 štvrťročne.
Zodpovedné organizácie za opatrenie	FF KU v Ružomberku.
Spolupracujúce organizácie	UPSVaR SR, Mesto Ružomberok.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Štatistika samovrážd v regióne. Nakontaktovanie sa na odborníkov.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

3.4 Pracovná skupina - Občania ohrození závislosťami

Manažér pracovnej skupiny MUDr. Janka Nosková

Prehľad členov pracovnej skupiny Občania so zdravotným znevýhodnením

1.		Iveta	Josefusová	RaK
2.	Mgr.	Katarína	Janigová	DSS Likava
3.	PaedDr.	Viera	Benková	MsU
4.	PhDr.	Jaroslav	Rakučák	KS - PC RK
5.	Bc.	Beáta	Boguská	ÚVN RK
6.	Mgr.	Kristína	Račková	KU
7		Al Anon	Rodinní príslušníci závislých	Svojpomocná skupina
8.	Mgr.	Michaela	Šavrnochová	KU

Charakteristika pracovnej skupiny:

Profil činnosti pracovnej skupiny reaguje na momentálne trendy a situácie závislostí na území mesta Ružomberok. Konkrétne, analyzuje stav dostupnosti, užívania a následkov legálnych a nelegálnych drog. Hľadá riešenia pre uplatňovanie preventívnych opatrení v praxi a spôsob sietovania odborníkov pracujúcich s experimentujúcimi a závislými, a ich rodinnými príslušníkmi. Keďže závislosť je ochorenie, so závažnými následkami na rodinu a zároveň celú spoločnosť, jej neriešenie zvyšuje kriminalitu, ktorá zasahuje aj neužívajúcich občanov. Skupina spolupracuje prierezovo s odborníkmi zo zdravotníctva, školstva, psychológie, bezpečnostných zložiek a sociálnej práce s orientáciou na závislosti. K dnešku neexistujú relevantné štatistické údaje o počte experimentujúcich a závislých občanov na území mesta. Jednou z úloh pracovnej skupiny je aj zadefinovať nástroje k účinnej práci s týmito ohrozenými skupinami. Cieľové skupiny sú: deti ohrozené závislosťou rodičov, členovia rodiny ohrození závislosťou svojho príbuzného, deti ohrozené prodrogovým prostredím a prodrogovou reklamou, experimentujúca mládež, dospelí závislí na návykových látkach, dospelí závislí na nelátkových závislostiach, seniori dlhodobo závislí.

Poslanie do roku 2012:

- 1. Prevencia vzniku závislosti.*
- 2. Riešenie následkov spôsobených závislosťou a nepriaznivou sociálnou situáciou v rodine.*
- 3. Viest' závislých a spoluzávislých občanov k zdravému životnému štýlu a sprevádzať ich pri riešení svojej nepriaznivej životnej situácie.*

Vízie do roku 2015:

- 1. Fungujúca prevencia na MŠ a na prvom stupni ZŠ s dôrazom na sociálne zručnosti a adaptabilitu ohrozených skupín.*
- 2. Depistáž a sociálna práca zameraná na závislosti v rodine vykonávaná akreditovaným subjektom na školách aj v teréne*
- 3. Spolupráca s políciou, zdravotníckymi zariadeniami, školstvom a kompetentnými úradmi na území mesta pri motivácii k liečbe, liečení a resocializácii závislých osôb*

SWOT ANALÝZA CIEĽOVEJ SKUPINY

SILNÉ STRÁNKY	<p>Pre závislé osoby a ich rodinných príslušníkov existujú iba čiastočné alebo personálne poddimenzované a nenadväzujúce odborné služby; Svojpomocné skupiny Al-Anon a Ružomerský abstinenčný klub RAK podporujú prevenčnú činnosť proti závislostiam; Existuje primárna prevencia a vzdelávacie programy pre materské a základne školy (Macko Uško, Ako sa vyhnúť falošným ťahom, Filipkovi kamaráti, Zachovanie zdravého prostredia na školách...); Prítomnosť potenciálu Katolíckej univerzity napomáha k vzdelávaniu a spolupráci expertov i odborníkov v oblasti sociálnych služieb;</p>
SLABÉ STRÁNKY	<p>Nevyhovujúce personálne pokrytie v rámci existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pri práci so závislými, bezdomovcami, minoritou, nezamestnanými a dysfunkčnou rodinou; Nedostatočné množstvo komunitných a resocializačných programov pre rizikových občanov - klientov; Problematická komunikácia medzi mládežou a politickou reprezentáciou; Inštitucionalizovaná a akreditovaná terénna sociálna práca - streetwork s užívateľmi návykových látok a spoluzávislými rodinnými príslušníkmi na území mesta neexistuje; Štátne zdravotnícke zariadenie UVN nedisponuje záchytnou izbou pre podnapité osoby; Zriadené inštitúcie nevyužívajú overenú diagnostiku zameranú na závislosti;</p>
PRÍLEŽITOSTI	<p>Prepojenie edukácie sociálnych pracovníkov KU PF, v odbore sociálna práca s terénom a poskytovaním sociálnych služieb na území mesta; Rozvoj inštitúcií pokrývajúcich sociálne problémy cieľovej skupiny (akreditovaný subjekt na terénnu sociálnu prácu s ohrozenou rodinou; Protialkoholická záchytka; Vytvorenie podporných skupín Alateen a socioterapeutického G-klubu (patologickí hráči); Vytvorenie vzdelávacích aktivít, ktoré súvisia s diagnostikou a depistážou ohrozených - potreba vytvorenia koncepčného školenia pre učiteľov a pediatrov;</p>
OHROZENIA	<p>Nedostatočná informovanosť medzi subjektmi v sociálnej oblasti a legislatívne obmedzenia, regulácie prístupu k drogám a nelátkovým závislostiam;</p>

CIELE A OPATRENIA PRACOVNEJ SKUPINY OBČANIA OHROZENÍ ZÁVISLOSŤAMI

CIEĽ /Opatrenie	Popis
4.1.	Realizácia prevencie drogových závislostí v systéme školského a voľnočasového vzdelávania detí a mládeže na území Mesta Ružomberok
4.1.1.	Tvorba, implementácia a prepojenie existujúcich vzdelávacích programov prevencie závislostí pre predškolákov na úrovni MŠ.
4.1.2.	Tvorba, implementácia a prepojenie existujúcich vzdelávacích programov prevencie závislostí pre I. ZŠ.
4.1.3.	Tvorba a realizácia výcvikových a vzdelávacích aktivít pre pedagógov na MŠ a ZŠ pre dysfunkčné rodiny.
4.1.4.	Realizovanie letných protidrogových aktivít.
4.2.	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
4.2.1.	Podporovať Ružomerský abstinenčný klub.
4.2.2.	Udržať svojpomocnú skupinu pre rodinných príslušníkov a priateľov trpiacich závislosťou.
4.2.3.	Vytvoriť svojpomocnú skupinu pre deti a dospievajúcich z rodín trpiacich závislosťou.
4.2.4.	Vytvoriť otvorenú svojpomocnú skupinu občanov ohrozených závislosťou alkoholom mimo pôdy UVN SNP Ružomberok.
4.2.5.	Vytvoriť svojpomocnú skupinu občanov ohrozených nelátkovými závislosťami.
4.2.6.	Vytvoriť systém včasnej intervencie.
4.2.7.	Vytvoriť Protialkoholickú Záchytnú Izbu.

Cieľ 4.1	Realizácia prevencie drogových závislostí v systéme školského a voľnočasového vzdelávania detí a mládeže na území Mesta Ružomberok
Opatrenie 4.1.1	Tvorba, implementácia a prepojenie existujúcich vzdelávacích programov prevencie závislostí pre predškolákov na úrovni MŠ
Opatrenie 4.1.2	Tvorba, implementácia a prepojenie existujúcich vzdelávacích programov prevencie závislostí pre I.ZŠ
Opatrenie 4.1.3	Tvorba a realizácia výcvikových a vzdelávacích aktivít pre pedagógov na MŠ a ZŠ pre dysfunkčné rodiny
Opatrenie 4.1.4	Realizovanie letných protidrogových aktivít

Cieľ 4.1	Realizácia prevencie drogových závislostí v systéme školského a voľnočasového vzdelávania detí a mládeže na území Mesta Ružomberok
Personálne podmienky	OZ Život a zdravie, Centrum pre rodinu.
Finančné podmienky	1000 EUR
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	OZ Život a zdravie, Centrum pre rodinu
Prevádzkové podmienky	OZ Život a zdravie.
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring 2x ročne.

Cieľ 4.1	Realizácia prevencie drogových závislostí v systéme školského a voľnočasového vzdelávania detí a mládeže na území Mesta Ružomberok
Opatrenie 4.1.1	Tvorba, implementácia a prepojenie existujúcich vzdelávacích programov prevencie závislostí pre predškolákov na úrovni MŠ
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je udržať aktivity orientované na podporu interakčných a zážitkových programov pre žiakov MŠ.
Predpokladané dopady opatrenia:	Informovanosť detí na MŠ. Motivácia detí pre zdravý životný štýl. Utváranie pozitívnych postojov a názorov na zdravý životný štýl.
Riziká a ohrozenia:	Nespolupráca dotknutých organizácií. Nedostatok vhodných dobrovoľníkov. Nedostatok finančných zdrojov v zmysle zákona.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom OZ Život a zdravie a Centra pre rodinu. Tvorba vzdelávacieho programu prevencie závislostí. Implementácia vytvoreného programu a jeho prepojenie s existujúcimi vzdelávacími programami prevencie.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	200 Eur naviazaných priamo na rozpočet OSSaZ Mesta Ružomberok.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	300 detí/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	OZ Život a zdravie, Centrum pre rodinu, zriadené Mestom Ružomberok v zmysle § 33.
Spolupracujúce organizácie	Mesto Ružomberok MŠ na území Mesta Ružomberok
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Kreslený dotazník, referencie škôlok, opakovaný záujem o programy.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	NIE

Cieľ 4.1	Realizácia prevencie drogových závislostí v systéme školského a voľnočasového vzdelávania detí a mládeže na území Mesta Ružomberok
Opatrenie 4.1.3	Tvorba a realizácia vzdelávacích programov pre pedagógov na MŠ a ZŠ pre dysfunkčné rodiny.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je udržať aktivity orientované na podporu: - absolvovania akreditovaného programu; supervízie v edukácii s problémovým dieťaťom.

Predpokladané dopady opatrenia:	Zlepšenie a nácvik odborných kompetencií pri práci s daným typom dieťaťa. Využívanie a uplatňovanie zručností v edukácii s dieťaťom. Včasná intervencia a čiastočná diagnostika detí ohrozených závislosťami ich rodičov.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov. Nespolupráca pedagógov. Nevytvorená pracovná pozícia „školský sociálny pracovník“.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom PF KU, Centrom celoživotného vzdelávania: vytvorenie akreditačného spisu, Vytvorenie a tlač skrípt, realizovanie konferencie, Preškolenie pedagógov.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	600 Eur naviazaných priamo na rozpočet OSSaZ Mesta Ružomberok.
Predpokladané finančné zdroje	PF KU v Ružomberku. Nadačný fond Slovak Telekom/ grantová výzva podpora inovácií vo vzdelávaní.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	60 účastníkov
Zodpovedné organizácie za opatrenia	OZ Život a zdravie Centrum celoživotného vzdelávania na KU v Ružomberku
Spolupracujúce organizácie	Mesto Ružomberok CPPPaP, MŠ a ZŠ Ružomberok
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet školení a zachytených detí
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

	Realizácia prevencie drogových závislostí v systéme školského a voľnočasového vzdelávania detí a mládeže na území Mesta Ružomberok
Opatrenie 4.1.4	Realizovanie letných protidrogových aktivít
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je udržať aktivity orientované na podporu: <ul style="list-style-type: none"> - skupinových aktivít abstinujúcich alkoholikov a kontaktovanie osôb, ktorí absolvovali liečbu; - letných táborov zameraných na komplexnú starostlivosť o osoby ohrozené návykovým chovaním ich rodín a blízkych.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zníženie rizika recidívy po absolvovaní liečby. Prevencia spoluzávislostí.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom OZ Život a zdravie: obsahová príprava táborových aktivít; nábor detí a mládeže, dobrovoľníkov; príprava dobrovoľníkov.

Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – September 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Projektové zdroje sú nastavené v hodnote 3000 Eur, možné čerpať až po schválení projektu.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok, ESF.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	60 klientov /rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	OZ Život a zdravie
Spolupracujúce organizácie	Mesto Ružomberok PF KU v Ružomberku
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet realizovaných turnusov. Zaradenie detí a mládeže do preventívneho programu.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	Nie

Cieľ 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Opatrenie 4.2.1	Podporovať Ružomerský abstinčný klub
Opatrenie 4.2.2	Udržať svojpomocnú skupinu pre rodinných príslušníkov a priateľov trpiacich závislosťou
Opatrenie 4.2.3	Vytvoriť svojpomocnú skupinu pre deti a dospievajúcich z rodín trpiacich závislosťou
Opatrenie 4.2.4	Vytvoriť otvorenú svojpomocnú skupinu občanov ohrozených závislosťou alkoholom mimo pôdy UVN SNP Ružomberok
Opatrenie 4.2.5	Vytvoriť svojpomocnú skupinu občanov ohrozených nelátkovými závislosťami
Opatrenie 4.2.6	Vytvoriť systém včasnej intervencie
Opatrenie 4.2.7	Vytvoriť Protialkoholickú Záchytnú Izbu

Cieľ 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Personálne podmienky	OZ Život a zdravie, Mesto Ružomberok, ÚVN, centrum pre rodinu.
Finančné podmienky	1000 Eur Mesto Ružomberok
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Mesto Ružomberok, ÚVN, Centrum pre rodinu.
Prevádzkové podmienky	Mesto Ružomberok, ÚVN, Centrum pre rodinu.
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring 2x ročne.

Ciel' 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Opatrenie 4.2.1	Podporovať Ružomerský abstinčný klub
Charakteristika opatrenia:	Ciel'om opatrenia je udržať aktivity realizované OZ RAK
Predpokladané dopady opatrenia:	Zníženie rizika recidívy po absolvovaní liečby.
Riziká a ohrozenia:	Nezáujem a nespolupráca jednotlivcov v skupine.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom OZ RAK za podpory psychiatrického oddelenia ÚVN SNP: koordinácia postupu v doliečovacom procese; systematická pomoc abstinujúcim osobám s dôrazom na zmenu ich sociálneho postavenia.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	November 2011 – December 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa
Predpokladané finančné zdroje	OZ RAK
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	100/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	OZ RAK UVN SNP Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	Mesto Ružomberok
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	Nie

Ciel' 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Opatrenie 4.2.2	Udržať svojpomocnú skupinu pre rodinných príslušníkov a priateľov trpiacich závislosťou
Predpokladané dopady opatrenia:	Ciel'om opatrenia je udržať aktivity orientované na podporu: - otvorených skupinových aktivít pre rodinných príslušníkov a priateľov osôb, ktorí absolvovali liečbu alebo trpia látkovou závislosťou; - zvýšenie kvality života rodinných príslušníkov; - zlepšenie psychického zdravia rodinných príslušníkov.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok dobrovoľníkov
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie je realizované prostredníctvom dobrovoľníkov, ktorí absolvovali 12-krokový program; realizovanie a koordinácia 12 krokového programu.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	November 2011 – November 2012, 1 x týždenne
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.

Predpokladané finančné zdroje	Nevyžaduje sa.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	50/mesiac
Zodpovedné organizácie za opatrenia	OZ Život a zdravie
Spolupracujúce organizácie	Centrum pre rodinu
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí (50 ročne).
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	Nie

Cieľ 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Opatrenie 4.2.3	Vytvoriť svojpomocnú skupinu pre deti a dospelých z rodín trpiacich závislosťou
Predpokladané dopady opatrenia:	Cieľom opatrenia je udržať aktivity orientované na podporu: <ul style="list-style-type: none"> - skupinových aktivít pre deti a dospelých z rodín trpiacich závislosťou; - zvýšenie kvality života; - zlepšenie psychického zdravia; - prevencia závislosti detí a dospelých z rodín ohrozených závislosťou; - prevencia sociálno-patologických javov.
Riziká a ohrozenia:	Bariéry zo strany závislých rodičov a ich detí.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie je realizované prostredníctvom dobrovoľníkov, ktorí absolvovali 12-krokový program; realizovanie a koordinácia 12 krokového programu.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	November 2011 – November 2012, 1 x týždenne
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.
Predpokladané finančné zdroje	Nevyžaduje sa.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	50/mesiac
Zodpovedné organizácie za opatrenia	OZ Život a zdravie
Spolupracujúce organizácie	Centrum pre rodinu, Al Anon, Al Ateen, SPOaK
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí (50 ročne).
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	Nie

Ciel' 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Opatrenie 4.2.4	Vytvoriť otvorenú svojpomocnú skupinu občanov ohrozených závislosťou alkoholom mimo pôdy UVN SNP Ružomberok
Predpokladané dopady opatrenia:	<p>Cieľom opatrenia je vytvoriť aktivity orientované na podporu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - otvorených skupinových stretnutí občanov trpiacich závislosťou na alkohole mimo priestorov UVN SNP Ružomberok; - anonymného prostredie pre zdieľanie sa; - zvýšenie pravdepodobnosti abstinencie bez prerušenia zamestnania; - zlepšenie psychického zdravia a naštartovanie zdravého životného štýlu pomocou 12 krokového programu.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok dobrovoľníkov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie je realizované prostredníctvom dobrovoľníkov, ktorí absolvovali 12-krokový program.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	November 2011 – November 2012/stretnutia 1x týždenne.
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.
Predpokladané finančné zdroje	Nevyžaduje sa.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	50/mesiac
Zodpovedné organizácie za opatrenia	OZ RAK
Spolupracujúce organizácie	Mesto Ružomberok
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí (50 ročne).
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	Áno

Ciel' 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Opatrenie 4.2.5	Vytvoriť svojpomocnú skupinu občanov ohrozených nelátkovými závislosťami
Predpokladané dopady opatrenia:	<p>Cieľom opatrenia je vytvoriť aktivity orientované na podporu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - otvorených skupinových stretnutí občanov trpiacich nelátkovou závislosťou; - anonymného prostredie pre zdieľanie sa; - zvýšenie pravdepodobnosti abstinencie bez prerušenia zamestnania; - zlepšenie psychického zdravia a naštartovanie zdravého životného štýlu pomocou 12 krokového programu.

Riziká a ohrozenia:	Nedostatok dobrovoľníkov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie je realizované prostredníctvom dobrovoľníkov, ktorí absolvovali 12-krokový program.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	November 2011 – November 2012, 1 x týždenne
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.
Predpokladané finančné zdroje	Dobrovoľnícke dary.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	50/mesiac
Zodpovedné organizácie za opatrenia	OZ Život a zdravie
Spolupracujúce organizácie	Centrum pre rodinu
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí (50 ročne).
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Opatrenie 4.2.6	Vytvoriť systém včasnej intervencie
Charakteristika opatrenie	Inštitucionalizácia včasnej intervencie – vytvorenie siete medzi spolupracujúcimi orgánmi (školy, Centrum pre rodinu, samospráva, SPOaSK, súdy, polícia, zdravotníci, cirkevné organizácie, dobrovoľnícke organizácie pracujúce s deťmi.
Predpokladané dopady opatrenia:	Depistáž prvoužívateľov a efektívna práca s rodinou.
Riziká a ohrozenia:	Neochota spolupracovať. Neumožňujúca legislatíva. Personálne a technické zabezpečenie. Nedostatok finančných zdrojov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Aktivity opatrenia 1.2.5
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Jún 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	1000 Eur priamo z rozpočtu OSSaZ Mesta Ružomberok
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	500/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok

Spolupracujúce organizácie	Základné a stredné školy na území mesta Ružomberok, Centrum pre rodinu, samospráva, SPOa SK, Okresný súd-probačný úradník, polícia, zdravotníci, cirkevné organizácie, dobrovoľnícke organizácie pracujúce s deťmi.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet zachytených osôb s problémom závislosti.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	Áno

Cieľ 4.2	Rozvoj služieb sekundárnej prevencie
Opatrenie 4.2.7	Vytvoriť Protialkoholickú Záchytnú Izbu
Charakteristika opatrenie	Opatrením sa vytvorí záchytná izba pre osoby v podnapitom stave, zachytené na území Mesta Ružomberok.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zníženie rizika narušovania verejného poriadku, ochrana verejnosti pred užívaním alkoholických nápojov, ochrana zdravia a života podnapitých osôb.
Riziká a ohrozenia:	Neochota spolupracovať pri dohľade nad zdravotným stavom umiestnenej osoby. Personálne a technické zabezpečenie. Nedostatok finančných zdrojov. Nespolupráca okresného ZMOSu.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Aktivity opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> - realizovanie stretnutí okresného ZMOSu; - podpis zmluvy o partnerstve medzi UVN, okresným ZMOSom a Mestskou políciou pri spolufinancovaní činnosti Protialkoholickú Záchytnú Izbu v okrese Ružomberok; - zriadenie prevádzky.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Opatrenie má strategický charakter.
Predpokladané finančné zdroje	Nevyžaduje sa.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	100/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	ÚVN – psychiatrická klinika, ÁRO Mestská polícia
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet zachytených osôb s problémom závislosti.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	Áno

3.5 Pracovná skupina - Etnické menšiny a osoby bez prístrešia

Manažér pracovnej skupiny PhDr. Roman Bartoš

Prehľad členov pracovnej skupiny Etnické menšiny a osoby bez prístrešia

1.	Pavol	Revaj	Útulok Mesta Ružomberok
2.	PhDr. Vladimíra	Antolová, PhD.	USV KU
3.	Bc. Jana	Antolová	Mestský úrad
4.	Mgr. Alexandra	Staňová	PSI, RZMOS

Charakteristika pracovnej skupiny:

Etnické menšiny sú na území mesta Ružomberku zastúpené prevažne Rómskou minoritou, ktorej početnosť nie je presnejšie špecifikovaná. Na približnú orientáciu nám môžu poslúžiť štatistické údaje z populačného cenzusu z roku 2001, kedy sa k rómskej národnosti prihlásilo minimálne percento obyvateľstva mesta Ružomberok, avšak tieto údaje nie sú z pohľadu sociálnej práce ako i komunitného plánovania sociálnych služieb akceptovateľné. Rómovia sa k rómskej národnostnej menšine neprihlásili zo subjektívnych dôvodov a tak pri odhade počtu príslušníkov cieľovej skupiny vychádzame zo sekundárnych zdrojov a ich odhad je približne stanovený na 500 členov marginalizovaných rómskych komunít. Pri odhadoch osôb bez prístrešia sa terénnym mapovaním a zberom sekundárnych informácií stanovil počet príslušníkov tejto cieľovej skupiny na 50 osôb, permanentne lokalizovaných na území mesta Ružomberok a k tomuto počtu musíme prirátat' 50 občanov evidovaných ako fluktuantov a migrantov sezónneho typu. Pracovná skupina pomáha vytvárať efektívne nástroje na sociálnu prácu v cieľovej skupine a tlmočí jej potreby do prostredia majority.

Poslanie do roku 2012:

- 1. Podpora prevencie zameranej na vznik patologických javov v cieľovej skupine.*
- 2. Zmiernenie následkov vzniknutých na základe sociálne patologických javov a riešenie nepriaznivej sociálnej situácie v rodine.*
- 3. Zvyšovanie kvality života marginalizovaných skupín a posilňovanie ich schopností riešiť svoj nepriaznivý stav.*

Vízie do roku 2015:

- 1. Zvyšovanie prevencie, monitoringu a legislatívy v cieľovej skupine.*
- 2. Depistáž a sociálna práca zameraná na integráciu cieľovej skupiny do spoločnosti.*

SWOT ANALÝZA CIEĽOVEJ SKUPINY

SILNÉ STRÁNKY	Záujem a skúsenosti majority o rozvoj vzdelanostného, výchovného a sociálneho potenciálu rómskej menšiny; Podpora inštitucionalizovaného vzdelávania zo strany rómskych rodičov u školopovinných detí; Záujem bezdomovcov a rómskej menšiny o sociálne služby – komunitné a nízkoprahové centrum, sociálnu integráciu, zamestnanie, o voľno časové aktivity a služby založené na využívaní voľného času;
SLABÉ STRÁNKY	Nevyhovujúce personálne pokrytie v rámci existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pri práci so závislými, bezdomovcami, minoritou, nezamestnanými a dysfunkčnou rodinou; Nízka miera dlhodobých aktivít a činností zameraných na zlepšenie sociálneho stavu príslušníkov marginalizovaných skupín; Absencia organizácií a združení realizujúcich primárne a sekundárne služby pre cieľové skupiny na odstránenie nedostatočnej hygieny a zlého zdravotného stavu, stravovacích návykov a rozsahu látkových a nelátkových závislostí príslušníkov marginalizovaných komunít.
PRÍLEŽITOSTI	Aktivity zamerané na zlepšenie verejnej mienky spoločnosti o Rómoch a rómskom etniku ako takom, realizácia kultúrnych a osvetových činností zameraných na pozitívnu prezentáciu rómskej kultúry, tradícií a zvykov; Rozvoj terénnej sociálnej práce orientujúcej sa na depistáž, poradenstvo a asistenciu príslušníkom marginalitovaných komunít v dlhodobom horizonte;
OHROZENIA	Nezáujem majoritného obyvateľstva mesta v riešení problémov všetkých cieľových skupín (predsudky, popretie ako súčasť závislosti, bagatelizovanie problémov...); Neznalosť kultúrnych rozdielov, aspirácií a potrieb minoritných skupín;

CIELE A OPATRENIA PRACOVNEJ SKUPINY ETNICKÉ MENŠINY A OSOBY BEZ PRÍSTREŠIA

CIEĽ /Opatrenie	Popis
5.1.	Realizácia terénnej sociálnej práce v rómskej komunite a monitoringu osôb bez prístrešia
5.1.1	Vypracovanie a uplatňovanie pravidiel terénnej sociálnej práce pre vytvorenie podmienok, ktoré sa viažu na odstraňovanie sociálnych, komunikačných a vzdelávacích bariér s rómskym etnikom
5.1.2.	Vypracovanie a realizovanie stratégie monitoringu osôb bez prístrešia
5.2.	Tvorba strategických partnerstiev významných pre prácu s rómskym etnikom a osobami bez prístrešia
5.2.1.	Vytvorenie partnerstva podľa § 4, Zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách

Cieľ 5.1	Realizácia terénnej sociálnej práce v rómskej komunite a monitoringu osôb bez prístrešia
Opatrenie 5.1.1	Vypracovanie a uplatňovanie pravidiel terénnej sociálnej práce pre vytvorenie podmienok, ktoré sa viažu na odstraňovanie sociálnych, komunikačných a vzdelávacích bariér s rómskym etnikom
Opatrenie 5.1.2	Vypracovanie a realizovanie stratégie monitoringu osôb bez prístrešia

Cieľ 5.1	Realizácia terénnej sociálnej práce v rómskej komunite a monitoringu osôb bez prístrešia
Personálne podmienky	1x terénny sociálny pracovník
Finančné podmienky	11 200 Eur- UPSVaR Ružomberok
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Mesto Ružomberok - oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva.
Prevádzkové podmienky	Mesto Ružomberok - oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva.
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring 2 x ročne.

Cieľ 5.1	Realizácia terénnej sociálnej práce v rómskej komunite a monitoringu osôb bez prístrešia
Opatrenie 5.1.1	Vypracovanie a uplatňovanie pravidiel terénnej sociálnej práce pre vytvorenie podmienok, ktoré sa viažu na odstraňovanie sociálnych, komunikačných a vzdelávacích bariér s rómskym etnikom
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je vytvoriť pracovnú pozíciu terénneho sociálneho pracovníka pre rómsku komunitu, odborná príprava terénneho sociálneho pracovníka.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zapájanie Rómov do aktivít smerujúcich k riešeniu ich životnej situácie. Zlepšenie školského prospechu a študijných výsledkov detí a mládeže. Efektívnejšie

	využívanie nástrojov sociálnej pomoci a podpory, sociálnej kurately a sociálneho poradenstva. Sociálna asistencia a sociálna práca v teréne. Rozvoj občianskej zodpovednosti.
Riziká a ohrozenia:	Nezáujem politických reprezentantov o zlepšovanie sociálnej situácie členov cieľových skupín. Nesystematickosť sociálnych zásahov do života komunity a jej členov. Apatia a nezáujem cieľových skupín o zlepšenie ich životného štandardu.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Napísanie projektu pre spolufinancovanie pracovných pozícií (ESF, Splnomocnenec vlády pre rómske komunity, Nórske fondy atď.). Definovanie náplne práce, metód, cieľov. Mapovanie potrieb členov komunity. Transparentný výber vhodných zamestnancov prostredníctvom výberového konania.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	11 200 EUR
Predpokladané finančné zdroje	ÚPSVaR
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	200 klientov/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	UPSVaR Ružomberok, občianske združenia, záujmové skupiny,
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet vykonaných odborných činností, počet klientov, počet realizovaných opatrení a návrhov na opatrenia.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 5.1	Realizácia terénnej sociálnej práce v rómskej komunite a monitoringu osôb bez prístrešia
Opatrenie 5.1.2	Vytvorenie Nízkoprahového denného centra pre deti a mládež z marginalizovaného prostredia
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je vytvoriť Nízkoprahové denné centrum pre deti a mládež z marginalizovaného prostredia.
Predpokladané dopady opatrenia:	Efektívne realizovať programy zamerané na rozvoj sociálnych zručností a bazálnych kompetencií cieľovej skupiny. Zmysluplné využívanie voľného času a zároveň vytvoriť priestor pre kontaktnú a vyhľadávaciu činnosť. Zlepšenie školského prospechu a študijných výsledkov, doučovanie slabšie prospievajúcich žiakov. Väčšie možnosti a príležitosti realizovať výchovno - vzdelávacie aktivity mimo prostredia školy. Možnosť zavedenia prípravy do nultého ročníka pre deti z málo podnetného prostredia.

Riziká a ohrozenia:	Uprednostňovanie krátkodobých a strednodobých projektov bez longituálneho konceptu.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Napísanie projektu, kumulácia finančných zdrojov. Vytipovanie vhodných priestorov (novostavba – úprava existujúcich), realizácia stavebných a technických aktivít, náplne práce, metód, cieľov cieľovej skupiny, mapovanie potrieb, výber vhodných zamestnancov, výber dobrovoľníkov. Výber poskytovaných aktivít pre deti a mládež v podobe krúžkových činností. Aktivity dopĺňajú opatrenie 2.1.1.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – Apríl 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok KU PF v Ružomberku
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	50/ročne
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita, Pedagogická fakulta
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet detí a mladých ľudí navštevujúcich zariadenie, počet vykonaných odborných činností, počet úspešne zrealizovaných projektov.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 5.1	Realizácia terénnej sociálnej práce v rómskej komunite a monitoringu osôb bez prístrešia
Opatrenie 5.1.2	Vypracovanie a realizovanie stratégie monitoringu osôb bez prístrešia
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať monitoring osôb bez prístrešia, fluktuantov a migrantov na území mesta Ružomberok v pravidelných časových horizontoch a tým zabezpečiť dostatok informácie o aktuálnom stave bezdomovectva na území mesta.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečenie relevantných a aktuálnych informácií o počte, stave, formách a typoch bezdomovectva v dlhodobom horizonte. Zabezpečenie dôležitých informácií o migrantoch na území mesta Ružomberok. Zintenzívnenie priameho kontaktu s komunitou, sociálne poradenstvo a sociálna práca v teréne.
Riziká a ohrozenia:	Finančné zdroje a ich využitie, nezáujem politických reprezentantov o zlepšovanie sociálnej situácie členov cieľovej skupiny. Nedostatok kvalifikovaných pracovníkov ochotných pracovať s cieľovými skupinami. Vnútorne bariéry osôb bez prístrešia k participácii, apatia a nezáujem cieľovej skupiny o zlepšenie ich životného štandardu.

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	aktivity dopĺňajú opatrenie 1.2.3
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – Apríl 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	50/ročne
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mestská polícia Ružomberok, terénny sociálny pracovník, študenti PF KU
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita, Pedagogická fakulta
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet vytvorených monitorovacích aktivít, počet vykonaných odborných činností.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 5.2	Tvorba strategických partnerstiev významných pre prácu s rómskym etnikom a osobami bez prístrešia
Opatrenie 5.2.1	Vytvorenie partnerstva podľa § 4, Zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách

Cieľ 5.2	Tvorba strategických partnerstiev významných pre prácu s rómskym etnikom a osobami bez prístrešia
Personálne podmienky	Mesto Ružomberok a Partneri
Finančné podmienky	Nevyžaduje sa.
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Mesto Ružomberok – oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva.
Prevádzkové podmienky	Mesto Ružomberok – oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring 2 x ročne.

Cieľ 5.2	Tvorba strategických partnerstiev významných pre prácu s rómskym etnikom a osobami bez prístrešia
Opatrenie 5.2.1	Vytvorenie partnerstva podľa § 4, Zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách
Charakteristika opatrenia:	Hlavným cieľom opatrenia je vytvorenie partnerstva podľa § 4, Zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách.
Predpokladané dopady opatrenia:	Vytvorenie partnerstiev potrebných pre realizáciu integrácie rómskeho etnika žijúceho na území mesta

	Ružomberok a rozvoj inštitúcií, ktoré riešia sociálne problémy cieľových skupín.
Riziká a ohrozenia:	Nedodržiavanie strategického prístupu, programových cieľov a partnerstiev potrebných na uskutočnenie zmien.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Definovanie cieľov, vízií a vytvorenie dokumentu vo vzťahu k marginalizovaným rómskym komunitám na roky 2012 – 2014.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžadujú sa
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	500-600 Rómov na území mesta
Zodpovedné organizácie za opatrenie	Mesto Ružomberok
Spolupracujúce organizácie	Splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity -detašované pracovisko Banská Bystrica, OSF,
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet vytvorených strategických dokumentov, počet zapojených subjektov, počet strategických dokumentov do ktorých mesto vstúpi ako partner.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

3.6 Pracovná skupina – Seniori

Manažér pracovnej skupiny **doc. PhDr. Irena Kamanová, PhD.**

Prehľad členov pracovnej skupiny Seniori

1.	Mgr.	Stanislava	Sališová	Mestský úrad
2.	MUDr.	Anna	Šaffová	UVN
3.	MUDr.	Anna	Lesňáková	UVN
4.	Ing.	Anton	Machola	Trojlistok
5.	doc.	Miroslav	Visloužil	Klub dôchodcov
6.		Tomáš	Kútnik	užívateľ
7.		Lubica	Kecerová	užívateľ
8.	PhDr.	Margita	Kosturíková	Komora sestier, viceprezidentka
9.	Ing.	Dagmar	Švecová	Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov
10.		Dana	Baštigálová	UVN
11.	Mgr.	Monika	Turacová	Spišská katolícka charita

Charakteristika pracovnej skupiny

Skupina vznikla ako reflexia na skutočnosť, že mesto Ružomberok má približne ¼ obyvateľov vo veku od 60 rokov. Štatisticky sa počet týchto obyvateľov pohybuje okolo 1 625 vo veku od 60 – 64 rokov a od 65 rokov je to viac ako 3 178 obyvateľov. Na území mesta pracujú veľmi aktívne kluby – ako je Klub dôchodcov Jednota, Kresťanský katolícky klub dôchodcov a Denné centrum pre dôchodcov. Združujú okolo 1500 obyvateľov v dôchodkovom veku. Potreby seniorov sú zatiaľ zmapované veľmi okrajovo. Aby sme ich objektívne zadefinovali je potrebná vytvoriť priestor na komunikáciu a monitoring. Akútne problémy a páľčivé témy boli zachytené počas pracovných stretnutí, sú prenesené do SWOT analýzy, a budú priebežne spracovávané do reálnych riešení.

Poslanie do roku 2012:

- 1. Monitoring a podpora sociálneho začlenenia seniorov do spoločnosti.*
- 2. Zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie seniorov, prostredníctvom kvalitných a dostupných sociálnych služieb.*
- 3. Zvyšovanie kvality života seniorov a posilňovanie ich generačnej roly v miestnej komunite.*

Vízie do roku 2015:

- 1. Zvyšovanie integrácie a adaptability seniorov v Ružomberku.*
- 2. Prevencia sociálneho vylúčenia seniorov v Ružomberku.*

SWOT ANALÝZA CIEĽOVEJ SKUPINY

SILNÉ STRÁNKY	Terénna: opatrovateľská služba, ADOS – mobilný hospic, rozvoz stravy, zber šatstva. Pobytové sociálne služby sú zriaďované poskytovateľom VUC Žilina; Aktivizácia a sebestačnosť seniorov pri kultúrnych a športových podujatiach (folklórne súbory, futbaloví a basketbaloví fanúšikovia);
SLABÉ STRÁNKY	Komunite chýbajú zariadenia sociálnych služieb s odľahčovacou (respitnou) službou, dennou a pobytovou formou pre občanov s Alzheimerovou, Parkinsonovou diagnózou.
PRÍLEŽITOSTI	Posilniť existujúce mechanizmy opatrovateľskej služby a nadviazať na inovatívne prístupy zamestnávania opatrovateľiek (na starostlivosť o dieťa a pod.); Rozvoj a transformácia existujúcich sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ŽSK, Charity; Vybudovanie nových sociálnych služieb pre seniorov(denný stacionár, nízkoprahové denné centrum, odľahčovacia služba, prepravná služba, potravinová banka); Rozvoj mobilného hospicu.
OHROZENIA	Neochota a bagatelizovanie potrieb cieľových skupín politickou reprezentáciou vo volebných obvodoch a v zastupiteľstve mesta; Vysoké úhrady za sociálnu službu vzhľadom k príjmu užívateľov; Uprednostňovanie krátkodobých a strednodobých projektov bez longituálneho konceptu; Nefinancovanie výkonov cez zdravotné poisťovne.

CIELE A OPATRENIA PRACOVNEJ SKUPINY SENIORI

CIEĽ /Opatrenie	Popis
6.1.	Zriadenie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb v zmysle zákonov č. 448/2008, č. 305/2005, č. 578/2004 Z.z.
6.1.1.	Zabezpečiť záväznú politickú podporu samosprávy k zriadeniu komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb Mesta Ružomberok.
6.1.2.	Vypracovanie projektovej dokumentácie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb.
6.1.3.	Realizácia etapových projektov.
6.2.	Transformácia existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pre seniorov
6.2.1.	Rozšírenie sociálnych služieb poskytovateľom DSS Likava pre klientov Mesta Ružomberok - špecializované zariadenie podľa § 39.
6.2.2.	Rozšírenie sociálnych služieb poskytovateľom DSS Likava pre klientov Mesta Ružomberok - odľahčovacia služba podľa § 54.
6.2.3.	Rozšírenie súvisiacich služieb poskytovateľom DSS Likava pre klientov Mesta Ružomberok - denné centrum podľa § 56.
6.2.4.	Zvyšovanie odborných a kvalifikačných predpokladov opatrovateliek Mesta Ružomberok v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. a zákona o celoživotnom vzdelávaní.
6.3.	Tvorba mapy sociálnych a súvisiacich služieb na území okresu Ružomberok s výhľadom do roku 2015
6.3.1.	Spracovanie analýzy a prognózy sociálnych a súvisiacich služieb do publikačných materiálov pre laickú a odbornú verejnosť.

Cieľ 6.1	Zriadenie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb v zmysle zákonov č. 448/2008, č. 305/2005, č. 578/2004 Z.z.
Opatrenie 6.1.1	Zabezpečiť záväznú politickú podporu samosprávy k zriadeniu komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb Mesta Ružomberok.
Opatrenie 6.1.2	Vypracovanie projektovej dokumentácie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb.
Opatrenie 6.1.3	Realizácia etapových projektov

Cieľ 6.1	Zriadenie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb v zmysle zákonov č. 448/2008, č. 305/2005, č. 578/2004 Z.z.
Personálne podmienky	Mesto Ružomberok a Partneri
Finančné podmienky	600 Eur Mesto Ružomberok
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Mesto Ružomberok – oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva.
Prevádzkové podmienky	Mesto Ružomberok – oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring 2 x ročne.

Ciel' 6.1	Zriadenie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb v zmysle zákonov č. 448/2008, č. 305/2005, č. 578/2004 Z.z.
Opatrenie 6.1.1	Zabezpečiť záväznú politickú podporu samosprávy k zriadeniu komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb Mesta Ružomberok
Charakteristika opatrenia:	Ciel'om opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - prípravu rámcového dokumentu, ktorý bude definovať hlavný zámer cieľa, vrátane geografickej a inštitucionálnej lokalizácie komplexu, a tlmočiť ho na úrovni Mestského zastupiteľstva; - získanie záväznej politickej podpory, ktorá bude garantovať participáciu samosprávy v procese naplňania cieľa.
Predpokladané dopady opatrenia:	Prepojenie sociálnych a súvisiacich služieb na území Mesta Ružomberok.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok politickej vôle.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom Komisie pre sociálne veci a zdravotníctvo, ktorá zabezpečí prípravu podkladov k predloženiu a prijatiu do Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – December 2011
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	Ide o opatrenie technického charakteru.
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok, Oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva. Komisia pre sociálne veci a zdravotníctvo.
Spolupracujúce organizácie	Mesto Ružomberok, dotknuté oddelenia a orgány.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Vypracovanie materiálu do Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva. Prijatie záväzného stanoviska k cieľu č. 6.1.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO
Ciel' 6.1	Zriadenie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb v zmysle zákonov č. 448/2008, č. 305/2005, č. 578/2004 Z.z.
Opatrenie 6.1.2	Vypracovanie projektovej dokumentácie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb
Charakteristika opatrenia:	Ciel'om opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - prípravu projektovej dokumentácie, ktorá bude obsahovať stavebné plány k prestavbe alebo výstavbe vybraného areálu na komplex sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb.

Predpokladané dopady opatrenia:	Pripravenosť samosprávy k investičným aktivitám v sociálnych službách. Ucelená dokumentácia inštitucionalizácie a územného rozvoja sociálnych služieb Mesta Ružomberok.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok politickej vôle.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom Komisie pre sociálne veci a zdravotníctvo, ktorá zabezpečí prípravu podkladov k predloženiu a prijatiu do Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – December 2011
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	600 EUR, opatrenie bude súčasťou Investičného plánu Mesta Ružomberok do roku 2014.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	Ide o opatrenie technického charakteru
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok, Oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva. Komisia pre sociálne veci a zdravotníctvo.
Spolupracujúce organizácie	Mesto Ružomberok, dotknuté oddelenia a orgány.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Vypracovanie materiálu do Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva. Prijatie záväzného stanoviska k cieľu č. 6.1.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 6.1	Zriadenie komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb v zmysle zákonov č. 448/2008, č. 305/2005, č. 578/2004 Z.z.
Opatrenie 6.1.3	Realizácia etapových projektov
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na: - prípravu projektovej dokumentácie, ktorá bude definovať hlavné zámery a ciele opatrenia vo forme aktuálneho harmonogramu projektových výziev ESF a MH SR Operačný program Konkurencie schopnosť a hospodársky rast z prostriedkov EU, LexUriServ.
Predpokladané dopady opatrenia:	Nové a účelovo viazané projektové podklady, ktoré sa nastavia na čerpanie finančných zdrojov z EU. Získanie finančných prostriedkov k naplneniu cieľa.
Riziká a ohrozenia:	Personálne poddimenzovanie Neschválenie projektov
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom Komisie pre sociálne veci a zdravotníctvo, ktorá zabezpečí prípravu podkladov k predloženiu a prijatiu do programových schém EU. Komisia vytvorí za pomoci iných partnerov projektový tím, ktorý bude zabezpečovať celistvosť pri vypracovávaní projektových dokumentov.

Časový harmonogram plnenia opatrení:	Október 2011 – December 2011
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa, opatrenie bude súčasťou Investičného plánu Mesta Ružomberok do roku 2014.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok.
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	Ide o opatrenie technického charakteru.
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok, Oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva. Komisia pre sociálne veci a zdravotníctvo.
Spolupracujúce organizácie	Mesto Ružomberok, dotknuté oddelenia a orgány. Prizvaní partneri.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Vypracované, podané a schválené projekty.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 6.2	Transformácia existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pre seniorov
Opatrenie 6.2.1	Rozšírenie sociálnych služieb poskytovateľom Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Mesta Ružomberok - špecializované zariadenie podľa § 39
Opatrenie 6.2.2	Rozšírenie sociálnych služieb poskytovateľom Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Mesta Ružomberok - odľahčovacia služba podľa § 54
Opatrenie 6.2.3	Rozšírenie súvisiacich služieb poskytovateľom Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Mesta Ružomberok - denné centrum podľa § 56
Opatrenie 6.2.4	Zvyšovanie odborných a kvalifikačných predpokladov opatrovateliem Mesta Ružomberok v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. a zákona o celoživotnom vzdelávaní.

Cieľ 6.2	Transformácia existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pre seniorov
Personálne podmienky	Mesto Ružomberok a Partneri
Finančné podmienky	1800 Eur Mesto Ružomberok
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Mesto Ružomberok – oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva, Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov
Prevádzkové podmienky	Mesto Ružomberok – oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva a Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring 2 x ročne.

Ciel' 6.2	Transformácia existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pre seniorov
Opatrenie 6.2.1	Rozšírenie sociálnych služieb poskytovateľom Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Mesta Ružomberok - špecializované zariadenie podľa § 39
Charakteristika opatrenia:	Ciel'om opatrenia je realizovať aktivity orientované na podporu: <ul style="list-style-type: none"> - vzniku novej sociálnej služby, špecializovaného zariadenia podľa § 39, poskytovanej v zariadení sociálnych služieb Likava pre klientov Mesta Ružomberok; - partnerstva medzi ZSS Likava a Mestom Ružomberok.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečenie novej sociálnej služby, ktorá vychádza a naplňa potreby cieľovej skupiny – SENIORI.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov, nespolupráca partnerov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom ZSS Likava a Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Aktivity budú smerovať k distribúcii klienta Mesta Ružomberok na sociálnu službu.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	V súlade so schváleným projektom ESF – ZSS LIKAVA.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok ZSS Likava
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	40/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok ZSS Likava
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita v Ružomberku
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Zmluva o partnerstve. Vznik a registrácia sociálnej služby. Počet umiestnených klientov.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Ciel' 6.2	Transformácia existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pre seniorov
Opatrenie 6.2.2	Rozšírenie sociálnych služieb poskytovateľom Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov - odľahčovacia služba podľa § 54
Charakteristika opatrenia:	Ciel'om opatrenia je realizovať aktivity orientované na podporu: <ul style="list-style-type: none"> - vzniku novej sociálnej služby, odľahčovacia služba podľa § 54, poskytovanej v ZSS Likava pre klientov

	Mesta Ružomberok; - partnerstva medzi ZSS Likava a Mestom Ružomberok.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečenie novej sociálnej služby, ktorá vychádza a napĺňa potreby cieľovej skupiny – SENIORI.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov, nespolupráca partnerov.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom ZSS Likava a Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Aktivity budú smerovať k prepojeniu klienta Mesta Ružomberok na sociálnu službu.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	1 800 Eur. / 5 klientov/ 1 rok
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	60/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok DSS Likava
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita v Ružomberku
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Zmluva o partnerstve. Vznik a registrácia sociálnej služby. Počet umiestnených klientov.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 6.2	Transformácia existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pre seniorov
Opatrenie 6.2.3	Rozšírenie súvisiacich služieb poskytovateľom Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov - denné centrum podľa § 56
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na podporu: zmenu prevádzkového režimu sociálnej služby, denné centrum podľa § 56, poskytovanej doteraz Mestom Ružomberok, a to rozšírením činností výkonu služby z priestorov Majere do priestorov ZSS Likava pre klientov zariadenia sociálnych služieb Likava a Mesta Ružomberok, partnerstva medzi ZSS Likava a Mestom Ružomberok.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečenie nového spôsobu sociálnej služby, ktorá vychádza a napĺňa potreby cieľovej skupiny – SENIORI.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov, nespolupráca partnerov a cieľovej skupiny.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom ZSS Likava a Oddelenia sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta

	Ružomberok. Aktivity budú smerovať k prepojeniu klienta Mesta Ružomberok na sociálnu službu.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	V súlade so schváleným projektom ESF – Likava domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov.
Predpokladané finančné zdroje	ZSS Likava
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	100/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok ZSS Likava
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita v Ružomberku.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Zmluva o partnerstve. Vznik a registrácia sociálnej služby. Počet umiestnených klientov.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 6.2	Transformácia existujúcich sociálnych a súvisiacich služieb pre seniorov
Opatrenie 6.2.4	Zvyšovanie odborných a kvalifikačných predpokladov opatrovateliek Mesta Ružomberok v zmysle Zákona č 448/2008 Z.z. a zákona o celoživotnom vzdelávaní.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na podporu: zvyšovania kvality v poskytovaní opatrovateľskej služby Mestom Ružomberok, ktoré súvisia s meniacou sa legislatívou v sociálnych službách, progresu v kompetenciách a zručnostiach opatrovateliek, ich celoživotného vzdelávania a pod.
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečenie kvalitnejšej úrovne v poskytovaní sociálnej služby – podľa platnej legislatívy, so zreteľom na moderné metódy a postupy v napĺňaní potrieb cieľovej skupiny – SENIORI.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov, nespolupráca partnerov a cieľovej skupiny.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku., formou akreditovaných modulov a programov cez Centrum Celoživotného vzdelávania.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Marec 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	V súlade so schváleným programom a modulom na jedného frekventanta.
Predpokladané finančné zdroje	Hradené frekventantom. Nedá sa vyčísliť.

Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	80 opatrovateliek/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok Centrum Celoživotného vzdelávania, PF KU v Ružomberku
Spolupracujúce organizácie	Katolícka univerzita v Ružomberku.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Zmluva o vzdelávaní. Počet akreditovaných modulov a programov pre opatrovatel'ky. Účasť na programoch a moduloch. Spätná väzba - anketný lístok od klientov.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

Cieľ 6.3	Tvorba mapy sociálnych a súvisiacich služieb na území okresu Ružomberok s výhľadom do roku 2015
Opatrenie 6.3.1	Spracovanie analýzy a prognózy sociálnych a súvisiacich služieb do publikačných materiálov pre laickú a odbornú verejnosť.

Cieľ 6.3	Tvorba mapy sociálnych a súvisiacich služieb na území okresu Ružomberok s výhľadom do roku 2015
Personálne podmienky	Mesto Ružomberok a Partneri
Finančné podmienky	Nevyžaduje sa.
Organizačné podmienky na realizáciu cieľa	Mesto Ružomberok – oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva a PF KU v Ružomberku
Prevádzkové podmienky	Mesto Ružomberok – oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva a PF KU v Ružomberku
Spôsob vyhodnocovania plnenia cieľa	Monitoring 2 x ročne.

Cieľ 6.3	Tvorba mapy sociálnych a súvisiacich služieb na území okresu Ružomberok s výhľadom do roku 2015
Opatrenie 6.3.1	Spracovanie analýzy a prognózy sociálnych a súvisiacich služieb do publikačných materiálov pre laickú a odbornú verejnosť.
Charakteristika opatrenia:	Cieľom opatrenia je realizovať aktivity orientované na: <ul style="list-style-type: none"> - tvorbu analýzy a prognózy sociálnych a súvisiacich služieb; - vypracovanie propagačného a publikačného materiálu o sociálnych a súvisiacich službách v okrese Ružomberok; - tlač a marketing vytvoreného materiálu.
Predpokladané dopady opatrenia:	Poskytovanie kvalitných a žiadaných informácií občanom o sociálnej pomoci v okrese Ružomberok.
Riziká a ohrozenia:	Nedostatok finančných prostriedkov, inštitucionálna nespôsobnosť a časová náročnosť.

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:	Opatrenie bude realizované prostredníctvom Katedry verejnej správy a práva, katedry sociálnej práce na PF KU a Oddelením sociálnych služieb a zdravotníctva Mesta Ružomberok. Vznikne expertný tím, ktorý bude realizovať aktivity opatrenia a zabezpečiť následnú distribúciu publikačných materiálov medzi občanov.
Časový harmonogram plnenia opatrení:	Január 2012 – November 2012
Predpokladaná výška finančných nákladov na realizáciu opatrení	Nevyžaduje sa.
Predpokladané finančné zdroje	Mesto Ružomberok PF KU v Ružomberku
Predpokladané počty klientov (za deň, mesiac, rok)	20 000/rok
Zodpovedné organizácie za opatrenia	Mesto Ružomberok. Katedra verejnej správy a práva, katedra sociálnej práce na PF KU v Ružomberku.
Spolupracujúce organizácie	Členovia expertného tímu.
Hodnotiace indikátory/predpokladané výstupy:	Počet uskutočnených stretnutí expertného tímu Publikačné výstupy a materiály.
Jedná sa o vznik novej služby či programu:	ÁNO

3.7 Spoločné ciele a opatrenia pre všetky cieľové skupiny

Takto spracovaný a schválený dokument má k dnešku merateľnú hodnotu v sume 46. 440 EUR a bude slúžiť Mestu Ružomberok na hľadanie optimálnych riešení v sociálnej, bytovej a vzdelávacej politike mesta, ktoré najlepšie zodpovedajú miestnym podmienkam a potrebám občanov a tak postupne na území mesta vzniknú nové:

- Sociálne a súvisiace služby:

Centrum pre rodinu - nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu podľa § 33 Zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách;

Zariadenia podporovaného a núdzového bývania podľa § 34 a § 29, Zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách na ulici Scota Viatora;

Zariadenia, kde bude realizovaná sociálna rehabilitácia a pracovná terapia podľa § 21 a § 23, Zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách;

Školský sociálny pracovník;

Zakúpenie a aktivizácia signalizačných zariadení na verejnom priestranstve;

SOS linka;

Odl'ahčovacia služba podľa § 41, Zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

- Dokumenty a koncepcie:

Technická a projektová dokumentácia na vznik Zariadenia komplexu sociálne zdravotných a sociálne právnych služieb;

Koncepcia bytovej politiky;

Koncepcia prevencie závislostí;

Integrovaný systém SPO a SK (IT).

Dopad na rozpočet mesta v roku 2012 je predpokladaný vo výške priameho financovania z rozpočtu Mesta Ružomberok v sume 34 040 Eur. Celková suma na realizovanie cieľov a opatrení je vyčíslená na 76 130 Eur. Vzťah ku dokumentom mesta má komunitný plán zadaný ako „dokument so strategickým zámerom“, ktorý je spracovaný na základe Národných priorít rozvoja sociálnych služieb SR, zohľadňuje miestne špecifiká a potreby svojich občanov, reaguje na východiská a kľúčové ciele, ktoré boli zadané a prijaté Mestským zastupiteľstvom v strategickom dokumente PHSR do roku 2013, v časti 3. Stratégia trvalo udržateľného rozvoja.

- **Nadväzuje na Všeobecné záväzné nariadenia, ktoré sú v súlade s ustanovením §11 odst. 4 písm. g) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení :**
  - **na VZN č. 4/2006 o podmienkach, finančných príspevkoch a spôsobe realizácie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ,**

- na VZN 9/2008 o opatrovateľskej službe,
- Doplnok č. 2/2011 zo dňa 15.12.2011 k VZN č. 9 /2008 o opatrovateľskej službe, spôsobe určenia a výške úhrady za poskytované sociálne služby.

Proces plánovania sociálnych služieb je stále otvorený, aj naďalej je možné s ním pracovať, môžu do neho vstupovať a vystupovať jednotliví odborníci, ale aj poskytovatelia a užívatelia sociálnych služieb. Proces prechádza do najakčnejšej fázy, ktorá očakáva zrealizovanie navrhnutých cieľov a opatrení.

ANALYTICKÁ ČASŤ

4 Základné informácie o meste Ružomberok a o sociálnych a súvisiacich službách na jeho území

Mesto Ružomberok je rozlohou piate najväčšie mesto Slovenska, leží na sútoku riek Váh a Revúca. Územie mesta je zložené z dvoch katastrálnych území – Ružomberok a Hrboltová a má 5 mestských častí: Biely Potok, Černová, Hrboltová, Vlkolínec (ktorý je zapísaný do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO) a Rybárpole.

Mesto Ružomberok je známe hlavne svojim priemyslom – papierenským, drevospracujúcim a textilným. Vďaka svojej polohe je mesto aj obľúbeným miestom turizmu – nachádza sa v blízkosti Nízkych Tatier, Veľkej Fatry a Chočských vrchov.

Od roku 1996 je mesto Ružomberok okresným mesto Žilinského samosprávneho kraja.

Na území mesta Ružomberok fungujú 1 detské jasle, 9 materských škôl, 9 základných škôl, 1 základná umelecká škola, 1 spojená škola a 2 základné umelecké školy. V meste pôsobia 2 gymnáziá a 6 stredných odborných škôl. Vysokoškolské štúdium zastrešuje Katolícka univerzita so svojimi 3 fakultami (pedagogická, filozofická a fakulta zdravotníctva), detašované pracovisko Trenčianskej univerzity A. Dubčeka a detašované pracovisko Žilinskej univerzity.

4.1 Obyvateľstvo

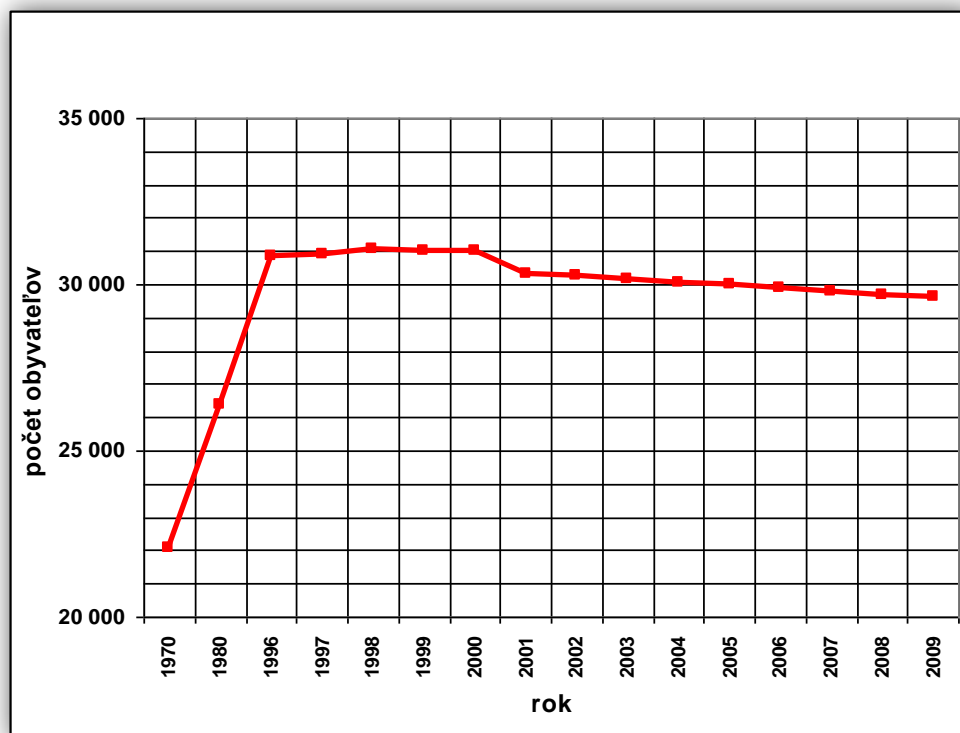

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov mesta Ružomberok od roku 1996

Rok	Počet obyvateľov	Muži	Ženy
1970	22 090		
1980	26 396		
1996	30 832	14 864	15 968
1997	30 910	14 903	16 007
1998	31 046	14 931	16 115
1999	31 016	14 914	16 102
2000	31 022	14 889	16 133
2001	30 311	14 513	15 798
2002	30 271	14 463	15 808
2003	30 166	14 394	15 772
2004	30 058	14 350	15 708
2005	29 979	14 330	15 649
2006	29 908	14 289	15 619
2007	29 793	14 259	15 534
2008	29 687	14 230	15 457
2009	29 633	14 187	15 446

Zdroj: Štatistický úrad SR, aktuálne k 5. 5. 2010

Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov mesta Ružomberok v rokoch 1970 - 2009

Počet cudzincov žijúcich v meste Ružomberok je k 31.12.2010 452.

SR: 61 661

Žilinský kraj: 5 308

Mesto Ružomberok: 452

Veková štruktúra obyvateľov Ružomberka

Tabuľka 2 Počet obyvateľov mesta Ružomberok vo vekových skupinách

Veková skupina	2005	2006	2007	2008	2009
0 – 14 rokov	3 821	3 818	3 913	3 988	4 108
15 – 29 rokov	5 763	6 004	6 229	6 432	6 552
30 – 59 rokov	11 138	11 608	12 082	12 475	13 018
60 – 64 rokov	1 038	1 135	1 313	1 494	1 625
65 a viac	2 230	2 442	2 663	2 880	3 178
Spolu	23 990	25 007	26 200	27 269	28 481

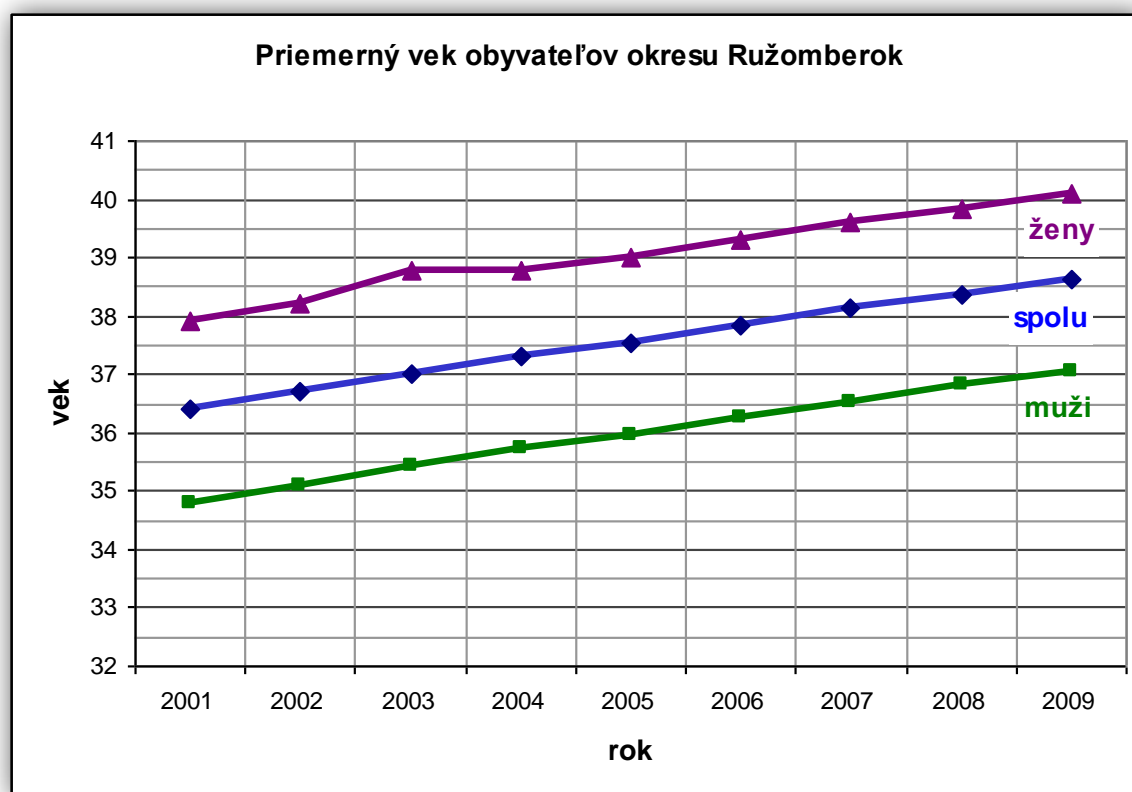
Zdroj: Štatistický úrad SR

Starnutie populácie je jedným z najvýznamnejších problémov 21. storočia v západných spoločnostiach. Je bezprostredným dôsledkom zmien v populačných procesoch úmrtnosti a plodnosti, čo má za následok zvyšovanie podielu staršieho obyvateľstva v spoločnosti. Populácia v meste Ružomberok starne, rovnako ako v rámci celej Slovenskej republiky. Priemerný vek obyvateľov okresu Ružomberok v roku 2001 bol 36,4 rokov a v roku 2009 38,61 roku. **Z hľadiska plánovania ďalšieho rozvoja sociálnych služieb sa javí skupina starších obyvateľov ako jedna z kľúčových.**

Tabuľka 3 Priemerný vek obyvateľov okresu Ružomberok v rokoch 2001 - 2009

	Spolu	Muži	Ženy
2001	36,40	34,78	37,92
2002	36,71	35,10	38,23
2003	37,02	35,41	38,78
2004	37,30	35,72	38,78
2005	37,54	35,97	39,02
2006	37,83	36,26	39,30
2007	38,12	36,53	39,60
2008	38,38	36,82	39,83
2009	38,61	37,04	40,08

Zdroj: Štatistický úrad SR

Ďalším ukazovateľom veku populácie je index starnutia, ktorý vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (muži vo veku 60 a viac, ženy vo veku 55 a viac, podľa metodiky EÚ všetky osoby nad 65 rokov) pripadajúcich na 100 osôb v predproduktívnom veku.

Tabuľka 4 Index starnutia v okrese Ružomberok za roky 2001 – 2009

	Spolu	Muži	Ženy
2001	98,11	66,33	129,87
2002	102,12	68,02	136,12
2003	106,38	70,25	142,13
2004	110,92	72,93	148,39
2005	114,83	74,83	154,08
2006	121,21	78,29	163,33
2007	128,22	82,98	173,04
2008	134,46	87,98	180,26
2009	139,65	91,83	186,45

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 5 Porovnanie počtu obyvateľov mesta Ružomberok podľa vekových skupín za rok 2008 a 2009

	0 – 14 r.		15 – 29 r.		30 – 59 r.		60 – 64 r.		65 r. a viac		spolu	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Muži	1994	2029	3322	3413	6020	6290	685	754	1031	1155	13052	13641
Ženy	1994	2079	3110	3139	6455	6728	809	871	1849	2023	14217	14840
Spolu	3988	4108	6432	6552	12475	13018	1494	1625	2880	3178	27269	28481

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vzhľadom k tomu, že v Ružomberku sídli univerzita, ktorú navštevuje viac ako tisíc študentov (a takisto detašované pracoviská ďalších dvoch univerzít, kde však študuje rádovo niekoľko desiatok študentov), ktorí nemajú v meste trvalý pobyt, je to skupina ľudí, ktorá môže potenciálne využívať sociálne služby – napr.: sociálne poradenstvo, opatrovateľskú službu, prepravnú službu, pobytovú službu v ZSS a pod.

Tabuľka 6 Počet študentov Katolíckej univerzity v rokoch 2008 - 2010 v dennej a v externej forme

	2008/2009		2009/2010	
	Denná forma	Externá forma	Denná forma	Externá forma
Pedagogická fakulta	1412	71	636	258
Fakulta zdravotníctva	128	149	170	278
Filozofická fakulta	646	0	554	0

Zdroj: Katolícka univerzita v Ružomberku

Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi

Nasledujúca tabuľka zobrazuje počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi so spoločne posudzovanými osobami od roku 2004 do roku 2010.

Tabuľka 7 Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi so spoločne posudzovanými osobami v okrese Ružomberok

	Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi so spoločne posudzovanými osobami
december 2010	2 843
december 2009	2 661
december 2008	2 390
december 2007	2 828
december 2006	3 399
december 2005	2 871
december 2004	2 482

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 8 Počet poberateľov dôchodkov v meste Ružomberok

Rok	Čiastočný invalidný dôchodok ¹	Invalidný dôchodok ²	Invalidný dôchodok >70% ³	Invalidný dôchodok <71% ⁴	Starobný dôchodok	Predčasný starobný dôchodok
2009	241	509	187	306	5229	416
2008	251	523	181	256	5180	430
2007	256	537	149	232	5180	361
2006	215	443	131	236	4759	336
2005	139	424	184	286	4805	115
2004	329	1003	22	84	4359	87

Zdroj: Sociálna poisťovňa

- 1. čiastočné invalidné dôchodky priznané podľa právnych predpisov účinných do 31.12.2003
- 2. invalidné dôchodky, priznané podľa právnych predpisov účinných do 31.12.2003
- 3. invalidné dôchodky, priznané podľa Zákona NR SR č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ak miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70%
- 4. invalidné dôchodky, priznané podľa Zákona NR SR č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ak miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je menej ako 71%

Tabuľka č. 9 Počet obyvateľov mesta Ružomberok vo vekových skupinách

Veková skupina	2005	2006	2007	2008	2009
0 – 14 rokov	3 821	3 818	3 913	3 988	4 108
15 – 29 rokov	5 763	6 004	6 229	6 432	6 552
30 – 59 rokov	11 138	11 608	12 082	12 475	13 018
60 – 64 rokov	1 038	1 135	1 313	1 494	1 625
65 a viac	2 230	2 442	2 663	2 880	3 178
Spolu	23 990	25 007	26 200	27 269	28 481

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č. 2 predstavuje vývoj počtu obyvateľov mesta Ružomberok v rokoch 1970 – 2009 a podľa krivky môžeme konštatovať, že vývoj má od roku 2000 klesajúci charakter.

Tabuľka č. 9 uvádza, že najpočetnejšiu skupinu obyvateľov tvoria občania vo veku 30 – 59 rokov. Priemerný vek obyvateľov okresu Ružomberok v roku 2001 bol 36,4 rokov a v roku 2009 je to 38,61 roku. Z hľadiska plánovania ďalšieho rozvoja sociálnych služieb sa javí skupina starších obyvateľov ako jedna z kľúčových. Najvyššia miera nezamestnanosti bola v okrese Ružomberok v rokoch 2002 a 2003.

Tabuľka č. 10 Vývoj evidovanej miery nezamestnanosti v % v okrese Ružomberok

	Muži	Ženy	Spolu
2001	19,23	14,58	17,03
2002	18,75	15,34	17,13
2003	14,97	15,28	15,11
2004	12,19	13,50	12,79
2005	9,39	12,04	10,56
2006	6,62	10,98	8,51
2007	5,47	8,24	6,68
2008	5,93	9,08	7,30
2009	10,36	12,11	11,12

Zdroj: Štatistický úrad SR

4.2 Nezamestnanosť

Miera nezamestnanosti udáva podiel nezamestnaných k ekonomicky aktívnym osobám (pracujúcim i nezamestnaným). Najvyššia miera nezamestnanosti bola v rokoch 2002 a 2003.

Tabuľka 11 Vývoj evidovanej miery nezamestnanosti v % v okrese Ružomberok

	Muži	Ženy	Spolu
2001	19,23	14,58	17,03
2002	18,75	15,34	17,13
2003	14,97	15,28	15,11
2004	12,19	13,50	12,79
2005	9,39	12,04	10,56
2006	6,62	10,98	8,51
2007	5,47	8,24	6,68
2008	5,93	9,08	7,30
2009	10,36	12,11	11,12

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 12 Miera nezamestnanosti v okrese Ružomberok, v Žilinskom kraji a v SR

	12/2008	11/2009	12/2009
okres Ružomberok	7,30	10,87	11,12
Žilinský kraj	6,20	10,62	10,89
SR	8,39	12,40	12,66

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 13 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku

Veková kategória	%
do 19 rokov	1,08
20 - 29 rokov	26,06
30 - 39 rokov	21,67
40 - 49 rokov	22,19
50 - 59 rokov	20,43
60 rokov a viac	2,11

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 14 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa vzdelania

Vzdelanie	%
Základné	21,81
Stredoškolské bez maturity	41,89
Stredoškolské s maturitou	29,34
Vysokoškolské	6,83

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najviac nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2009 malo stredoškolské vzdelanie bez maturity.

Tabuľka 15 Počet uchádzačov o zamestnanie

Rok	So zdravotným postihnutím	Absolventi	Mladiství	Dlhodobo nezamestnaní
2001	333	258	72	2 210
2002	333	451	38	2 416
2003	248	322	18	1 993
2004	215	230	29	1 898
2005	156	208	18	1 558
2006	106	135	16	1 353
2007	72	120	12	1 092
2008	67	157	12	933
2009	84	289	13	1 278

Zdroj: Štatistický úrad SR

4.3 Sociálne zabezpečenie v pôsobnosti ÚPSVaR v Ružomberku

Z výstupov z informačných systémov sociálneho zabezpečenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny (ďalej len ÚPSVaR) v Ružomberku za rok 2009 vyplýva, že je nedostatočný rozvoj rôznorodých podporných terénnych služieb v poskytovaní sociálnych služieb na území mesta.

Analýza a očakávané tendencie vývoja štátnych sociálnych dávok 2009 ÚPSVaR v Ružomberku popisuje štátne sociálne dávky ako dávky, ktorými sa štát priamo podieľa na riešení niektorých životných situácií v rodinách. Nárok na štátne sociálne dávky nie je podmienený platením príspevkov, či príjmovými pomermi oprávnených osôb. Vývoj nezamestnanosti nemá vplyv na počet poberateľov ani objem výplaty štátnych sociálnych dávok.

V agende Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku je cca 10000 spisov – sú to všetko aktuálne, tzv. živé spisy. V roku 2009 bolo prijatých na oddelení 2 657 nových žiadostí na výplatu

štátnych sociálnych dávok /nárast oproti r. 2008 o 331 žiadostí/. V programe WIN ASU bolo zaevidovaných 12 304 nových záznamov /nárast oproti r. 2008 o 1220 záznamov/.

Tabuľka 16 Za sledované obdobie boli vyplatené jednotlivé štátne sociálne dávky v týchto sumách:

Druh dávky	Sumy v €	Počty poberateľov
Prídavok na dieťa + príplatok	3 601 422	8 497
Prís. Pri narodení dieťaťa + zvýšený prís. pri narodení dieťaťa	92 941	600
Príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa	357 564	519
Príspevok na pohreb	47 722	599
Rodičovský príspevok	2 933 409	2 013
Náhradná rodinná starostlivosť	88 669	81
Príspevok na starostlivosť o dieťa	11 430	73
Celkom vyplatené	7 133 157	12 382

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

V roku 2009 boli vyplatené štátne sociálne dávky vo výške 7 133 157 EUR, čo predstavuje nárast oproti roku 2008 o sumu 809 412 EUR.

Príspevok na starostlivosť o dieťa – nová štátna sociálna dávka, ktorá sa vypláca od roku 2009. Podľa spôsobu poskytovanej starostlivosti o dieťa počas vykonávania zárobkovej činnosti rodiča sa príspevok na starostlivosť o dieťa realizuje buď z finančných prostriedkov štátneho rozpočtu alebo z finančných prostriedkov v rámci NP XXV-2 „Príspevok na službu starostlivosti o dieťa“. V roku 2009 bolo podaných 70 žiadostí, príspevok bol vyplatený v celkovej sume 11 430 EUR.

Tabuľka 17 Príspevok na starostlivosť o dieťa 2009

Počet poberateľov	NP XXV-2	ŠR	Poberatelia spolu
Ženy	45	26	71
Muži	1	1	2
Spolu	46	27	73

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

Štruktúra komplexných posudkov podľa druhu zdravotného postihnutia popisuje stav kde bola miera funkčnej poruchy 50% a viac percent nasledovná:

▪ peňažný príspevok na kúpu pomôcky	- 75
▪ peňažný príspevok na úpravu pomôcky	- 2
▪ peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia	- 3
▪ peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla	- 21
▪ peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla	- 2
▪ peňažný príspevok na úpravu bytu	- 28
▪ peňažný príspevok na úpravu rodinného domu	- 92
▪ peňažný príspevok na osobnú asistenciu	- 44
▪ peňažný príspevok na prepravu	- 181
▪ peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie	- 298
▪ peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia	- 481
▪ peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla	- 376
▪ peňažný príspevok na opatrovanie	- 522

Počet vydaných preukazov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím za rok 2009 bolo 290 bez sprievodcu, so sprievodcom 214. Podľa veku bolo najviac poskytnutých preukazov osobám nad 18 rokov, t.j. 476. Počet držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je celkovo 4143.

Počet evidovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v členení podľa veku:

▪ do 3 rokov	- 9
▪ do 6 rokov	- 39
▪ do 15 rokov	- 171
▪ do 18 rokov	- 229
▪ do 60 rokov	- 2221
▪ do 65 rokov	- 2848

V roku 2009 bol zvýšený počet žiadateľov hlavne o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie / v roku 2008 bolo 195, v roku 2009 bolo 522 /, ale aj o peňažný príspevok na úpravu rodinného domu, bytu čo znamenalo zvýšenú početnosť terénnej práce / návšteva v domácnosti žiadateľa /. V roku 2008 bolo vykonaných 301 návštev, v roku 2009 bolo vykonaných 642 návštev. V roku 2009 sa zvýšil počet poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu zvýšených výdavkov / na diétne stravovanie, na hygienu, na opotrebovanie šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, na prevádzku osobného motorového vozidla /.

Od 1.1.2009 vstúpil do platnosti zákon č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý posudzuje občana a jeho zdravotné postihnutie v štyroch základných oblastiach:

- v oblasti mobility a orientácie,
- v oblasti komunikácie,
- v oblasti zvýšených výdavkov,
- v oblasti sebaobsluhy.

Tabuľka 18 Prehľad počtu poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a vyplatených finančných prostriedkov

Peňažný príspevok na:	2008		2009	
	Priemerný mes. Počet poberateľov	Vyplatená Celková suma V €	Priemerný mes. Počet poberateľov	Vyplatená Celková suma V €
Osobnú asistenciu	49,00	98 525	45,00	131 976,74
Prepravu	156,00	123 237	144,00	144 793,50
Kompenzáciu zvýšených výdavkov:				
A/ na diétne stravovanie	719,00	139 169	623,00	144 891,30
B/ súvisiacich s hygienou alebo S opotrebovaním šatstva, bielizne, Obuvi a bytového zariadenia	1 411,00	255 510	1115,00	243 084,76
C/ súvisiacich so zabezpečením Prevádzky OMV	841,00	295 476	802,00	317 581,79
D/ súvisiacich so starostlivosťou O psa so špeciálnym výcvikom	0	0	0	0
Spolu :	3176,00	911 917	2729,00	982 328,09

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

Príčinou poklesu poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu zvýšených výdavkov je aj nový Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorý podľa § 38 ods. 16 citovaného zákona odňal peňažné príspevky na kompenzáciu zvýšených výdavkov, poberateľom, ktorí majú celoročný pobyt v zariadeniach sociálnych služieb.

Tabuľka 19 Prehľad počtu poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie a vyplatených peňažných prostriedkov.

Peňažný príspevok Na opatrovanie	2008		2009	
	Priemerný mes. Počet poberateľov	Vyplatená Celková suma V €	Priemerný mes. Počet poberateľov	Vyplatená Celková suma V €
Celodenné 1 osoby	679,00	865 089	584,00	968 218,70
Celodenné viac osôb	49,00	82 214	33,00	74 442,51
Čiastočné 1 osoby	12,00	23 527	11,00	28 186,78
Čiastočné viac osôb	0,00	0	0,00	0,00
Kombinované	1,00	3 570	0,25	388,54
Spolu :	741,00	974 400	628,25	1 071 236,53

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

Peňažný príspevok na opatrovanie ako jedna z foriem sociálnej pomoci sa priznáva fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú odkázané na celodennú osobnú riadnu starostlivosť. Táto forma sociálnej pomoci sa odporúča hlavne z toho dôvodu, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím ostáva vo svojom domácom prostredí medzi svojimi najbližšími. Počet poberateľov príspevku v roku 2009 mierne klesol oproti roku 2008, priemerne mesačne o 112,75 poberateľov, z dôvodu zmeny podmienok nároku na tento príspevok. Napriek tomu boli v roku 2009 vyplatené finančné prostriedky vo väčšej miere ako v roku 2008, t.j. o 96 836,53 Eur viac.

Tabuľka 20 Prehľad o vybavených žiadostiach o peňažné príspevky na kompenzáciu v roku 2009

Mesiac	Počet Všetkých Podaní	Z toho:	
		Počet žiadostí o peňažné Príspevky na kompenzáciu A peňažný príspevok Za opatrovanie	Počet nevybavených žiadostí O peňažné príspevky na Kompenzáciu a peňažný Príspevok za opatrovanie
Január	1068	128	128
Február	1337	182	182
Marec	1136	167	167
Apríl	937	138	138
Máj	1056	158	158
Jún	1865	149	149
Júl	4017	172	172
August	1462	128	128
September	1041	174	174
Október	2597	188	188
November	1769	182	182
December	785	165	165
Spolu:	19070	1931	1931

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

Podľa údajov v tabuľke vidíme, že počet podaných žiadostí o peňažné príspevky za rok 2009 bol 1 931. V porovnaní s rokom 2008, kde bolo podaných 1 361 žiadostí o peňažné príspevky na kompenzáciu nastal v roku 2009 **nárast počtu žiadostí o 570**.

V roku 2009 bol zaznamenaný nárast počtu sledovaných rodín Oddelením sociálno právnej ochrany a kurately o 28,28% oproti roku 2008, čo súvisí s pretrvávajúcou nepriaznivou sociálno-ekonomickou situáciou rodín.

Tabuľka 21 Počet rodín/detí, ktorým bola poskytnutá sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela

2008		2009		Rozdiel	
Počet rodín	Počet rodín	Počet rodín	Detí	Počet rodín	Detí
723	1389	913	1186	+190	-203

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

Tabuľka 22 Rozhodovacia činnosť ÚPSVaR v Ružomberku

Výchovné opatrenia uložené orgánom SPOD a SK podľa zákona č. 305/2005 Z.z. O SPOD a SK	2008	2009	Rozdiel
Upozornenie	1	4	+3
Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulatnej starostlivosti	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	15	0	- 15
Výchovné opatrenia uložené orgánom SPOD a SK podľa zákona č. 36/2005 Z.z. O rodine			
Napomenutie	0	0	0
Dohľad	0	0	0
Obmedzenie	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. Zariadeniach	0	0	0

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

V roku 2009 narástol počet prípadov detí zanedbávajúcich povinnú školskú dochádzku o 29,16%. Dôvodom môže byť klesajúci záujem detí o štúdium a vzdelanie, hlavne z málo podnetných rodín alebo sociálne slabších rodín, kde rodičia často nemajú prostriedky na zabezpečenie potrieb dieťaťa v súvislosti so štúdiom (cestovné). Počet prípadov narušených sociálnych vzťahov narástol v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 o 550%. Jedným z hlavných dôvodov je na jednej strane benevolentný prístup rodičov k výchove detí v dôsledku zhoršenej sociálnej a ekonomickej situácie v rodinách, na strane druhej sa rodičia pre veľkú pracovnú zaneprázdnenosť málo venujú svojim deťom. V dôsledku toho dochádza k narušeným vzťahom v rodinách a deti hľadajú uspokojenie svojich citových väzieb v partiách a v nevhodných kamarátstvach.

Tabuľka 23 Dôvody vykonávania sociálnej kurately pre deti

Rok	2008	2009	Rozdiel
Počet prípadov experimentovania s drogami a závislosti na drogách	4	4	0
Počet prípadov iných závislostí	0	0	0
Počet prípadov zanedbávania povinnej školskej dochádzky	24	31	+ 7
Počet prípadov narušených sociálnych vzťahov	6	39	+ 33
Počet prípadov útekov	0	0	0
Počet iných prípadov (napr. šikanovanie)	0	15	+ 15

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

Tabuľka 24 Dôvody umiestňovania detí na základe rozhodnutia súdu do zariadení na výkon rozhodnutia súdu

	Dôvod rozhodnutia súdu							
	Zanedbávanie	Drogová závislosť rodičov	Drogová závislosť detí	Trestná činnosť dieťaťa, alebo činnosť inak trestná	Podozrenie z týrania, zneužívania detí	Záškolské	Zanechanie dieťaťa	Iné
Počet umiestnených detí na základe rozhodnutia súdu	0	0	3	1	0	0	2	2

Zdroj: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku

Podľa Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku v roku 2009 po dvoch rokoch znižovania počtu občanov v hmotnej núdzi nastal nárast poberateľov. Najskôr začiatkom roka 2009 poklesol z dôvodu valorizácie dôchodkov, postupne však začal narastať a ku koncu roka 2009 bol o takmer o 10% vyšší ako v decembri 2008. Vzrastajúcu tendenciu mal celoročne počet nových žiadostí, ktorých podali občania okresu Ružomberok za celý rok 774 oproti 475 z roku 2008, čo je 63% -ný nárast. Absolútny počet poberateľov sa v období január 2009 až december 2009 zvýšil len o 114 poberateľov, z čoho však vo vzťahu k novým podaným žiadostiam vyplýva, že z rôznych dôvodov bola hmotná núdza v roku 2009 odňatá 600 poberateľom. Počas roka sa mierne zvýšil podiel občanov v hmotnej núdzi z celkového počtu občanov okresu Ružomberok a to z 4,36% v roku 2008 na 4,51% v závere roku 2009.

4.4 Sociálne a súvisiace služby v meste Ružomberok v rokoch 2010 – 2011

Mestské zastupiteľstvo v Ružomberku v súlade s ustanovením §11 odst.4 písm. g) Zákona NR SR č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v platnom znení prijalo všeobecne záväzné nariadenie z roku 2006 o opatrovateľskej službe a o výške úhrady za poskytnuté úkony. Toto VZN upravuje vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, ktorých cieľom je riešenie sociálnej núdze občanov, ktorí potrebujú pomoc inej osoby (sociálna služba sa vykonáva formou opatrovateľskej služby), a tiež stanovuje spôsob určenia úhrady, výšku úhrady a spôsob platenia úhrady za poskytnutú službu. Platný zákon ponúka možnosť výberu sociálnej služby, jej formu, poskytovateľa. Preto je potrebné zo strany mesta zareagovať na legislatívne zmeny, zmapovať potencionálnych užívateľov celej škály sociálnych služieb.

Zriaďovateľom sociálnych zariadení, ktoré sa na území mesta Ružomberok nachádzajú, je okrem samosprávy aj Žilinský samosprávny kraj. Tento spravuje nasledovné zariadenia:

TROJLÍSTOK - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých Riadok 8, Ružomberok; Domov sociálnych služieb Sv. Anny a Rehabilitačné stredisko Tichá ulica.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých Riadok 8, Ružomberok - jedná sa o zlúčené zariadenie sociálnych služieb. Budova domovu bola dokončená v roku 1990 a má spolu 48 bytových jednotiek. Technický stav je dobrý a nevyžaduje v dohľadnej dobe väčšie opravy, len prevádzanie bežnej údržby. Domov nemá vlastnú stravovacu prevádzku, táto je zabezpečovaná dovozom z DD a DSS Likava. Domov má zriadenú štandardne vybavenú rehabilitačnú miestnosť. Domov má kapacitu 53 miest a v súčasnosti je plne obsadený.

Domov poskytuje celoročný pobyt a v zmysle Zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov: stravovanie, bývanie (v 1 - posteľových izbách, 2 - posteľových izbách), zaopatrenie (upratovanie, poskytovanie posteľnej bielizne, pranie a žehlenie osobného šatstva, poskytovanie pomoci na zabezpečenie základných životných úkonov, ak si to vyžaduje zdravotný stav občana), poradenstvo, záujmová činnosť, kultúrna činnosť, rehabilitačná činnosť, osobné vybavenie, podporuje účasť na spoločenskom živote, zabezpečuje úschovu cenných vecí, utvárajú podmienky na prípravu stravy.

Rehabilitačné stredisko

Budovu strediska tvorí jednopodlažná budova, ktorá bola dokončená v roku 1987. Kapacita zariadenia je 9 miest. Poskytuje sociálnu rehabilitáciu, zariadenie nie je využitie.

Domov sociálnych služieb, Sv. Anny, 034 01 Ružomberok

Ide o domov sociálnych služieb pre deti a dospelých. Zariadenie tvorí jeden komplex, ktorý bol uvedený do prevádzky 1987, budova bola postavená v roku 1954, zrekonštruovaná v roku 1991-1992 a je v dobrom technickom stave. Domov má vlastnú stravovacu jednotku, pričom priemerný denný počet pripravovaných obedov je 60 a večerí 25. Zariadenie má 2 rehabilitačné miestnosti so štandardným vybavením a kapacitu 45 miest. Domov poskytuje týždenný a denný pobyt a ďalšie služby podľa Zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci a Zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov.

LIKAVA - Domov sociálnych služieb a Zariadenie pre seniorov, Likavka 827, Ružomberok

Zariadenie má charakter zlúčeného zariadenia, ktorý sídli v budove uvedenej do prevádzky v roku 1963. Objekt pozostáva z 3 budov, ktoré tvoria komplex nemocničného typu a je vo vyhovujúcom technickom stave. Zariadenie má vlastnú stravovacu prevádzku. Priemerný denný počet pripravovaných jedál je 400 obedov a 270 večerí.

Domov má 1 rehabilitačnú miestnosť so štandardným vybavením, ale v súčasnosti sa rehabilitačná činnosť nevykonáva. Kapacita zariadenia je 304 miest.

Domov poskytuje celoročný pobyt, ubytovanie v 1 a 2-posteľových izbách a ďalšie služby podľa Zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov a Zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. K dnešku sa zariadenie transformuje a prestavba je realizovaná cez štrukturálne fondy. Zdroj financovania: Regionálny operačný program.

Požadovaná výška nenávratného finančného príspevku: 2,425,384.10 EUR.

Detské domovy v celom Žilinskom kraji spravuje Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Žiline. **Na území Ružomberka sa nachádzajú 3 detské domovy:**

Detský domov na Kalvárskej ulici – štátny detský domov, zriadený Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Žiline. Má kapacitu 68.

Detské centrum na ulici Karola Sidora – neštátny akreditovaný detský domov. Má kapacitu 40 miest.

Detský domov „Detský smiech“ v Likavke – neštátny detský domov, ktorý v súčasnosti požiadal o akreditáciu. Domov má kapacitu 12 miest.

Umiestňovanie detí do týchto domovov spôsobuje mestu nemalé finančné problémy. V územnom vymedzení mesta Ružomberok je zadelegovaných niekoľko inštitúcií, ktoré koordinujú výkon terénnej sociálnej práce. Ide predovšetkým o dvoch „kľúčových hráčov“, príslušný UPSVaR a Oddelenie sociálnych vecí a kultúry mesta. Rozsah a kvalita tejto činnosti je ovplyvnená komunikáciou zainteresovaných. Sanácia rodiny v zmysle Zákona NR SR č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, nezodpovedá očakávaniam príslušných orgánov a ani klientov. Kým Oddelenie UPSVaRu bojuje proti zahlteniu a časovej tiesni, nadmernej administrácii jednotlivých prípadov, samospráva je atakovaná rozhodnutiami príslušného súdu o umiestňovaní detí do ústavnej starostlivosti, ktorá bezprostredne zvyšuje jeho príslušnú rozpočtovú kapitolu v položke sporiteľa úspor dieťaťa - príspevok na tvorbu úspor podľa § 64 ods. 1 a odseku 6.

Mestský úrad koná v zmysle § 75 Zákona NR SR č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele. Pôsobnosť obce a pracovná náplň jej sociálnych pracovníkov je personálne a aj kapacitne nastavená na :

- vykonávanie opatrení zameraných na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb podľa § 10;
- spolupôsobenie pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa finančnou podporou podľa § 64 ods. 1 písm. a) a odsekov 3 až 5;

- utváranie podmienok na prácu s komunitou;
- sociálne služby poskytované v ÚTULKU Mesta Ružomberok;
- opatrovateľskú službu pre zdravotne odkázané osoby, ktorá je vykonávaná mestom už niekoľko rokov a je jediným uceleným metodologickým systémom sociálnej práce obce.

Tabuľka 25 Odborná a kvalifikačná štruktúra personálu u poskytovateľov sociálnych služieb v Ružomberku

	Zariadenie sociálnych služieb	Personál v priamej starostlivosti		Prevádzkový personál	Celkom
		Vysokoškolsky a odborne kvalifikovaný v zmysle zákona	Nekvalifikovaný v zmysle zákona	----	----
1	LIKAVA - domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	84	0	54	138
2	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	36	0	18	54
3	mesto Ružomberok	66	0	3	69
	Spolu	186	0	75	261

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia

Tabuľka 26 Prostriedky vynaložené a vyinkasované za služby poskytované v Útulku Mesta Ružomberok

Rok	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
	Príjmy	Výdavky	Príjmy	Výdavky	Príjmy	Výdavky
Celkom	1617	19318	2105	21719	1920	24784

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia

Tabuľka 27 Počet klientov v Útulku Mesta Ružomberok

	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
Typ klienta	Prijímateľ mladší ako 50 rokov	Prijímateľ starší ako 50 rokov	Prijímateľ mladší ako 50 rokov	Prijímateľ starší ako 50 rokov	Prijímateľ mladší ako 50 rokov	Prijímateľ starší ako 50 rokov
Bezdomovec	10	20	8	10	7	15
Klient v mimoriadne zlej životnej/ dočasnej situácii	1				3	
Klient po terénnej intervencii	0	0	0	0	4	0

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia

Tabuľka 28 Počet klientov opatrovateľskej služby poskytovanej Mestom Ružomberok

Stupeň odkázanosti klienta	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
	Prijímateľ mladší ako 50 rokov	Prijímateľ starší ako 50 rokov	Prijímateľ mladší ako 50 rokov	Prijímateľ starší ako 50 rokov	Prijímateľ mladší ako 50 rokov	Prijímateľ starší ako 50 rokov
Stupeň odkázanosti I	0	2	0	1	0	0
Stupeň odkázanosti II	1	4	0	36	0	3
Stupeň odkázanosti III	0	16	0	32	0	6
Stupeň odkázanosti IV	0	14	0	21	0	5
Stupeň odkázanosti V	0	7	0	12	0	4
Stupeň odkázanosti VI	0	7	0	21	0	3

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia

Tabuľka 30 Počet žiadostí o umiestnenie občanov mesta do ZSS Mestom Ružomberok

Stupeň odkázanosti klienta	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
	V okrese	Mimo okres	V okrese	Mimo okres	V okrese	Mimo okres
Dss	0	0	4	0	7	0
Zariadenie pre seniorov	13	0	0	6	6	2
Špecializované zariadenie	0	0	1	0	0	0

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia

Tabuľka 29 Prostriedky vynaložené a vyinkasované za opatrovateľskú službu poskytovanú Mestom Ružomberok

Rok	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
	Príjmy	Výdavky	Príjmy	Výdavky	Príjmy	Výdavky
Celkom	81833	360711	88397	375711	90232	352406

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia

4.5 Analýza potrieb užívateľov a poskytovateľov sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku

Ďalším významným informačným zdrojom pri tvorbe 1. KPSS boli výstupy z výskumov užívateľov a poskytovateľov sociálnych služieb v Ružomberku, ktoré spracovala Katedra verejnej správy a práva, Katedra sociálnej práce, Ústav sociálnych vied, Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. Cieľom výskumov bolo zistiť aktuálne potreby užívateľov a poskytovateľov sociálnych služieb.

4.5.1 Analýza potrieb užívateľov sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku

Hlavným cieľom výskumu bolo zistiť názory obyvateľov Mesta Ružomberok na sociálne a súvisiace služby, poskytované na území Mesta Ružomberok prostredníctvom rozdávaného dotazníka. Čiastkové ciele výskumu predstavovali:

- **Zistiť, ktoré sociálne služby respondenti využívajú na území Mesta Ružomberok.**
- **Zistiť názory respondentov na poskytované sociálne služby.**
- **Zistiť ďalšie požiadavky respondentov na sociálne služby v územnom obvode Mesta (aké by chceli ďalšie služby).**

Výskumnú vzorku pre účely výskumu tvorili obyvatelia Mesta Ružomberok vo veku od 18 do 85 rokov, s trvalým pobytom na jeho území.

Zber údajov sa uskutočnil od 1. 12. 2010 do 1. 3. 2011. Dotazník bol verejnosti distribuovaný cez študentov katedry sociálnej práce na PF KU v Ružomberku a jednotlivých členov pracovných skupín, v počte 1000 kusov, ktorých úlohou bolo oslovovať respondentov a prípadne vysvetliť pojmy (ktoré boli potrebné z pohľadu výskumu potrebné pre odbornú terminológiu), ktoré respondenti nepoznali. Anketári zároveň dohliadali na správne a úplne vyplnenie dotazníka. Miesta zberu bolo vymedzené podľa geografického územia Mesta Ružomberok. Celkové množstvo vrátených a správne vyplnených dotazníkov bolo 639, čo predstavuje 100% respondentov, z toho bolo 362 žien a 277 mužov. Z údajov výskumu vyplýva, že: vo veku do 25 rokov bolo 31 respondentov, vo veku do 35 rokov 128, vo veku do 45 rokov 240, vo veku do 55 rokov 108 a nad 55 rokov 132 respondentov. 286 respondentov uviedlo, že je ženatý/vydatá, 164 slobodný/á, 85 rozvedený/á a 77 vdovec/ vdova. Z toho 238 momentálne zamestnaný/á, 102 respondentov je nezamestnaný/á. Druhú skupinu predstavuje 153 respondentov, ktorí uviedli svoj sociálny status dôchodca/ dôchodkyňa.

Tabuľka 30 Sociálny status respondentov

	Počet	%
Zamestnaných	238	37,2
Nezamestnaný	102	16
Študujem	42	6,6
Dlhodobu PN alebo ZŤP	37	5,8
Na materskej dovolenke	34	5,3
Klient zariadenia sociálnych služieb	15	2,3
Dôchodca	153	23,9
Iné	18	2,9
Spolu	639	100

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Zaujímalí sme sa o sociálne služby všeobecne, kde si mohli respondenti vybrať z viacerých možností. Uvádzame výsledky sociálnych služieb, ktoré respondenti využívajú. Sociálne poradenstvo ako formu sociálnej pomoci uviedlo 56 z celkového počtu 639 respondentov. 37 respondentov využíva opatrovateľskú službu, 31 respondentov pracovňu, 30 respondentov Domov sociálnych služieb, 14 komunitné centrum, ostatné služby majú klesajúcu hodnotu.

Z celkového počtu respondentov sa k podskupine všeobecné sociálne služby vyjadrilo 34,1 % respondentov.

Sociálne služby pre rodiny s deťmi: pozná 13, 9 % z celkového počtu respondentov. Najviac respondentmi využívanou súvisiacou službou boli detské jasle 3,1 % (20) z opýtaných. Detský domov 1,6 %, asistenčné služby pre rodiny s deťmi, ktoré predstavovali 1,4 % a zvyšné služby pozná 1% respondentov.

8,7 % respondentov z celkového počtu sa vyjadrovalo k sociálnym službám pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením, kde 3,1 % respondentov využíva najmä útulok; 15 respondentov terénne sociálne poradenstvo; 13 nocľaháreň a 8 nízkoprahové denné centrum.

Sociálne služby pre osoby so zdravotným postihnutím využíva: rehabilitačné stredisko 3,6 % respondentov; 11,7% chránené dielne; 10 agentúru osobnej asistencie.

Sociálne služby pre seniorov využíva 29,2 % respondentov z celkového počtu, kde: 53 respondentov využíva denné centrum; 33 respondentov jedáleň; 26 respondentov prepravnú službu; 24 respondentov domov dôchodcov/zariadenie pre seniorov. Získané údaje nám prehľadne popisuje aj tabuľka č. 31.

Tabuľka 31 Sociálne služby využívané respondentmi na území Mesta Ružomberok

Sociálne služby	Počet respondentov	%
Všeobecne	211	34,1
Pre rodiny s deťmi	89	13,9
Pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením	56	8,7
Osoby so zdravotným postihnutím	79	12,3
Pre seniorov a dôchodcov	189	29,2
Spolu	621	98,2

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Z tabuľky je zrejmé, že najviac sú využívané respondentmi sociálne služby všeobecne, ktoré predstavuje 34,1 % z opýtaných, 29,2 % využíva sociálne služby pre seniorov, 13,90% pre rodinu s deťmi, 12,30 % pre osoby so zdravotným postihnutím, 8,70 % pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením, 1,80 % respondentov sa k otázke nevyjadrilo.

Druhostupňovým triedením sme zisťovali, konkrétne sociálne služby. Opatrovateľskú službu využívajú: zamestnaní v počte 11, má záujem 42 z nich; nezamestnaní traja, má záujem 8 z nich; respondenti na dôchodku: využívajú 12 a majú záujem 39 z opýtaných. Jednoznačne nám vyplýva, že je dopyt po opatrovateľskej službe na území Mesta Ružomberok.

Denné centrum využívajú respondenti na dôchodku v počte 34, má záujem 38; pracujúci 9, majú záujem 50 z nich. Jedáleň využíva 20 respondentov, ktorí sú na dôchodku a 38 majú záujem o túto službu.

Prepravná služba v meste nie je, ale respondenti ju uvádzali ako príspevok na individuálnu prepravu, kde ju využívajú: zamestnaní v počte 7, má záujem 47; 12 respondenti, ktorí sú na dôchodku a 36 má záujem; zdravotne znevýhodnení traja, 8 má záujem. Iné sociálne služby využívané respondentmi na dôchodku uvádzame v tabuľke č. 32.

Tabuľka 32 Sociálne služby využívané dôchodcami na území Mesta Ružomberok

Sociálne služby pre seniorov a dôchodcov	Počet respondentov/ využívam	%
Linka dôvery	3	3,6
Monitoring	3	3,6
Denné centrum	34	40,5
Jedáleň	17	20,2
Denný stacionár	2	2,3
Zariadenie opatrovateľskej služby	4	4,7
Domov dôchodcov	9	10,7
Prepravná služba	12	14,4
Spolu	84	100 %

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Z 34 (100%) občanov, ktorí označili, že sú na materskej dovolenke sa vyjadrilo ku sociálnym službám pre rodiny s deťmi: detské jasle využíva 1 respondent, má záujem 15 z oslovených; asistenčné služby pre rodinu s deťmi využíva 1 respondent, má záujem 14; zariadenie núdzového bývania by uvítalo 9 z oslovených respondentov; o Domov sociálnych služieb má záujem 7 respondentov. Iné sociálne služby o ktoré by mali záujem respondentmi na materskej dovolenke uvádzame v tabuľke č. 33.

Tabuľka 33 Sociálne služby využívané respondentmi na materskej dovolenke v Meste Ružomberok

Sociálne služby pre rodiny s deťmi	Počet respondentov/ Mal/a by som záujem	%
Asistenčné služby pre rodiny s deťmi (príležitostná pomoc a služba)	3	10,75
Náhradná rodinná starostlivosť – pestúnske rodiny	3	10,75
Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	1	3,7
Profesionálne rodiny	1	3,7
Detské jasle	2	7,4
Nízkoprahové zariadenie pre deti a mládež	2	7,4
Domov sociálnych služieb pre deti	7	26
Domov pre osamelých rodičov – núdzové bývanie	9	33,3
Domov na pol ceste	0	0
Detský domov	0	0
Spolu	27	100 %

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Názory respondentov na poskytované sociálne služby v územnom obvode Mesta Ružomberok nám poskytujú informácie, že skoro polovica opýtaných sa nevedela vyjadriť k otázke č. 2

„Myslíte si, že sú občania mesta Ružomberok dostatočne informovaní o existujúcich sociálnych službách?“.

253 respondentov uviedlo názor, že občania mesta nie sú dostatočne informovaní o sociálnych službách, tento údaj sme ďalej skúmali v súvislosti s vekom respondentov, kde uvádzame vyjadrenia k nedostatočnosti podávania informácií: do 25 rokov 11 respondenti vyjadrili svoj negatívny názor; do 35 rokov 45 respondentov; do 45 rokov 113 respondentov; do 55 rokov 42 respondentov a nad 55 rokov je nespokojných 42 respondentov.

Podľa respondentov je najúčinnšia forma informovanosti o sociálnych službách poskytovaných na území Mesta Ružomberok kontakt s pracovníkom organizácie sociálnych služieb. Tento názor vyjadrilo až 270 z opýtaných respondentov, čo predstavuje 42,3 % z celkového počtu. Ako druhý spôsob uvádzajú printové výstupy ako je internet, teletext, regionálne periodiká, mestská televízia. Tretí zdroj sú priatelia a rodina, štvrtý verejné podujatia, škola, inštitúcie. Najmenej účinný spôsob informovania o poskytovaní sociálnych služieb respondenti uviedli inú formu, ktorú bližšie popísali napríklad ako formu osobných kontaktov a odporúčaní, formou kampaní a ankiet a pod.

Tabuľka 34 Akú formu informovanosti o sociálnych službách považujete za najúčinnjšiu

Priamy kontakt s:	Počet
Pracovníkom organizácie sociálnych služieb	270
Priatelia, známi, rodina	98
Škola, rôzne inštitúcie, verejné podujatia	36
Letáky, informačné tabule, plagáty	119
Internet, teletext regionálne periodiká mestská televízia, rádio,	35
Rozhlas	22
Iná forma	59
Spolu	639

Zdroj: Vlastné spracovanie.

V prípade využívania niektorých sociálnych služieb, sa nevedelo k otázke kvality vyjadriť 307 respondentov. Spokojní s ich kvalitou bolo 204, veľmi spokojných 18. Nespokojní s kvalitou služby je 30, veľmi nespokojných 18 respondentov. Spokojnosť vyjadrovalo 87 respondentov zamestnaných, 84 respondentov/ dôchodcov. 133 nezamestnaných sa nevedelo k otázke vyjadriť.

Zaujímalí sme sa, o konkrétne predstavy niektorých činností/ aktivít, ktoré má mať zabezpečený klient v zariadení sociálnych služieb. 425 respondentov uviedlo názor, že klient má mať zabezpečenú psychickú pohodu a stabilitu, 411 respondentov má názor, že klient má mať zabezpečenú príležitosť pracovať, byť užitočný. Jednotlivé názory sa nelíšili v súvislosti s vekom respondentov. Ostatné predstavy uvádzame v tabuľke č. 35.

Tabuľka 35 Čo by mal mať zabezpečené klient v zariadení sociálnych služieb zabezpečené

Mal by mať zabezpečené	Áno	Nie
a) psychickú pohodu a stabilitu	425	8
b) príjemné prostredie a ubytovanie	367	10
c) pozitívne rodinné vzťahy	344	27
d) dobré jedlo a dostatok spánku	339	11
e) dostatok koníčkov a voľnočasových aktivít	324	19
f) nepretržitú lekársku starostlivosť		
g) možnosť vzdelávať sa	332	33
h) príležitosť pracovať, byť užitočný	411	21
I) finančnú pohodu a stabilitu	356	28
j) možnosť samostatne rozhodovať o svojich aktivitách	347	34
Spolu	3601	218

Zdroj: Vlastné spracovanie.

V tabuľke č. 36 sme zosumarizovali odpovede respondentov a zamerali sme sa na názory, ktoré vyjadrujú čo už majú občania mesta zabezpečené pri poskytovaní sociálnych služieb.

Tabuľka 36 Čo by mal mať zabezpečené klient v zariadení sociálnych služieb zabezpečené

Má zabezpečené	Áno	Nie
a) psychickú pohodu a stabilitu	115	7
b) príjemné prostredie a ubytovanie	165	11
c) pozitívne rodinné vzťahy	69	25
d) dobré jedlo a dostatok spánku	183	10
e) dostatok koníčkov a voľnočasových aktivít	124	20
f) nepretržitú lekársku starostlivosť	141	23
g) možnosť vzdelávať sa	67	39
h) príležitosť pracovať, byť užitočný	63	22
I) finančnú pohodu a stabilitu	56	25
j) možnosť samostatne rozhodovať o svojich aktivitách	101	19
Spolu	1080	201

Zdroj: Vlastné spracovanie

183 respondentov odpovedalo, že pri poskytovaní sociálnych služieb majú občania mesta zabezpečené dobré jedlo a dostatok spánku. 165 sa vyjadrilo, že je to príjemné prostredie a ubytovanie, 141 nepretržitú lekársku starostlivosť. Podľa respondentov najmenej majú občania zabezpečenú finančnú pohodu a stabilitu.

Sledovali sme spokojnosť respondentov s kvalitou sociálnych služieb, ktoré využívajú. Z údajov je zrejmé, že zo 639 respondentov je veľmi spokojných 79 respondentov, 18 veľmi nespokojných a nevedelo sa vyjadriť 48 % opýtaných. Viac ako 31 % respondentov je s kvalitou využívaných sociálnych služieb spokojných.

Na otázku Ktorým skupinám osôb by sa mala venovať v meste zvýšená pozornosť, respondenti uviedli údaje zapracované v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka 37 Ktorým skupinám osôb by sa mala venovať v meste zvýšená pozornosť

	Určite áno	Určite nie
Dôchodcovia	337	7
Rodiny s deťmi	419	4
Osoby so zdravotným postihnutím	417	6
Bezdomovci	198	23
Osoby závislé od alkoholu a drog	176	48
Etnické menšiny	97	116
Osoby postihnuté chudobou	252	12
Cudzinci a azyľanti	106	109
Riziková a problémová mládež	310	16
Iné	19	0
Spolu	2312	341

Zdroj: Vlastné spracovanie.

419 respondentov vyjadrilo svoj názor, že treba venovať pozornosť rodinám s deťmi; 417 respondentov označilo osoby so zdravotným postihnutím; 337 dôchodcom; 310 riziková a problémová mládež; 252 osoby postihnuté chudobou; 198 bezdomovcom. Skupinu, ktorú označilo najmenej respondentov predstavujú etnické menšiny. Medzi iné skupiny, ktorým by sa mala venovať zvýšená pozornosť respondenti zaradili rodičov maloletých a mladistvých, ktorí páchajú trestnú činnosť.

Na otázku č. 5: „Kto by mal, podľa Vášho názoru, riešiť problémy niektorých skupín obyvateľov (napr. bezdomovci, etnické menšiny, problémová mládež atď.)“? 253 respondentov vyjadrilo názor, že Mesto Ružomberok má riešiť problémy obyvateľov. Ako druhým názorom bola 220 respondentmi označená spoločnosť, 73 respondentov vyjadrilo názor, že oni sami by mali riešiť problémy. 52 respondentov uviedlo iných aktérov, z ktorých vyberáme: širšia rodina, ÚPSVaR, Mestská polícia.

Tabuľka 38 Kto by mal riešiť problémy znevýhodnených skupín

Kto by mal riešiť problémy znevýhodnených skupín:	Počet	%
Mesto Ružomberok	253	39,7
Spoločnosť	220	34,4
Oni sami	73	11,4
Neviem	40	6,3
Iné	53	8,2
Spolu	639	100%

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Ďalej sme sa zaujímali o ktoré konkrétne sociálne služby prejavia záujem respondenti. V tabuľke č. 39 sú uvedené, ktoré konkrétne sociálne služby respondenti využívajú a o ktoré majú záujem.

Tabuľka 39 O ktoré služby by ste mali záujem

Sociálne služby všeobecne	Využívam	Mal/a by som záujem
Terénna opatrovateľská služba (opatrovateľská služba v domácnosti)	37	110
Nepretržitá (non-stop) opatrovateľská služba	3	61
Stredisko osobnej hygieny	9	32
Prepravná služba so sprievodom	20	84
Odlahčovacia služba	4	36
Sociálne poradenstvo	56	141
Práčovňa	31	57
Domov sociálnych služieb pre dospelých	30	69
Hospic a domáca hospicová starostlivosť	7	78
Komunitné centrum	14	55
Spolu	211	723
Sociálne služby pre rodiny s deťmi		
Asistenčné služby pre rodiny s deťmi (príležitostná pomoc a služba)	9	112
Náhradná rodinná starostlivosť – pestúnske rodiny	9	30
Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	7	47
Profesionálne rodiny	6	28
Detské jasle	20	120
Nízkoprahové zariadenie pre deti a mládež	6	46
Domov sociálnych služieb pre deti	7	29
Domov pre osamelých rodičov – núdzové bývanie	10	65
Domov na pol ceste	5	27
Detský domov	10	21
Spolu	89	525

Sociálne služby pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením		
Terénne sociálne poradenstvo (pre ľudí: bez domova, pracujúcich v sex-biznise, užívajúcich návykové látky, zo sociálne znevýhodnených komunit a mládež skinheads, punk hooligans atď.)	15	77
Nízkoprahové denné centrum	8	50
Útulok	20	61
Nočľaháreň	13	62
Spolu	56	250
Sociálne služby pre osoby so zdravotným postihnutím		
Tlmočnická služba pre nepočujúcich	10	45
Sprievodcovská služba pre nevidiacich	6	42
Zariadenie podporovaného bývania	6	57
Rehabilitačné stredisko pre osoby so zdravotným postihnutím	23	128
Agentúry osobnej asistencie	10	61
Špecializované zariadenie pre dg. Alzheimer, Skleróza multiplex a pod.	6	80
Agentúra podporovaného zamestnávania	7	89
Chránené dielne	11	96
Spolu	79	598
Sociálne služby pre seniorov a dôchodcov		
Linka dôvery pre seniorov	10	79
Monitoring seniorov (pravidelné telefonické kontaktovanie)	9	87
Denné centrum (klub dôchodcov)	53	114
Jedáleň (pre dôchodcov aj počas víkendov a sviatkov)	33	131
Denný stacionár pre dôchodcov s rôznymi typmi ochorení	9	9
Zariadenie opatrovateľskej služby	15	85
Domov dôchodcov/Zariadenie pre seniorov	24	73
Prepravná služba	26	116
Iné služby - uveďte	7	11
Spolu	186	705

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Tabuľka 40 Sumár tabuľky č. 39

Sociálne služby	Počet vyjadrených názorov
Všeobecne	723
Pre rodiny s deťmi	525
Pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením	250
Osoby so zdravotným postihnutím	677
Pre seniorov a dôchodcov	705
Spolu	2880

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Počet vyjadrených názorov 4,5 násobne prevyšuje počet respondentov, kde: 705 krát respondenti označili seniorov a dôchodcov; 677 krát osoby so zdravotným postihnutím; 525 krát rodiny s deťmi. Najmenší záujem prejavili respondenti o sociálne služby pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

Dôležité je zistenie názorov respondentov na priamu pomoc zo strany mesta na zlepšenie podmienok života ľuďom so zdravotným znevýhodnením. Otázku č. 8 „ Na čo sa musíme zamerať pri snahe zlepšiť život znevýhodnených občanov mesta Ružomberok? (označte ľubovoľné množstvo možností)“ , mali možnosť respondenti vyjadriť svoj názor k zameraniu/nezameraniu mesta. Jednotlivé odpovede sme zosumarizovali do tabuľky č. 41.

Tabuľka 41 Na čo sa má zamerať pri zlepšovaní znevýhodnených

Oblasť a aktivita na zlepšovanie a zámer sociálnej služby	Má sa zamerať %	Nemá sa zamerať %
a) ich finančnú samostatnosť	50,1	49,6
b) sebestačnosť pri samoobslužných úkonoch	34,7	65,3
c) ich kvalitné bývanie a dobrú stravu	37,2	62,8
d) ich dobré rodinné vzťahy	19,7	80,3
e) ich kontakty s inými ľuďmi	41,5	58,5
f) ich fyzické zdravie	33,3	66,7
g) ich psychickú vitalitu	32,7	67,3
h) ich prácu	45,5	54,5
I) ich vzdelávanie	27,7	72,3
j) rozvoj ich osobností, schopností a zručností	43,7	56,3

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Môžeme konštatovať, že v Meste Ružomberok sa prelínajú služby podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov so službami, ktoré nepatria medzi sociálne služby, ale nesú charakter doplnkových služieb – služieb súvisiacich. Patria sem napríklad detské jasle, detský domov, asistenčné služby pre rodiny s deťmi, chránené dielne. Cieľové skupiny, ktoré vo výskume vystupujú, sú: orientované na ekonomicky aktívnu populáciu (zamestnaní). Druhú skupinu tvoria obyvatelia na dôchodku, tretiu nezamestnaní a 23% tvoria ostatné sociálne statusy, ktoré respondenti uviedli. Občania, ktorých bolo vo výskumnej vzorke najviac sú vo veku od 36 – 50 rokov. Na sociálne služby, ktoré najviac využívajú občania - respondenti Mesta Ružomberok predstavujú sociálne služby nami zadané ako všeobecné. Ide teda o služby ako sú: sociálne poradenstvo, terénna opatrovateľská služba (opatrovateľská služba v domácnosti), práčovňa, domov sociálnych služieb pre dospelých, prepravná služba so sprievodom, komunitné centrum, stredisko osobnej hygieny, hospic a domáca hospicová starostlivosť, odľahčovacia služba, nepretržitá služba (non-stop). Tieto služby sú orientované prevažne na osoby dôchodkového veku a osoby ZŤP, kde 189 respondentov označilo sociálne

služby pre seniorov a dôchodcov - z toho 13,1 % respondentov využíva denné centrum (klub dôchodcov). Rodiny s deťmi, ktoré vo výskume zastupovali 27 respondenti na materskej dovolenke prejavili záujem o služby, ktoré sa zaraďujú medzi intervenčné akou je: Domov pre osamelých rodičov - núdzové bývanie. Výskumným šetrením sme zistili, že najefektívnejšou formou informovanosti o poskytovaných sociálnych službách je priamy kontakt s pracovníkom zariadenia, ktoré službu poskytuje. Cez názory respondentov, ktorí využívajú niektorú zo sociálnych služieb je najdôležitejšie zabezpečiť psychickú pohodu a stabilitu v zariadení. Ilustrujeme požiadavky respondentov, na ktoré cieľové skupiny sa má mesto zamerať: rodiny s deťmi, osoby so zdravotným postihnutím, dôchodcov, riziková a problémová mládež, osoby postihnuté chudobou - bezdomovci.

4.5.2 Analýza potrieb poskytovateľov sociálnych a súvisiacich služieb v Ružomberku

V rámci analýzy potrieb poskytovateľov sociálnych služieb boli oslovení poskytovatelia sociálnych služieb na území mesta Ružomberok. Výskum bol realizovaný kvalitatívne, pomocou štruktúrovaného rozhovoru. Zo 7 oslovených verejných i neverejných poskytovateľov sociálnych služieb sa výskumu zúčastnilo iba 5 poskytovateľov.

Podľa Centrálného registra poskytovateľov sociálnych služieb MPSVaR SR na území mesta vykonávajú sociálne služby tieto organizácie:

Tabuľka 44 Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb v Ružomberku a jeho okolí

Zariadenie sociálnych služieb	Druh poskytovateľa	Druh služby	Doba poskytovania sociálnej služby	Typ prijímateľa sociálnej služby	Kapacita zariadenia
LIKAVA - domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov, Likavka 9	rozpočtová organizácia ŽSK, verejný poskytovateľ	sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového o veku - domov sociálnych služieb	celoročná	fyzická osoba, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3	251
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliache, Záhumnie 220/90, 034 84 Liptovské Sliache 37976044	rozpočtová organizácia obce, verejný poskytovateľ	§ 12 ods. 1 písm. c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého	celoročná	fyzická osoba v zmysle § 35, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, alebo ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov	29

		zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkovéh o veku - zariadenie pre seniorov (kapacita 29)			
TROJLÍSTOK centrum sociálnych služieb, Riadok 8, 034 01 Ružomberok	rozpočtová organizácia ŽSK, verejný poskytovateľ	sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkovéh o veku - domov sociálnych služieb	celoročná	fyzická osoba v zmysle § 38, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3	110
Obec Liptovská Osada, Liptovská Osada 369, 034 73 Liptovská Osada	obec, verejný poskytovateľ	sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkovéh o veku - zariadenie opatrovateľskej služby	pobytová	plnoletá fyzická osoba, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu	22

Mesto Ružomberok, Námestie A. Hlinku 1, 034 01 Ružomberok	obec, verejný poskytovateľ	útulok § 26	pobytová	fyzická osoba, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať	25
Spolu					437

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia a údajov z MPSVaR SR

Tabuľka 45 Neregistrovaní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb a súvisiacich služieb v Ružomberku a jeho okolí

Zariadenie sociálnych služieb	Druh poskytovateľa	Druh služby	Doba poskytovania sociálnej	Typ prijímateľa sociálnej služby	Kapacita zariadenia
Spišská katolícka charita, Majere 5, 034 01 Ružomberok	neverejný poskytovateľ cirkevná organizácia	sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku – opatrovateľská služba -ADOS -Mobilný hospic -Charitatívna a humanitná pomoc	celoročná	fyzická osoba, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3	----
ZO SZŤP detí a mládeže - Ružičky	rozpočtová organizácia obce, verejný poskytovateľ	Poradenská činnosť, rekondičné pobyty.	celoročná	Deti, mládež a rodina so zdravotným hendikepom	70
Denné centrum, Majere 12, 034 01 Ružomberok	záujmová organizácia	Poradenská činnosť, rekondičné pobyty.	celoročná	Osoby v dôchodkovom veku	70
Stopka, n.o. Námestie A.Hlinku 034 01 Ružomberok	nezisková organizácia	Sociálna rehabilitácia	pobytová	Nevidiaci a slabozdrakí, osoby ZŤP	20
Spolu					160

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia a údajov z MPSVaR SR

Medzi svoje potreby poskytovatelia uvádzali spoluprácu so zariadeniami sociálnych služieb, aby vedeli navzájom zaistiť klientovi formou poradenstva, kde môže byť umiestnený, ak už nie je možné mu poskytovať opatrovateľskú službu v domácom prostredí; výmenu skúseností z oblasti manažmentu, terapie ako aj poskytovania samotnej sociálnej služby; skvalitňovanie ubytovacích podmienok pre klientov, voľného času, práce s psychiatrickými klientmi. Ďalej ako jednu z potrieb uvádzali rozšírenie poskytovania svojich súvisiacich služieb. Dôležitou potrebou u viac ako polovice respondentov bola bezbariérovosť prevádzok, kde služby poskytujú. Neverejný poskytovateľ sociálnej služby Spišská Katolícka Charita uviedla, že ich rozvojový plán sa v blízkej budúcnosti zameria na sociálnu núdzu obyvateľ'ov regiónu Liptov.

Podľa analýzy materiálo-technického vybavenia sociálnych služieb viac ako polovica sociálnych služieb je realizovaná v plne zariadených verejných priestoroch (kraja, mesta a obce). Analýza vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby poskytla prehľad, ktorý prezentuje tabuľka č. 46.

Tabuľka 46 Vzdelanostná štruktúra zamestnancov poskytovateľ'ov sociálnych služieb v Ružomberku.

Zariadenie sociálnych služieb	Personál v priamej starostlivosti		Prevádzkový personál	Celkom
	Vysokoškolsky a odborne kvalifikovaný v zmysle zákona	Nekvalifikovaný v zmysle zákona		
LIKAVA - domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov	84	0	54	138
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	36	0	18	54
Mesto Ružomberok	66	0	3	69
Spolu	186	0	75	261

Zdroj: Vlastné spracovanie – údaje zistené na základe dotazníkového šetrenia

ZOZNAM SKRATIEK

MsÚ – Mestský úrad

MPSVaR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

MsZ – Mestské zastupiteľstvo

NR SR – Národná rada Slovenskej republiky

OSSaZ – Oddelenie sociálnych služieb a zdravotníctva

PS – Pracovná skupina

RMT – Realizačne manažérsky tím

SR – Slovenská republika

KPSS – Komunitný plán sociálnych služieb

KPSaSS – Komunitný plán sociálnych a súvisiacich služieb

UPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

VUC – Vyšší územný celok

ŽSK – Žilinský samosprávny kraj

PHSR – Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja